

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
ELNÖKÉNEK
2020. ÉVI
BESZÁMOLÓJA

B/17332

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
ELNÖKÉNEK
2020. ÉVI
BESZÁMOLÓJA

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

Tartalom

Előszó	7
I. RÉSZ – AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGA	9
Módszertan	9
1. Ügyforgalom	9
1.1. Ügyérkezés	9
1.2. Ügybefejezés	10
1.3. Folyamatban maradt ügyek	11
1.4. A központi régió	12
1.4.1. A Fővárosi Törvényszék	12
1.4.2. A Budapest Környéki Törvényszék	13
1.4.3. A Fővárosi Ítéltábla	14
2. Időszerűség	14
2.1. Befejezett peres ügyek	14
2.2. Folyamatban maradt ügyek	15
3. Az ítélezés megalapozottsága	15
3.1. Jogerő	15
3.2. Hatályon kívül helyezési arány	15
3.3. A jogegységgel és az ítélezés minőségével kapcsolatos döntések	16
3.3.1. Alkotmánybírósági határozatok	16
3.3.2. Az Európai Unió Bírósága (EUB)	16
3.3.3. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)	16
4. A bírók teljesítménye	17
4.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése	17
4.2. Kirendelések	17
4.3. A bírák értékelése	18
5. Az ítélezés hatékonyságát szolgáló tevékenységek	18
5.1. Kabinetek	18
5.2. Vizsgálatok	19
5.2.1. Általános vizsgálatok	19
5.2.2. Célvizsgálatok	19
5.3. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete	20
5.3.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások	20
5.3.2. Az OBH jogszabály-veleményezéssel kapcsolatos tevékenysége	22
5.3.3. Kezdeményezések	23
II. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI	26
6.1. A bírósági szervezet vezetői	26
6.1.1. A bírósági vezetők száma	26
6.1.2. Vezetői változások	27
6.1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege	27
6.2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak	28
6.3. Változások a bírói karban	29
6.3.1. Pályázatok, kinevezések	29
6.3.2. Szolgálati viszony megszűnések	29
6.3.3. Kijelölések	29
6.4. A bírói kar összetétele	30
6.4.1. Nemek szerinti megoszlás	30
6.4.2. Bírói gyakorlati idő	30
6.4.3. Többletképzettség	31
6.4.4. Nyelvvizsga	31
6.5. Emberi erőforrások elosztása	31
6.5.1. Létszámváltozások, létszámelvek	31
6.6. Címviselés és címadományozás	33
6.7. Bírósági életpálya	33
III. RÉSZ – TÁRGYI FELTÉTELEK	34
7.1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek	34
7.1.1. Bírósági ingatlanok	34
7.2. Kiemelt projektek, fejlesztések	34
7.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota	34
7.2.2. A Budapest Környéki Törvényszék (BKT) székháza	34

7.2.3. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” európai uniós pályázat.....	35
7.3. Felújítások, építkezések, beruházások	35
7.3.1. A Magyar Igazságügyi Akadémia „C” épületszárnyának átalakítása.....	35
7.3.2. A Balatonszemesei Képzési Központ	35
7.3.3. Az Érdi Járásbíróság és Járási Ügyészség új épülete	35
7.3.4. A Ráckevei Járásbíróság.....	36
7.3.5. A Gödöllői Járásbíróság.....	36
7.3.6. A Balatonfüredi Törvénykezési Hely	36
7.3.7. A Csornai Járásbíróság.....	36
7.4. Informatikai infrastruktúra	37
7.4.1. Központi és helyi szerverek	37
7.4.2. Informatikai hálózat	37
7.4.3. Távoli munkavégzés.....	37
7.4.4. Alkalmazásfejlesztések a 2020. évben	38
IV. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET GAZDÁLKODÁSA.....	39
8.1. A Bíróságok fejezet 2020. évi költségvetése	39
8.2. Kiadási előirányzatok	40
8.3. Saját bevételek	41
8.4. Fejezeti kezelésű előirányzatok	41
8.4.1. Igazságszolgáltatás beruházásai	41
8.4.2. Igazságszolgáltatás működtetése.....	42
8.5. Kiemelt beszerzések	42
8.6. A 2021. évi költségvetés előkészítése	42
V. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA.....	43
9.1. A bírósági igazgatás eszközei.....	43
9.1.1. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai.....	43
9.2. Külső szervek által folytatott vizsgálatok	43
9.3. A bíróságok ellen indított peres eljárások	43
9.4. Belső ellenőrzés.....	44
9.5. Fizikai biztonság	45
9.6. Közbeszerzések	45
9.7. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése.....	46
9.8. Közérdekű adatigénylésekkel és adatvédelemmel kapcsolatos ügyek.....	47
9.9. Bírák fegyelmi helyzete	48
9.10. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete.....	49
9.11. Vagyonnyilatkozatok.....	49
9.12. Bírákat, igazságügyi alkalmazottakat ért támadások	49
VI. RÉSZ – A BÍRÓSÁGOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS.....	50
10.1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások	50
10.2. E-per	51
10.2.1. Elektronikus kapcsolattartás az egyes eljárásokban	51
10.3. Elektronikus befizetések	55
10.4. Távmeghallgatás.....	55
10.5. Közhiteles nyilvántartások	56
10.5.1. Civil szervezetek beszámolóí	56
10.5.2. Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása	57
10.5.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása	57
VII. RÉSZ – A KÉPZÉS.....	58
11.1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése	58
11.1.1. Az E-learning keretrendszer fejlesztése	58
11.2. A központi képzési terv és programok	58
11.2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai	58
11.2.2. A központi képzések kiemelt fókusztemái	58
11.3. Központi helyi és regionális képzések	59
11.3.1. Ajánlott képzések	59
11.3.2. A MIA által szervezett központi képzések.....	59
11.4. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár	60
11.4.1. Mailáth György Tudományos Pályázat	60
11.4.2. A bíróság szervezetet érintő tudományos kutatások	60
11.4.3. Könyvtár.....	60

11.5. Fogalmazói felvételi versenyvizsga.....	61
11.6. Nemzetközi kapcsolatok.....	62
11.6.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer.....	62
11.6.2. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai	62
11.6.3. Az OBH nemzetközi kapcsolatai.....	62
11.6.4. Részvétel az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat munkájában	63
11.6.5. Kiküldetések, delegációk fogadása	63
11.7. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok.....	64
11.7.1. Külföldi képzések, kiutazások.....	64
11.7.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat THEMIS fogalmazói verseny.....	64
11.7.3. Werbőczy ösztöndíjprogramok	64
11.8. Nemzetközi képzési projektek	65
11.9. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat	65
VIII. RÉSZ – AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE.....	66
12.1. Jogszabályban nevesített feladatkörök	66
12.2. Szervezeti felépítés	66
12.3. Létszámhelyzet	66
12.3.1. Engedélyezett létszám	66
12.3.3. Létszámváltozás 2020. évben.....	67
12.4. Együttműködés az Országos Bírói Tanáccsal (OBT)	67
13. A bíróságok működése a járványhelyzet alatt	68
13.1. A bírósági szervezetben elrendelt járványügyi intézkedések	68

Előszó

Tisztelt Olvasó!

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76. § (8) bekezdésének c) pontja szerint az Országos Bírósági Hivatal elnöke a tájékoztatással kapcsolatos feladatkörében évente beszámol a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről az Országgyűlésnek.

A 2020. év legnagyobb kihívása a bírósági szervezet működésének – járványügyi események ellenére történő – zavartalan biztosítása volt. A bírósági szervezet összességében helyt állt, de a járványhelyzet nyilvánvalóan a bíróságok teljesítményére is kihatással volt.

Az időszerű és megalapozott ítékezés folyamatos célkitűzése a bírósági szervezetnek. 2020-ban az elhúzódó pertartamú ügyek számában a korábbi évhez képest jelentős, 16,2%-os csökkenés figyelhető meg és azok aránya az összes folyamatban maradt ügghöz képest is – a törvényszéki másodfokú ügyszak kivételével – valamennyi ítélezési szinten csökkent. A korábbi évhez képest a jogorvoslat hiányában történő jogerőre emelkedés aránya is javult: járásbírói szinten civilisztikai ügyszakban az ügydöntő határozatok 93,9%-a első fokon jogerőre emelkedett.

A digitális technológia jelentőségét a járványhelyzet felértékelté: különösen a távmeghallgatási rendszer kihasználtsága indokolja, hogy a jövőben további eszközbeszerzésekkel és fejlesztésekkel bővítjük az országos hálózatot és minél szélesebb körben támogassuk az elektronikus ügyintézés mind az ügyfelek, mind a bírósági munkatársak oldalán. A bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése a képzés-informatikai rendszernek köszönhetően a járványhelyzetben is folyamatos volt, 2020-ban a képzések 63%-a, mintegy 140 képzés elektronikus formában került megszervezésre.

A bíróságok ítélezési tevékenysége során az időszerűség és a magas szakmai színvonal mindenkor alapvető jelentőségű. Az Országos Bírósági Hivatal e célok megvalósulásához az ítélező munka ellátásához szükséges feltételek magas szintű biztosításával tud hozzájárulni.

dr. Senyei György
az Országos Bírósági Hivatal elnöke

I. rész – Az ítélkezés hatékonysága

Módszertan

Az elemzésben megjelenített adatok forrásai – a korábbi évekhez hasonlóan – az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében előállított és közzétett kérdőívek. Az alkalmazott módszertan nem változott a korábbi év beszámolójához képest.

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény alapján 2020. március 31. napjával a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűntek. Folyamatban maradt ügyeiket a hatásköri változásokra tekintettel – a korábbi bíróságtól technikai kivezetés mellett – a törvényszékek vették át.

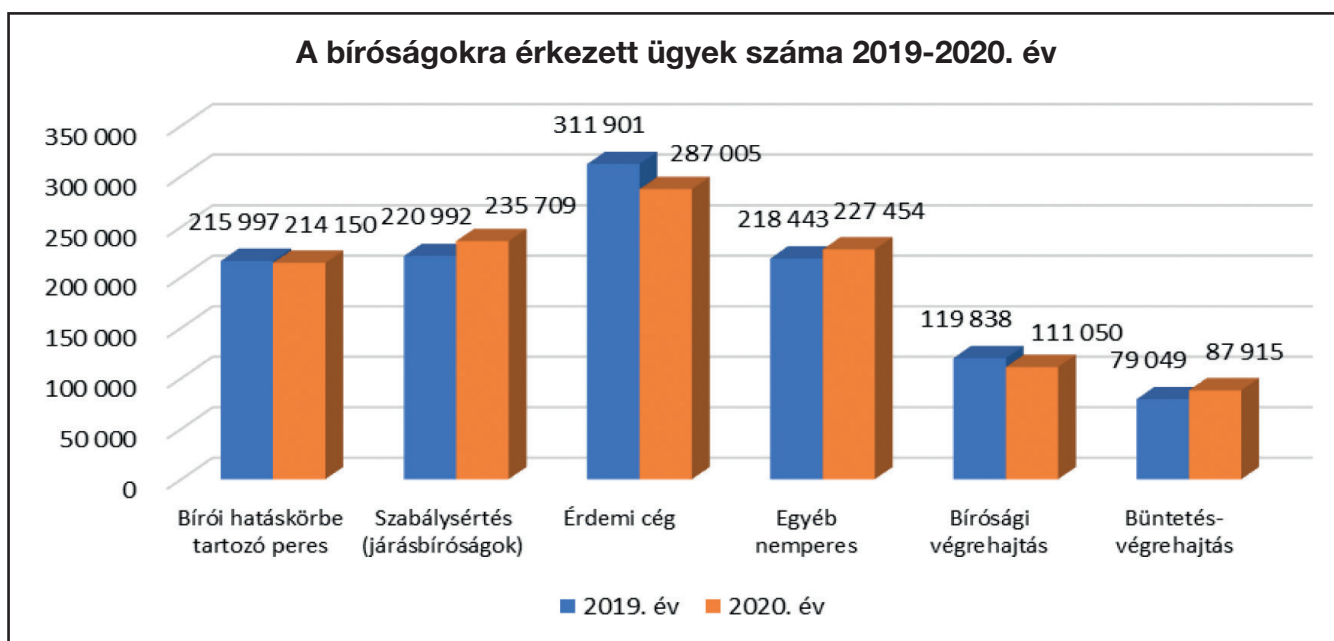
Magyarország Kormánya a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendeletben 2020. március 11. napjától veszélyhelyzetet hirdetett ki, melynek következményeként a 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet 1. §-a alapján rendkívüli ítélkezési szünetet rendelt el 2020. március 15. napjától, ami 2020. március 31. napjáig tartott, majd a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet különleges eljárási szabályokat vezetett be a veszélyhelyzetre figyelemmel.

A 2020. éves ügyforgalmi értékeknek a 2019. éves adatokkal történő összevetése során a fenti hatásokat figyelembe kell venni.

1. Ügyforgalom

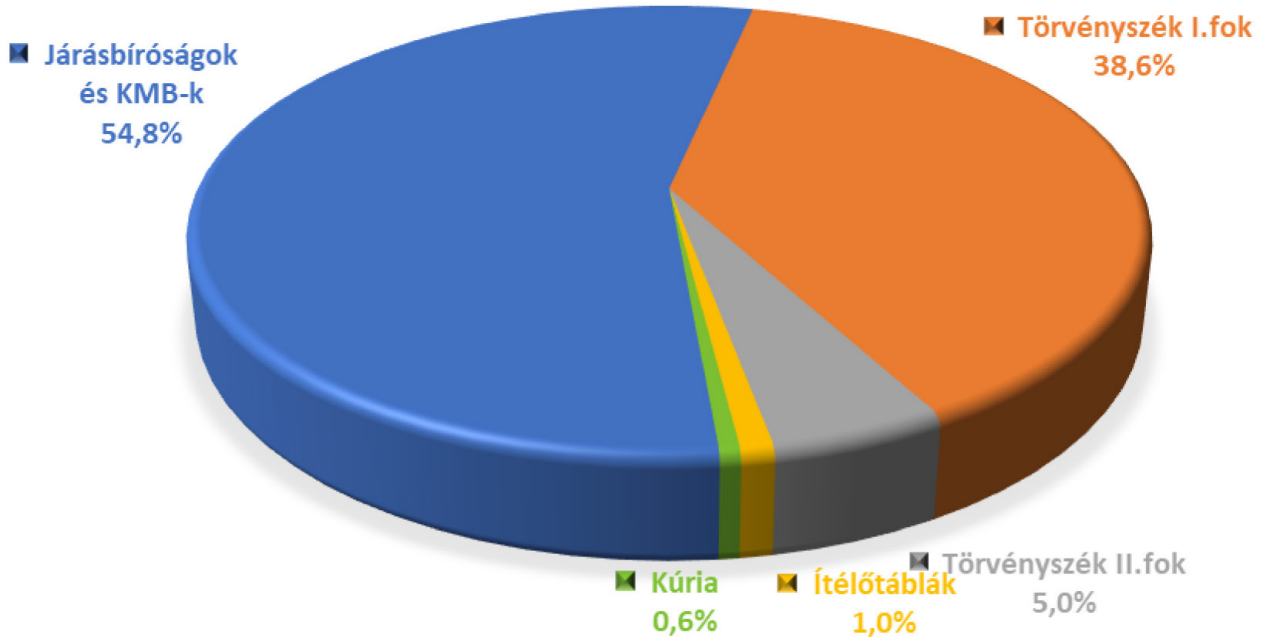
1.1. Ügyérkezés

A bíróságokra 2020. évben 1.163.283 ügy érkezett, amely 0,3%-kal alacsonyabb, mint a 2019. évi ügyérkezés. A csökkenés arányaiban az érdemi cégügyek (-8,0%) és a bírósági végrehajtási ügyek (7,3%) esetében volt jelentős, míg nagyobb mértékű növekedés érintette a járásbírói szabálysértési ügyeket (+6,7%), valamint a büntetés-végrehajtási ügyeket (+11,2%).

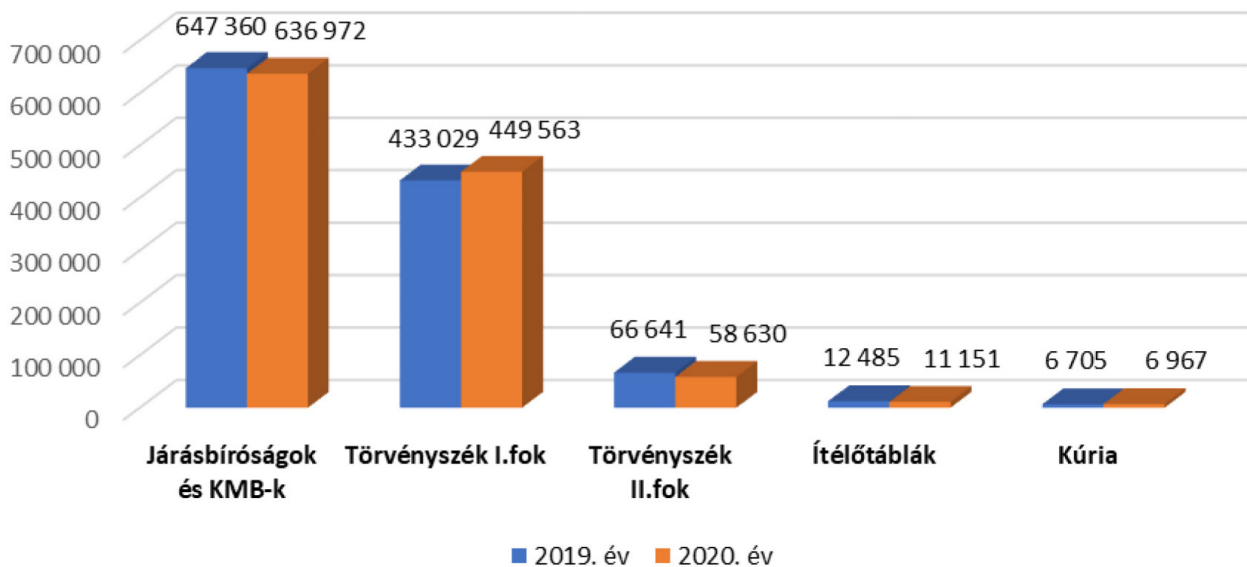

2020. április 1. napjától – főszabályként – valamennyi közigazgatási és munkaügyi ügy elsőfokon törvényszéki szintre érkezik, illetve a közigazgatási ügyeket másodfokon a Kúria bírálja el. Ezzel magyarázható, hogy az érkezett ügyek száma törvényszéki elsőfokon 3,8%-kal, míg a Kúrián 3,9%-kal nőtt.

A teljes ügyérkezés megoszlása a bírósági szintek között (2020. év)

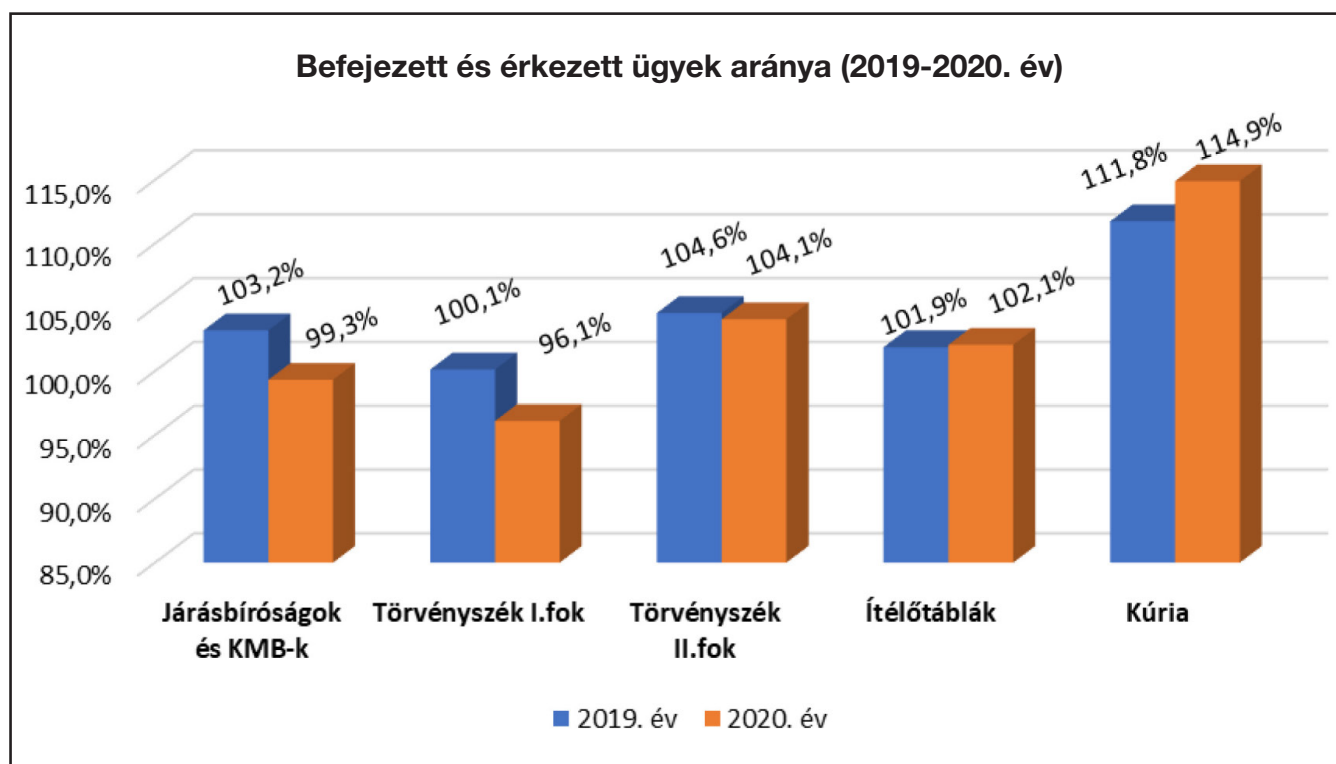

A teljes ügyérkezés megoszlása a bírósági szintek között (2019-2020. év)

1.2. Ügybefejezés

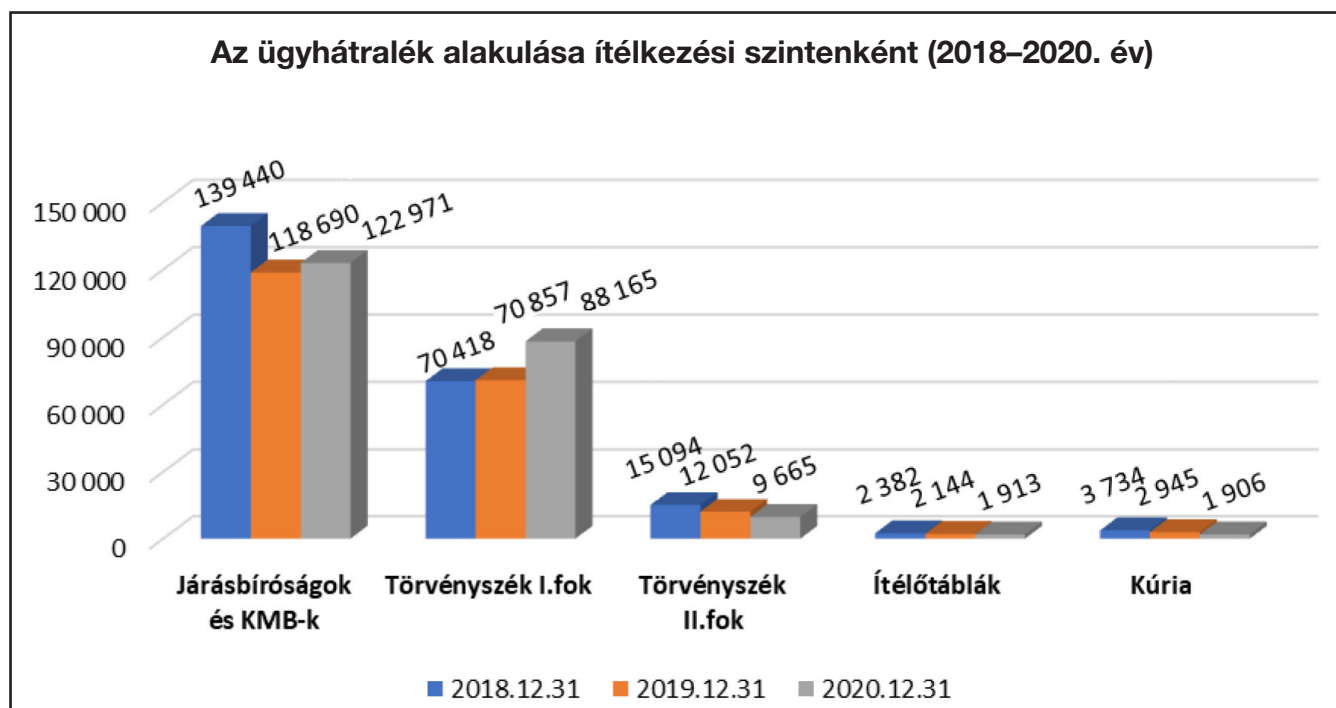
2020. évben a bíróságokon 1.145.217 ügyet fejeztek be, ami 3,9%-kal kevesebb, mint az előző évben. A befejezések száma törvényszéki másodfokon, az ítéltáblákon és a Kúrián meghaladta az érkeztetett ügyek számát. Kiemelendő továbbá, hogy az ítéltáblákon és a Kúrián ez az arány magasabb volt a korábbi évhez képest.

1.3. Folyamatban maradt ügyek

2020. év végén országosan 8,7%-kal több ügy volt folyamatban, mint 2019. év végén. Erre hatással volt – többek között – a veszélyhelyzet alatti különleges eljárásjogi szabályozás, a rendkívüli ítélkezési szünet, továbbá a közigazgatási és munkaügyi ügyszak átalakulása is.

Törvényszéki másodfokon 19,8%-kal, az ítéltáblákon 10,8%-kal, a Kúrián pedig 35,3%-kal mérséklődött az ügyhátralék. Megjegyzendő, hogy a Kúrián 2018-hoz képest közel a felére (49%-kal) csökkentették a folyamatban lévő ügyek számát.

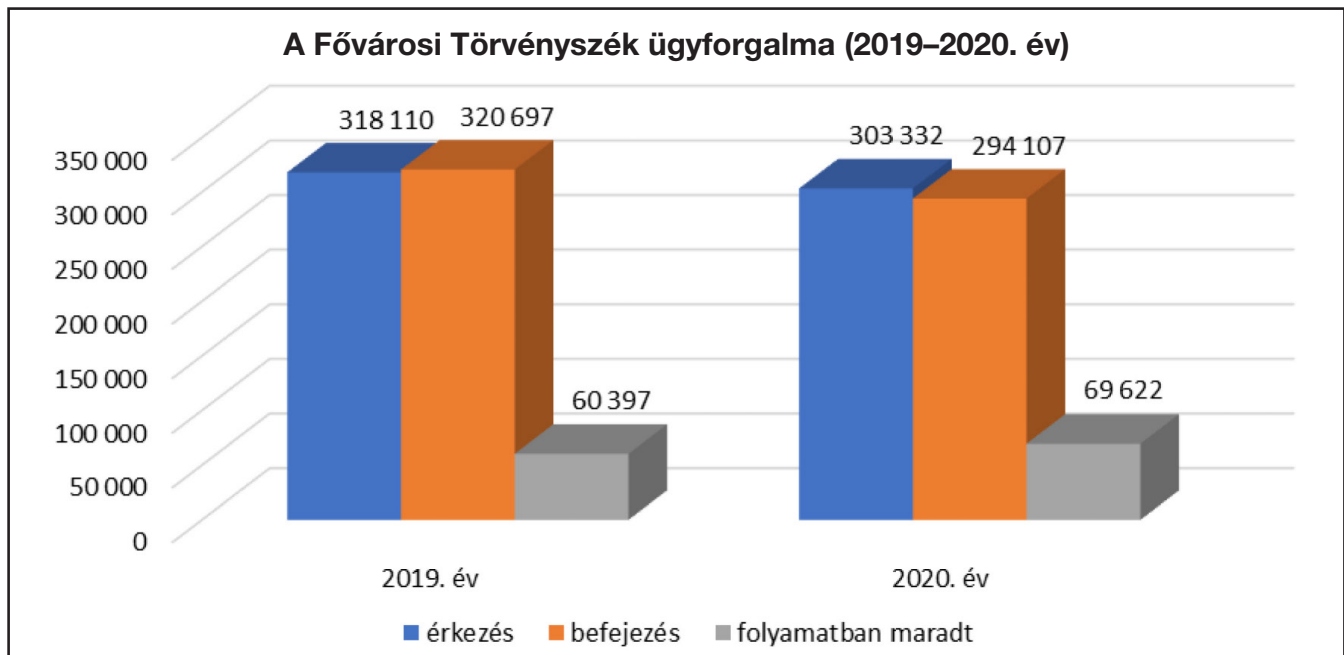
1.4. A központi régió

A központi régióhoz tartozik a Fővárosi Ítéltábla, a Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék, valamint az ezen törvényszékek illetékességi területén működő bíróságok. A központi régió bíróságaihoz érkezik az ügyek kb. 39%-a, ami 2020. évben 450.888 ügyet jelentett.

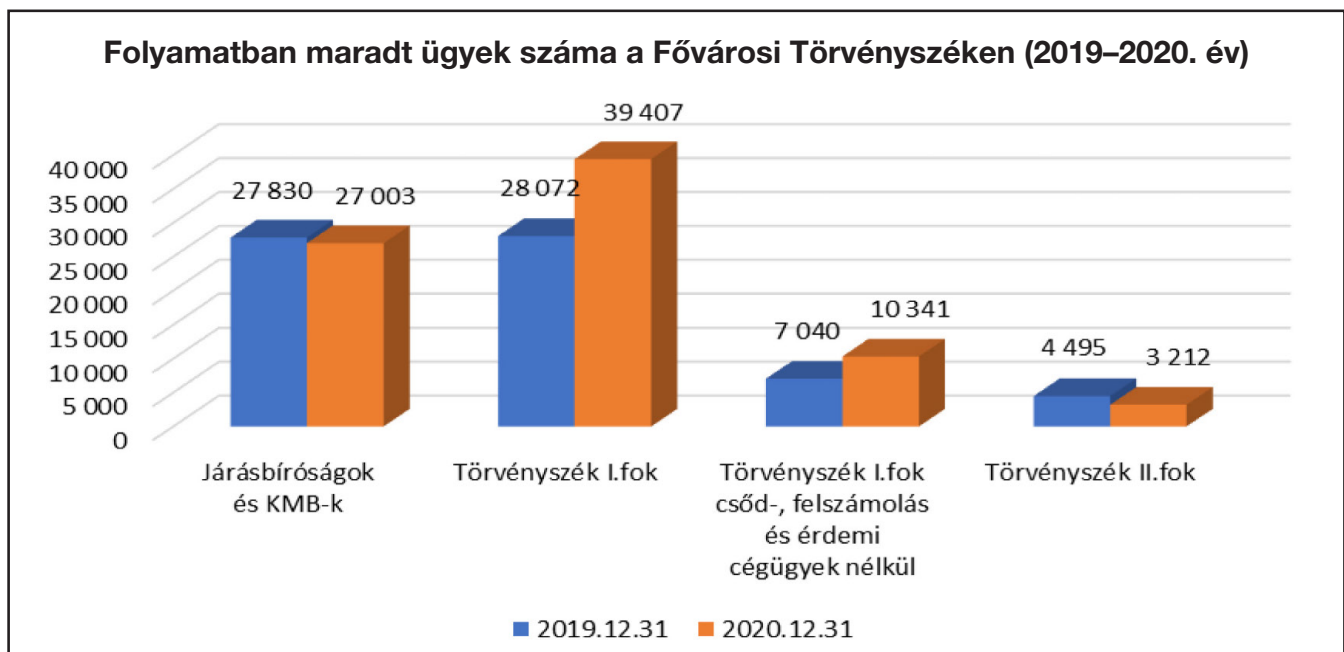
1.4.1. A Fővárosi Törvényszék

A Fővárosi Törvényszékre és bíróságaira 2020. évben 303.332 ügy érkezett, ami 4,6%-kal kevesebb, mint 2019-ben.

A befejezett ügyek száma szintén csökkent: 2020-ban a törvényszéken 294.107 ügyet fejeztek be, ami 8,3%-kal elmaradt 2019-hez képest. A befejezett ügyek száma 3%-kal alacsonyabb volt 2020-ban, mint az érkezett ügyeké.

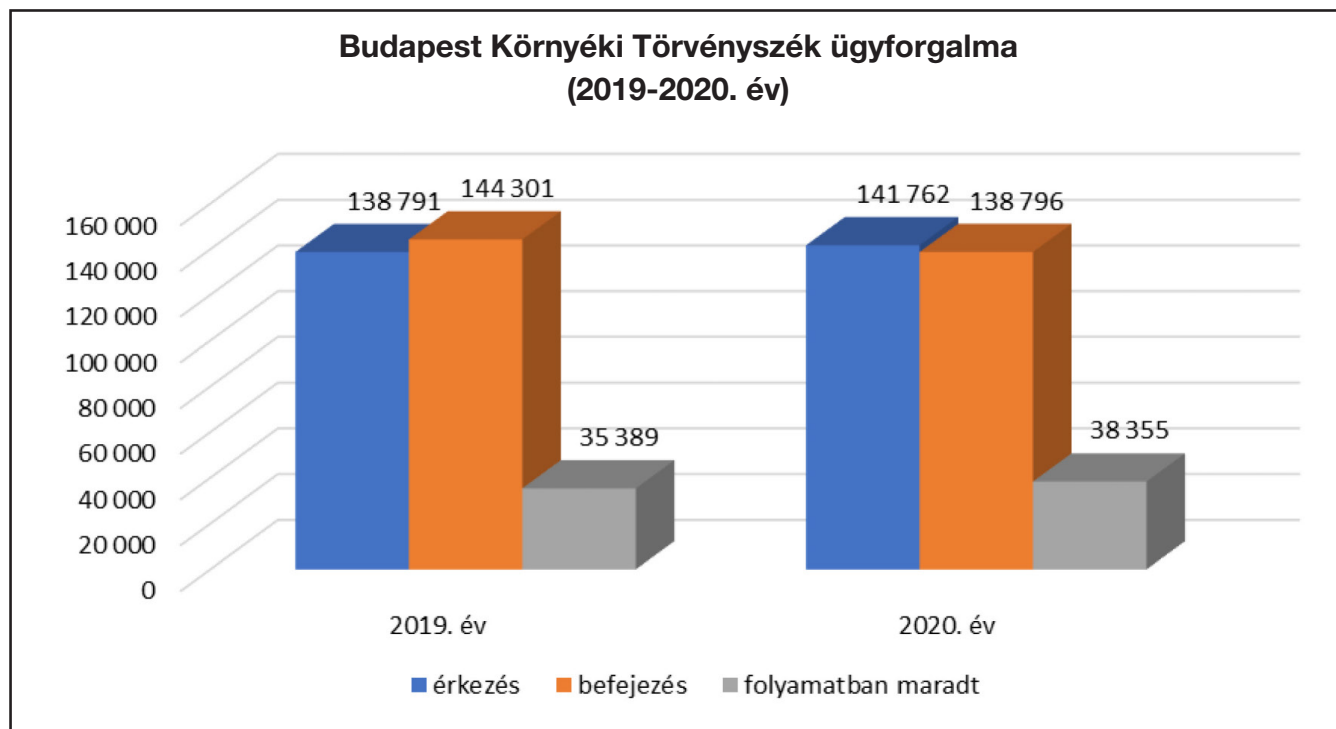

Az ügyhátralék növekedése 2019. december 31-hez képest 15,3%. 2020. év végén a Fővárosi Törvényszéken és az illetékességi területéhez tartozó bíróságokon 69.622 ügy maradt folyamatban.

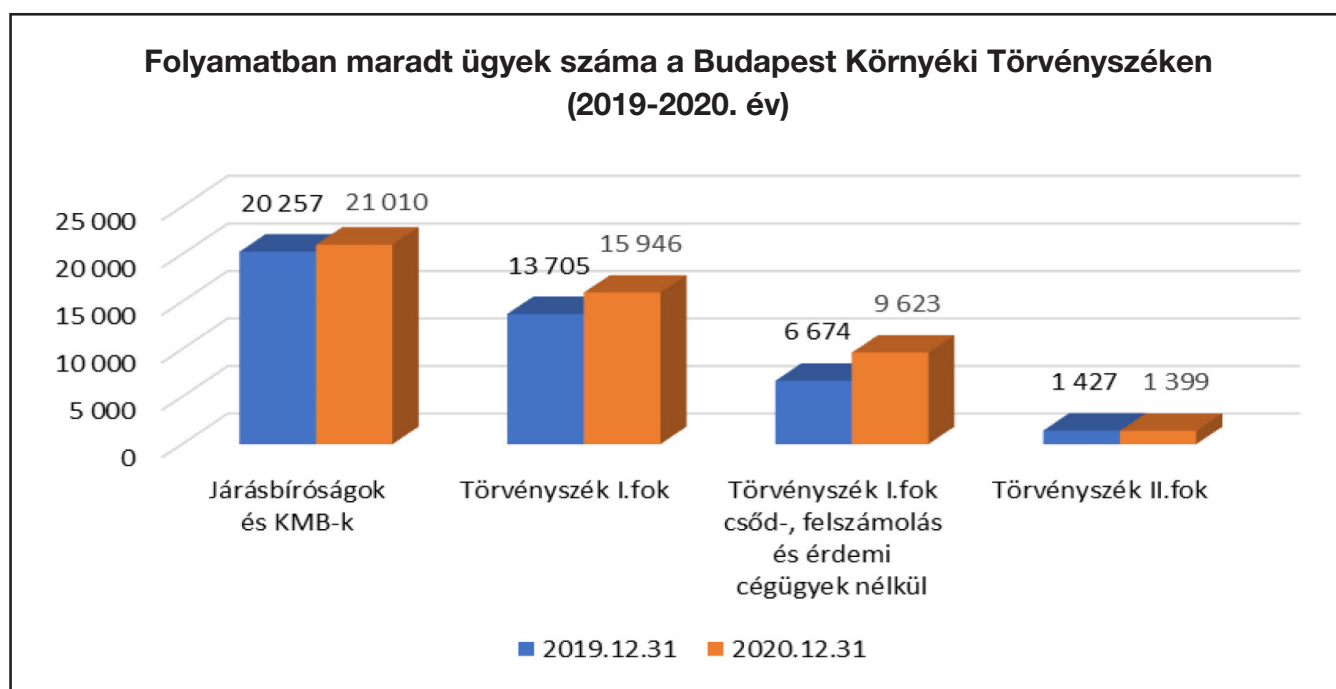

1.4.2. A Budapest Környéki Törvényszék

A Budapest Környéki Törvényszékre 2020. évben 141.762 ügy érkezett, 2,1%-kal több, mint 2019-ben. A befejezett ügyek száma 3,8%-kal csökkent, így a törvényszéken 138.796 ügyet fejeztek be 2020-ban, mely 2,1%-kal kevesebb, mint az ügyérkezés.

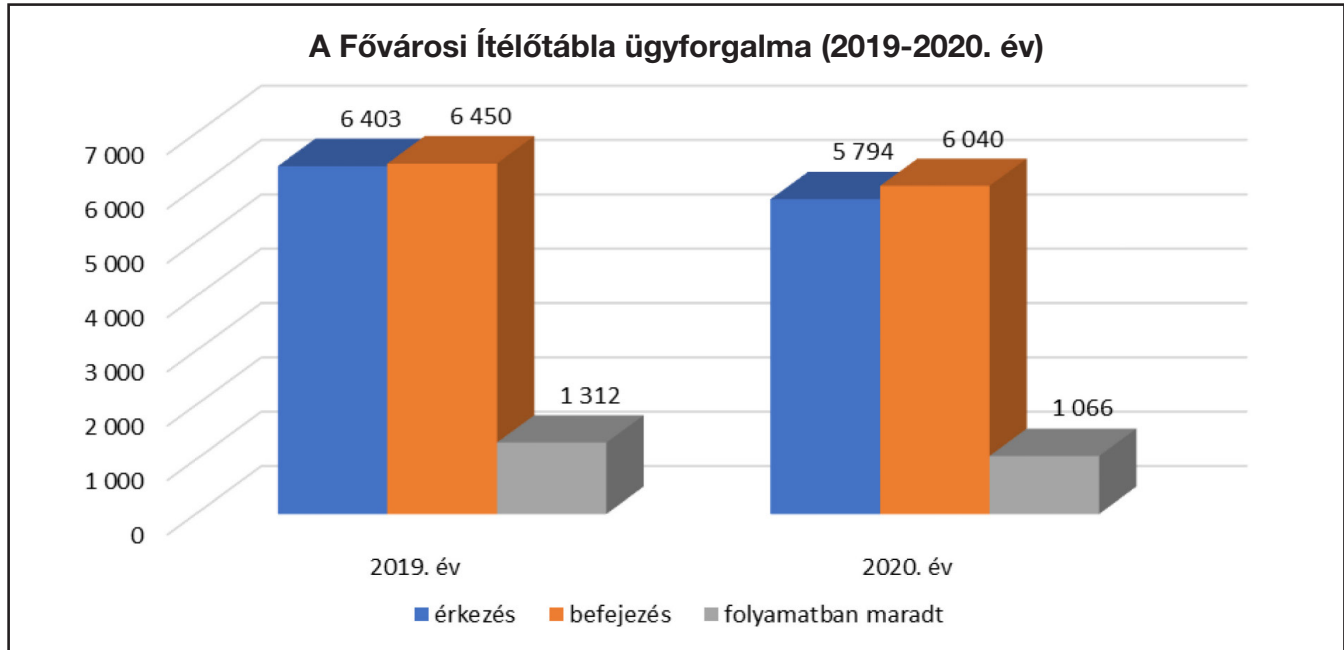
A Budapest Környéki Törvényszéken és illetékességi területéhez tartozó bíróságokon 2020. december 31. napján 38.355 ügy maradt folyamatban, ez 8,4%-kal haladja meg a 2019. év végi értéket. Az ügyhátralék növekedése szinte valamennyi szintet érintette, egyedül törvényszéki másodfokon csökkent 2,0%-kal a folyamatban maradt ügyek száma.

1.4.3. A Fővárosi Ítéltábla

Ugyan 2019-hez viszonyítva a Fővárosi Ítéltáblán az ügyérkezés 9,5%-kal csökkent, általánosságban elmondható, hogy 2020. évben az ítéltáblákra érkezett ügyek fele a Fővárosi Ítéltáblán indult, ami 5.794 ügyet jelent.

A befejezett ügyek száma (6.040 ügy) 4,2%-kal meghaladta az érkezett ügyek számát. A folyamatban maradt ügyek számát 2020. december végére 18,8%-kal csökkentették.

2. Időszerűség

A magas színvonalú és időszerű ítélkezés a bíróságok számára kiemelt fontossággal bír, ezért 2020-ban is a legfontosabb célok között szerepelt – az elmúlt évek során elért eredmények megtartása mellett – az időszerűség további javítása, valamint a hosszabb pertartamú ügyek számának csökkentése.

2.1. Befejezett peres ügyek

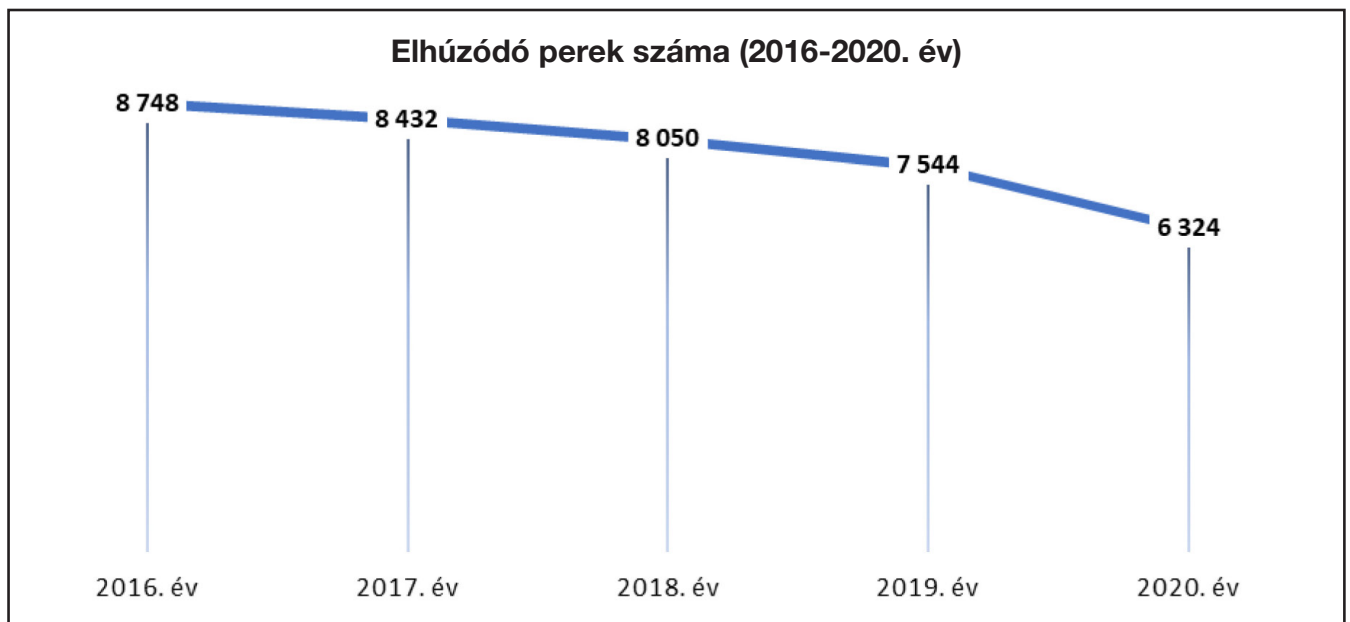
A törvényszékeken és ítéltáblákon a perek döntő többsége, 86%-a – 229.046 ügyből 196.927 ügy – az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított egy éven (ítéltáblákon 6 hónapon) belül befejeződött.

2.2. Folyamatban maradt ügyek

Az OBH kiemelt figyelmet fordít a megalapozott és időszerű ítélkezés feltételeinek biztosítására és az elhúzódó pertartamú ügyek csökkentésére. 2020 szeptemberében az OBH elnöke e körben intézkedések megtételére hívta fel a bírósági vezetőket, amely szintén hatással volt az ügyek átlagos pertartamának csökkenésére.

Az elhúzódó ügyek – vagyis az elsőfokú bíróságokon a két éven túl, törvényszéki másodfokon az egy éven túl, ítélőtáblákon a hat hónapon túl folyamatban lévő peres ügyek – száma 2019. december 31-hez képest kiemelkedően nagy mértékben, 16,2%-kal, 7 544-ről 6 324 ügyre csökkent 2020. év végére. Az elhúzódó ügyek aránya az összes folyamatban maradt ügghöz képest szintén csökkent, törvényszéki másodfok kivételével valamennyi bírósági szinten.

Az elhúzódó ügyek számának jelentős csökkenése az 5 éven túli perek számának kedvező alakulására is hatással volt. 2019. év végéhez viszonyítva az 5 éven túli ügyek száma 14,6%-kal csökkent, 864 ügyről 738 ügyre.

3. Az ítélkezés megalapozottsága

3.1. Jogerő

A bírósági ítélkezés társadalmi elfogadottságának egyik mércéje, ha minél több ügy emelkedik jogerőre elsőfokon. Az ítéletek döntő többsége elsőfokú eljárás során, járásbírósági szinten, civilisztikai ügyszakban születik: 2020-ban ez a peres ügyek 47,1%-át jelentette. A jogerőre emelkedés aránya 2019-hez képest nőtt: 92,8%-ról 93,9%-ra.

A járásbírósági elsőfokú büntetőügyek esetében az ügyek 76,3%-a emelkedett első fokon jogerőre, ez az arány 2019-hez képest – a civilisztikai ügyszakhoz hasonlóan – szintén emelkedett (75,1%-ról).

3.2. Hatályon kívül helyezési arány

A hatályon kívül helyezési aránymutató a hatályon kívül helyező és új eljárás lefolytatására utasító határozatokat a másodfokú bíróságok által peres ügyekben meghozott összes határozathoz viszonyítja.

A hatályon kívül helyezési arány a járásbíróságok és a törvényszéki másodfok viszonylatában mind a büntető (2,7%-ról 2,4%-ra), mind pedig a civilisztikai ügyszak esetében (9,5%-ról 8,5%-ra) javult 2019. évhez képest.

A törvényszéki elsőfokú civilisztikai ügyeknél az arány szintén csökkent, 8,6%-ról 6,7%-ra, büntető ügyszakban azonban növekedés mutatható ki, 1,8%ról 2,4%-ra.

3.3. A jogegységgel és az ítélezés minőségével kapcsolatos döntések

3.3.1. Alkotmánybírói határozatok

Az OBH az Alkotmánybíróság munkáját folyamatosan nyomon követi. A bíróságokat érintő és az Alkotmánybírósághoz benyújtott alkotmányjogi panaszokról, illetve az alkotmánybírói határozatokról így közvetlenül értesül.

Az Alkotmánybírósághoz 2020. január 1. és december 31. napja között összesen 25 egyedi norma-kontroll iránti bírói kezdeményezés érkezett (Abtv. 25. §), míg alkotmányjogi panasz keretében a kezdeményezésre jogosultak 44 bírósági ügyben hivatkoztak alaptörvényellenes jogszabály alkalmazására [Abtv. 26. § (1) bekezdése] és 419 ügyben támadták az alaptörvényellenesnek tartott bírói döntést (Abtv. 27. §). 2020. évben bírósági/hatósági döntés megsemmisítésére 25 alkalommal került sor.

3.3.2. Az Európai Unió Bírósága (EUB)

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke lehetővé teszi, hogy a nemzeti bíró előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen abban az esetben, ha egy előtte folyamatban lévő ügyben az alkalmazandó uniós jog érvényessége, vagy az uniós jog értelmezése körében kétsége merülne fel és korábban a jog értelmezésére e körben még nem került sor.

Fontos, hogy a bírói kar értesüljön a már kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásokról, illetve az EUB által meghozott döntésekről. Erre figyelemmel a bíróságok belső intranetes honlapján elérhető egy keresőfunkcióval is ellátott információs adatbázis, amely tartalmazza a bíróságok előzetes döntéshozatali eljárás iránti kezdeményezésről szóló határozatait, valamint az EUB-nak a bíróság kérdésére adott választát is, továbbá elérhetők az eljárás kezdeményezéséhez szükséges végzésminták és sablonok is.

Fenti célok megvalósulását segíti a 2016-ban létrejött Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH), melynek egyik kiemelt feladata az Európai Unió Bírósága ítélező tevékenységének nyomon követése, a közzétett határozatokról összefoglaló készítése és ezen határozatok és összefoglalók belső intranetes honlapon történő közzététele a bírói kar részére.

Megjegyzendő, hogy az EUB 2020. első felében – a rendkívüli veszélyhelyzetre tekintettel – csak a kiemelten sürgős ügyeket (mint például a sürgősségi eljárások, gyorsított eljárások és ideiglenes intézkedés iránti eljárások) dolgozta fel.

Magyar bírói kezdeményezésre indult előzetes döntéshozatali eljárásban hozta meg határozatát az EUB 2020. március 11-én a C 511/17. számú, úgynevezett „Lintner-ügyben”, mely a devizahiteles peres eljárások jogértelmezési kérdéseivel foglalkozik.

3.3.3. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)

2020-ban az Emberi Jogok Európai Bírósága 31 db Magyarországot érintő ítéletet hozott, melyből 29 esetben marasztaló döntés született. A 29 elmarasztaló ítéletből 9 (azaz az esetek 31%-a) érintette a magyar bírósági szervezetrendszert.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 6. cikk 1. bekezdésében szabályozott, „tisztes tárgyaláshoz való jog” és az „ésszerű eljárási idő” követelményének megsértése miatti ügyekkel kapcsolatosan összesen 7 ítélet született, ezek közül 1 ítéletben az EJEE 13. cikke szerinti hatékony jogorvoslathoz való jog megsértését is kimondta az EJEB. Az előzetes letartóztatás túlzott hosszával kapcsolatban az EJEE 5. cikkének – szabadsághoz és biztonsághoz való jog – sérelme vonatkozásában az EJEB 3 ítéletet hozott.

Az OBH a rendelkezésre álló igazgatási eszközökkel elősegíti az eljárások mielőbbi befejezését, a képzések során pedig biztosítja a bírósági eljárásokat érintő EJEB ítéletekben megjelenő esetjognak a bíróság részére történő visszacsatolását és a tapasztalatok hasznosítását.

4. A bírók teljesítménye

4.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése

A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének számszerű mérése és elemzése szolgálja egyfelől az állami-önkormányzati, társadalmi és gazdasági szereplők, tudományos intézetek és a média tájékoztatását, másfelől a bírósági igazgatás döntéseinek előkészítését, támogatását és hatályosulásának vizsgálatát.

Az OBH 2020-ban is ellátta a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjaként a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény szerinti feladatait, biztosította az ítélkező tevékenységre vonatkozó statisztikai adatok publikálásával a nyilvánosság tárgyyszerű tájékoztatását.

A bírósági igazgatás egészével komplex kapcsolatban álló területen az OBH feladata közreműködni abban, hogy az arányos és kiegyensúlyozott munkateher megteremtésének és fenntartásának kötelezettségét a bírósági vezetők teljesíthessék. Ennek keretében az OBH a bíróságok által szolgáltatott ügyforgalmi és tevékenységi adatok alapján – a felelős létszámgazdálkodás elvét szem előtt tartva – meghatározta a bíróságok szükséges bírói létszámát.

Az OBH továbbra is annak szem előtt tartásával végzi ezen feladatát, hogy a bírósági igazgatási vezetők rendelkezésére állnak azok az eszközök – az ügyelosztási rend kialakítása, az igazgatási ellenőrzés, a helyi létszám-átcsoportosítás és kirendelés – amelyek az arányos munkateher-elosztást biztosítják. Ezek elégtelensége esetén az OBH központilag álláshely-átcsoportosítással vagy kirendelés biztosításával járul hozzá az arányos munkateher eloszláshoz.

4.2. Kirendelések

Kirendelés esetén a bírónak az eredeti beosztásától eltérő szolgálati helyen kell ítélkezési tevékenységet végeznie. A bíró kirendelésére a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása vagy a bíró szakmai fejlődésének elősegítése érdekében kerülhet sor.

A kirendelésről a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 31-33. §-a rendelkezik.

A kirendelésnél a bíró méltányolható érdekeit figyelembe kell venni. A bíró kirendelésére csak hozzájárulásával kerülhet sor, amennyiben a beosztásából eredő ítélkezési tevékenységét is megtartja, illetve amennyiben törvényben meghatározott családi-, illetve személyi körülmények esetén lakó-, vagy tartózkodási helyétől, illetve szolgálati helyétől eltérő településen lévő szolgálati helyre kívánják kirendelni.

A bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében a bírót hozzájárulása nélkül háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre lehet kirendelni. A Bjt. 33. § (1) bekezdésére figyelemmel kiírt pályázatot elnyert, ún. „mozgó bírák” esetén a bírót a pályázatban írt maximum 3 éves időtartamon belül, a pályázatban megjelölt bíróságokra lehet kirendelni, mely esetben a pályázat benyújtása a kirendeléshez való hozzájárulásnak tekinthető.

A szakmai fejlődés elősegítése érdekében – a törvényszék, az ítélőtábla és a Kúria elnökének kezdeményezésére – a bíró a törvényszékre, az ítélőtáblára, illetve a Kúriára rendelhető ki.

A kirendelés lehetőségével leginkább az ügyforgalmi szempontból kedvezőtlenebb helyzetben lévő törvényszékek elnökei élnek, azaz a kirendelésekre elsősorban az ügyteher kiegyenlítése miatt kerül sor. 2020-ban a törvényszéki elnökök 388 bíró kirendeléséről határoztak.

2020-ban az OBH elnöke – a bírósági elnökök kezdeményezésére és a bírók hozzájárulásával – 83 bíró kirendeléséről határozott, az alábbiak szerint:

- 43 bírót rendelt ki a Kúriára,
- 1 bírót a Kúriáról törvényszékre,
- 2 bírót ítélőtábláról törvényszékre,
- 32 bírót törvényszékről ítélőtáblára,
- 5 bírót egyik törvényszék illetékességi területéről másik törvényszékre.

4.3. A bírák értékelése

Az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése szerint a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A függetlenség nagy szakmai felelősséggel jár együtt, szükség van tehát egy olyan eljárásra, mely által a bíró tevékenysége ellenőrizhető, biztosítva így az állampolgárok által is elvárt szakmai színvonalat.

A bírói munka értékelése egyszerre több funkciót is betölt:

- lehetőséget teremt a szakmai munka ellenőrzésére, egyben kiszűri a szakmailag alkalmatlan bírakat,
- visszajelzést ad a bírának az erősségeikről és a fejlesztendő területekről,
- rendszeres, tervezhető, de szükség esetén soron kívül is elrendelhető,
- objektivitása és tárgyyszerűsége folytán reális és összemérhető képet ad az ország különböző bíróságain ítélkező bírók munkájáról,
- feltárja az esetleges rendszerszintű hibákat,
- közvetett módon védi az ügyfelek érdekeit, elősegítve az eljárások szakszerű és időszerű lefolytatását.

A bíró munkájának értékeléséről a Bjt. 65-87. §-a rendelkezik. A bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló 8/2015. (XII.12.) OBH utasítás pedig elősegíti, hogy a vizsgálati jelentések tartalmilag és szerkezetileg is egységesek legyenek.

2020-ban a Kúrián, az ítélőtáblákon, a törvényszékeken, a járásbíróságokon, valamint a 2020. március 31-éig működő közigazgatási és munkaügyi bíróságokon összesen 305 bíróvizsgálatot végeztek: 196 határozatlan és 109 határozott időre kinevezett bírót vizsgáltak.

A határozott időre kinevezett bírák értékelése során abban kell állást foglalni, hogy határozatlan idejű kinevezésre alkalmasak-e. 2020-ban a vizsgált 109 bíró mindegyike határozatlan idejű kinevezésre alkalmas értékelést kapott.

A 196 határozatlan időre kinevezett bíró értékelésének eredményeként

- 106 fő kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas,
- 56 fő kiválóan alkalmas,
- 34 fő alkalmas értékelést kapott.

5. Az ítélkezés hatékonyságát szolgáló tevékenységek

5.1. Kabinetek

Az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás (a továbbiakban: OBH SZMSZ) 13/A. § (1) bekezdése biztosítja azt, hogy az OBH elnöke a bíróságok szervezetével és működésével kapcsolatos, a feladatkörébe tartozó fontosabb ügyekben tanácsadásra, valamint javaslattételre, véleményezésre, továbbá állásfoglalás kiadására ügydöntő jogkör nélküli tanácsadó kabinetet hozhat létre.

2020. évben tíz kabinet került létrehozásra, az alábbiak szerint:

1. Eseti tanácsadó Kabinet
2. Bírói Összeférhetetlenség és Kizárás Szabályait Vizsgálói Kabinet
3. Bírói Munka Értékelésének Szabályait Vizsgáló Kabinet
4. Közigazgatási és Munkaügyi Ügyszak Átalakítását Támogató Kabinet
5. Veszélyhelyzeti Kabinet
6. Veszélyhelyzeti Polgári, Gazdasági és Munkaügyi Kabinet
7. Veszélyhelyzeti Büntető Kabinet
8. Veszélyhelyzeti Közigazgatási Kabinet
9. Gyermekjogi Kabinet
10. Válsághelyzeti Kabinet

5.2. Vizsgálatok

A vizsgálat lehetővé teszi az igazgatás egy adott területének alapos elemzését, mely ráirányíthatja a vezető figyelmét a vizsgált területet érintő hiányosságra.

Az Igazgatási Szabályzat alapján a vizsgálatokon belül két fő típus különböztethető meg: a vezetői és az igazgatási vizsgálat.

A vezetői vizsgálat célja a vezetői tevékenység eredményeinek áttekintése, melynek révén lehetőség nyílik a vezetői készségek fejlesztésére, a fejlesztendő területek meghatározására.

Az igazgatási vizsgálat az adott szervezeti egység törvényes és szabályszerű működésének ellenőrzésére, az egyes feladatkörök ellátásával kapcsolatos gyakorlat átvilágítására, a fejlesztendő területek meghatározására, az esetleges hibák, hiányosságok feltárására irányul. Az OBH igazgatási gyakorlatában tipikusak a rendszeresen lefolytatott általános vizsgálatok, továbbá az országos, illetve egyedi célvizsgálatok.

5.2.1. Általános vizsgálatok

Az általános vizsgálatokat rendszeresen, általában évente, félévente visszatérően kell lefolytatni. A korábbi évekhez hasonlóan 2020-ban ismét vizsgálat tárgyát képezték:

- a bíróságokon elévült büntetőügyek,
- a két éven túl folyamatban levő ügyek, valamint
- a készenlétet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése.

Mindezekon túlmenően az OBH évente nyomon követi büntető ügyszakban a külföldi ítélet érvényének elismerésével és általában a külföldre irányuló jogsegélyforgalommal kapcsolatos tapasztalatokat is.

5.2.2. Célvizsgálatok

A célvizsgálat valamely konkrét tevékenység, témakör részletes áttekintésére irányul. Ennek célja, hogy a vizsgált részterületen megfelelő helyzetelemzésre és feladatmeghatározásra kerüljön sor. A központi igazgatás által elrendelt célvizsgálat annak oka alapján lefolytatható egyidejűleg több bíróságon vagy akár valamennyi bíróságon is.

5.2.2.1. Országos célvizsgálatok

- 25.SZ/2020. (II. 19.) OBHE határozat az öt éven túli ügyek igazgatási vizsgálatáról
A vizsgálat célja, hogy az adott törvényszéken az egyes feladatkörök ellátásával kapcsolatos gyakorlat átvilágítása és fejlesztése révén lehetővé váljon a szükséges és indokolt igazgatási intézkedések megtétele, ezáltal pedig javuljon a működés hatékonysága, az ítékezés szakmai színvonala, a vezetői tevékenység és a feladatellátás minősége. A vizsgálat belső célvizsgálat volt, melyet a törvényszékek elnökeinek kellett lefolytatniuk.
- Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a bírósági eljárások észszerű határidőn belüli befejezése követelményének érvényre juttatása érdekében 2020.OBH.XX.G.11/2. számú, 2020. szeptember 9-én kelt intézkedésével az elhúzódó pertartamú ügyek személyes vezetői figyelemmel kísérésére, szakmai támogatás biztosítására és rendszeres jelentés előterjesztésére hívta fel a törvényszékek elnökeit. Az intézkedés a 2020. augusztus 31-én 2 éven túl folyamatban lévő peres, továbbá a 2 éven túl folyamatban lévő csőd- és felszámolási eljárásokat érintette.

5.2.2.2. Egyes törvényszékek tekintetében elrendelt célvizsgálatok

2020. évben az OBH elnöke négy célvizsgálatot rendelt el a kinevezési jogkörébe tartozó bírósági elnökök igazgatási tevékenységét érintően:

- 9.E/2020. (I. 13.) OBHE határozat a Szegedi Törvényszék elnökének a büntető ügyszakot irányító és felügyelő igazgatási tevékenysége vizsgálatáról,
- 104.E/2020. (III.2.) OBHE határozat a Szombathelyi Törvényszék elnökének igazgatási tevékenysége vizsgálatáról,
- 106.E/2020. (III. 4.) OBHE határozat a Szolnoki Törvényszék elnökének igazgatási tevékenysége vizsgálatáról,
- 127.E/2020. (III. 11.) OBHE határozat az Egri Törvényszék elnökének igazgatási tevékenysége vizsgálatáról.

5.3. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete

5.3.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások

5.3.1.1. Jogállási tárgyú főbb jogszabályváltozások

- **Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény (Ejht.) 2020. január 1. napjától** módosította – többek között – **az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (Iasz.)** rendelkezéseit, megváltoztatva a fogalmazói álláspályázatok szabályait, és a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűnésére tekintettel módosítva egyes jogállási jellegű szabályokat. **A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvénybe (Bszi.)** átmeneti rendelkezések kerültek bevezetésre a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűnésére és a közigazgatási perek fórumrendszerének átalakítására tekintettel. **A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.)** kiegészült a bírák nemzetbiztonsági ellenőrzésére vonatkozó eltérő szabályokkal, megváltozott a bírák szolgálati idejének számítása, valamint a bírói illetményre-form keretében módosultak a bírák fizetési fokozatai és az alapilletmény megállapításához szükséges szorzószámok, valamint a vezetői pótlékok mértéke is.
- **2020. április 1-től** módosult a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló **2010. évi CLXXXIV. törvény** a közigazgatási perek fórumrendszerének átalakításával összefüggésben. A **Bszi.**-ben változtak az ügyelosztási rendre, az igazságszolgáltatás fórumrendszerére és a joggyakorlat egységességére vonatkozó szabályok. A **Bjt.**-ben módosultak a bírói pályázatokra, közigazgatási ügyekben eljáró bíró beosztására és a bírói értékelésre vonatkozó egyes rendelkezések.
- **A veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm.rendelet (Veir.)** 2020. március 31. napján lépett hatályba. Az Iasz. és a Bjt. tekintetében az álláspályázatok kiírásához kapcsolódó eljárási cselekményekre, a fegyelmi eljárás elrendelésére speciális határidő számítások vonatkoztak, továbbá bővítésre kerültek a bíróságon kívüli munkavégzés esetkörei. A **Bszi.** általános szabályaihoz képest speciális szabályok vonatkoztak a határozott idejű bírósági vezetői kinevezésekre, a bírói testület határozott időre megválasztott tagja megbízatásának időtartamára és a vezetői vizsgálatokra, valamint kimondásra került, hogy a bírósági kezelőirodákön a személyes ügyfélfogadás szünetel.
- **A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (Kivezető törvény)** bíróságokat érintő főbb rendelkezései 2020. június 18. napján, a veszélyhelyzet megszűnésekor és a járványügyi készülség bevezetésekor léptek hatályba. A törvény a jogállási kérdéseket érintően a **Veir.** legtöbb rendelkezését változatlanul vagy módosított tartalommal átvette.

5.3.1.2. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

- **Az Ejht.-vel 2020. január 1. napjától** a közigazgatási perrendtartásról szóló **2017. évi I. törvény (Kp.)** tárgyi hatályára vonatkozó rendelkezések is újraszabályozásra kerültek. Kiegészült a keresetlevél bíróságon történő benyújtására vonatkozó szabályok köre a törvény által megengedett keresethalmazat esetére vonatkozóan. Változtak az alperesi védirat tartalmára vonatkozó szabályok. A jogi képviselő és a felperes nem szabályszerű keresetlevél előterjesztése esetének jogkövetkezményei kiegészültek, melyre tekintettel módosultak a keresetlevél jogi hatályának fennmaradására vonatkozó rendelkezések is. Kiegészült az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezések köre, valamint a bizonyítási eljárás szabályai között kiegészült a bizonyítási indítvány előterjesztésére vonatkozó rendelkezés. A közigazgatási nemperes eljárások a Kp-ba külön fejezetként kerültek beépítésre.
- **A bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bpnt.) 2020. március 1. napjától** módosult a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás bevezetésével. A gyámhatóságtól bírósági hatáskörbe került a gyermekkel való kapcsolattartásra vonatkozó bírósági vagy gyámható-

sági határozat végrehajtása, mint új polgári nemperes eljárás. **A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 2020. március 1. napjától** egy új alcímmel egészült ki, amelynek elnevezése: a gyermek átadása kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása esetén.

- **2020. április 1-től** a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűntek, erre tekintettel módosításra kerültek a **Kp.** közigazgatási ügyben eljáró bíróságokat nevesítő rendelkezései. Módosultak az egyes bírói eljárás esetkörei, a hatásköri és illetékességi szabályok, a kijelölés szabályozása, a kötelező jogi képviselő szabályai, a fellebbezhető határozatok köre, a Kúria hatáskörébe tartozó felülvizsgálati eljárás szabályai és kiegészült az egyszerűsített perben elbírálható eljárások köre.
- **2020. április 1-től** beépítésre került a **büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénybe (Be.)** az ügydöntő határozatot hozó bíróság számára azon kötelezettség, hogy amennyiben egy korábban közzétett kúriai határozattól el kíván térni, úgy ennek indokait a határozat indokolásában ki kell fejtenie. Új felülvizsgálati okként jelent meg, ha az indokolás nélküli eltérés felülvizsgálatra alapot adó eljárásjogi vagy anyagi jogi szabálysértést eredményez. **A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.)** is módosult **2020. április 1. napjától**. A közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűnése miatt újra meghatározásra kerültek a Pp. hatálya alá tartozó ügyekben elsőfokon eljáró bíróságok. 2020. április 1. napjától a törvényszék, mint munkaügyi bíróság jár el a munkaügyi perekben. Az ítélet jogi indokolásának tartalmi szabályai is módosultak: a jogi indokolásnak tartalmaznia kell azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától vagy az arra irányuló indítványt elutasította. A felülvizsgálati eljárás kezdeményezése új indokkal bővült: a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással is kérhető felülvizsgálat. A Pp. „Munkaügyi perek” fejezete módosult a szervezeti változás okán és egyértelműsítésre került, hogy munkaügyi perben nincs helye illetékességi kikötésnek, valamint kimondásra került, hogy az ítéletábla előtt a jogi képviselőt a fellebbezést előterjesztő fél számára sem kötelező.
- **A Veir. 2020. március 31. napján lépett hatályba.** A Veir. rendelkezései értelmében a **Be.** szabályait a rendeletben meghatározott eltérésekkel kellett alkalmazni a veszélyhelyzet idején. Az eltérő szabályok többek között az eljárási cselekményen történő részvétel szabályait érintették. A személyes megjelenés kötelezettsége helyett előtérbe került az eljárási cselekményen való jelenlét telekommunikációs eszközzel történő biztosítása. Az új szabályok lehetővé tették továbbá, hogy papíralapú kapcsolattartás esetén az ügyirat elsősorban a címzett elektronikus levelezési címére vagy más elektronikus elérhetőségére kerüljön kézbesítésre. A Veir. továbbá a **Be.**-ben írt egyes határidőket, így pl. a vádirat alapján történő intézkedési kötelezettségnek, a vádirat közlésének, az előkészítő ülés tartásának, a tárgyalás kitűzésének, a bíróság elé állításnak és a büntetővégzés meghozatalának a határidejét meghosszabbította. A Veir. értelmében a **Pp.** szabályait a rendeletben meghatározott eltérésekkel kellett alkalmazni a veszélyhelyzet idején. A polgári eljárásokban a személyes közreműködés, a szóbeliség főszabály szerint korlátozott volt, egyúttal a bíróság köteles volt a perben résztvevőket a legteljesebb körűen tájékoztatni, a perbeli nyilatkozattételre pedig kellő határidőt biztosítani. Az eljárási cselekményeket tárgyaláson kívül, írásbeliség alkalmazásával kellett intézni, a perfelvételt a perfelvételi tárgyalás mellőzésével kellett lefolytatni, a bíróság további nyilatkozatok írásban történő benyújtására is felhívhatta a feleket, illetve, ha a jogi képviselő vagy a fél személyes meghallgatása volt szükséges, a nyilatkozatokat írásban kellett beszerezni. Ha személyes közreműködést igénylő eljárási cselekményre nem volt szükség, tárgyaláson kívül kellett dönteni. A **Kp.**-ra vonatkozóan a Veir. eltérő szabályt állapított meg az azonnali jogvédelem esetében, perindítást könnyítő szabályt vezetett be a jogi képviselő nélkül eljáró feleknek. Főszabály szerint az eljárási cselekményeket lehetőleg elektronikus hírközlő hálózat útján vagy más elektronikus kép- és hang továbbítására alkalmas eszköz útján kellett lefolytatni, kivéve, ha a feltételek nem biztosítottak. Emellett az ügy érdemi elbírálására is lehetőség volt tárgyaláson kívül.
- **A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (Kivezető törvény)** bíróságokat érintő főbb rendelkezései **2020. június 18. napján**, a veszélyhelyzet megszűnésekor és a járványügyi készülség bevezetésekor léptek hatályba. A törvény a büntetőeljárást érintően a Veir. legtöbb rendelkezését változatlanul, vagy módosított tartalommal átvette. A Kivezető törvény módosította továbbá a **Be.**-t a kirendelt védőre, a he-

lyettes védőre, az ügygondnokra, a törvényes képviselőre, valamint a tanú kihallgatására és a korábbi vallomásának ismertetésére vonatkozó rendelkezések kapcsán. A Pp. szerinti eljárásokban a törvény újra főszabállyá tette a személyes jelenléttel történő tárgyalást és kivételessé tette az e-tárgyalást azzal, ha a járványügyi intézkedések indokolják, a tárgyalás elektronikus hírközlő hálózat vagy más elektronikus kép- és hang továbbítására alkalmas eszköz útján is megtartható. A személyes jelenléttel történő tárgyalások megtartását a Pp. általános szabályai szerint írta elő, az egészségügyi szabályok betartása mellett. A fellebbezési és felülvizsgálati eljárásban a bíróságnak továbbra is tárgyaláson kívül kellett eljárnia, ha 2020. június 1-ig értesítette a feleket a tárgyaláson kívüli elbírálásról. A Kivezető törvény előírta, hogy tárgyalás megtartásának a felek értesítést követően előterjesztett közös kérelmére, vagy bármely félnek a veszélyhelyzet megszűnését követően 15 napon belül előterjesztett kérelmére van helye. A törvény a Kp. hatálya alá tartozó pereket érintően a Veir. legtöbb rendelkezését változatlanul vagy módosított tartalommal szintén átvette.

- 2020 őszen a járványügyi készültség megszűnt, ugyanis a **478/2020. (XI.3.) Korm. rend.** 2020. november 4. napjától újabb veszélyhelyzetet hirdetett ki. A bíróságok az eljárások során továbbra is az eljárási kódexek szabályait alkalmazták, a Kivezető törvényben írt eltérésekkel.

5.3.1.3. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások

- **Az egyes eljárások egyszerűsítése és elektronizálása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2019. évi CXVI. törvény** a körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvényt módosította **2020. május 1-től** oly módon, hogy a személyazonosság megállapítása céljából a járásbíróság az általa lefolytatott szabálysértési eljárás során közvetlen hozzáféréssel jogosult adatot átvenni a körözött személyek nyilvántartásából.

5.3.1.4. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai

- **Az Ejht. 2020. március 1. napjától a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (Ptk.)** átvezette azt a hatáskörváltozást, amely szerint a kapcsolattartás végrehajtását a jövőben nem a gyámhatóságnál, hanem a bíróságnál lehet kérelmezni.
- A **2020. március 31. napján** hatályba lépett **koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény** módosította a **Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényt (Btk.)**. A módosítás eredményeként a járványügyi védekezés akadályozásának új tényállása büntetni rendeli a járvány jogilag és hatóságilag is kimondott veszélye esetén beinduló intézkedések végrehajtásának aktív akadályozását. A módosítás továbbá megalkotta a rémhírterjesztés új, különleges jogrend idején elkövethető alapesetét, amely a rémhírterjesztés elkövetési helyét kiterjeszti az egész országra.
- A **Kivezető törvény 2020. június 18. napjától** módosította a **csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényt (Cstv.)** és a 2020. december 31-ig benyújtandó felszámolási eljárás megindítására vonatkozó kérelmekre eltérő rendelkezéseket írt elő. **A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.)** rendelkezései is módosultak a veszélyhelyzet ideje alatt felfüggesztett eljárások, a cég megszűntnek nyilvánítására vonatkozó szabályok és a kényszerterelési eljárások megindítása tekintetében.
- **Az iskolai erőszak megszüntetése és megelőzése érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2020. évi LXXIV. törvény** 2020. szeptember 6-i hatályba lépéssel kibővítette a **Btk**-ban azon bűncselekmények körét, amelyek esetén a tizenkettedik életévét betöltött, de a tizennegyedik életévét be nem töltött személy is büntethető, amennyiben az elkövetéskor rendelkezett a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.

5.3.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége

5.3.2.1. Véleményezett jogszabályok és eredmények

2020. évben az OBH-hoz 173 db jogszabály-véleményezési ügy érkezett, a véleményezett tervezetek és javaslatok – küldő szerinti – megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

Küldő szerv	Érkezett ügyek száma	Ügyek jellege
Belügyminisztérium	6	jogszabály-tervezet
Emberi Erőforrások Minisztériuma	2	jogszabály-tervezet
Honvédelmi Minisztérium	1	jogszabály-tervezet
Igazságügyi Minisztérium	39	jogszabály-tervezet
Innovációs és Technológiai Minisztérium	1	jogszabály-tervezet
Miniszterelnökség	8	jogszabály-tervezet
Pénzügyminisztérium	3	jogszabály-tervezet
Országgyűlés honlapjáról	22	törvényjavaslat
Bíróságok	21	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
Kúria	15	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
OBH szervezeti egységei	29	jogalkotási javaslat, észrevételek, javaslatok kérése
Bírósági szervezeten és minisztériumokon kívüli külső szervek	5	tájékoztatás kérése
Egyéb, nem kodifikációs ügyek	21	vegyes, más osztályok, főosztályok ügyeihez kapcsolódó teendők
ÖSSZESEN	173	

A 2019. évi ügyérkezéshez (161 db) képest 2020. évben közel 8 %-kal nőtt az ügyek száma, annak ellenére, hogy 2020. évben a veszélyhelyzet időszakában főszabály szerint a rendkívüli (rendeleti szintű) jogalkotás volt a jellemző.

5.3.3. Kezdeményezések

5.3.3.1. 2020. évben elfogadott, vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok

A civilisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnöke kezdeményezte a **Pp.** átfogó módosítását. A javaslatok a Pp. preambulumban is megfogalmazott közjó és józan ész követelményét szem előtt tartva a gyorsabb, átláthatóbb és az ügyfelek bírósághoz fordulásának jogát szélesítő kezdeményezéseket tartalmaztak, továbbá figyelembe vették a Kúrián létrehozott – a keresetlevél visszautasításának vizsgálata tárgykorében felállított – joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleményében megfogalmazott megállapításokat. A javaslat főbb elemei a keresetváltoztatás és ellenkérelem-változtatás szabályainak átalakítására, a keresetlevél tartalmi elemeinek reformjára, valamint a családjogi perek eljárási szabályainak egyértelműsítésére irányultak.
- Az OBH elnökének javaslatára **az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.)** 39. § (3) bekezdésében, a 40. § (1) bekezdésében és a 41. §-ban említett „eljárás tárgya” fogalom a polgári peres eljárásban is egyértelmű tartalommal alkalmazhatóvá vált. A módosítással egyértelműsítésre került, hogy a polgári nemperes eljárásokban használatos „eljárás tárgyának értéke” fogalom a polgári peres eljárásban a „per tárgyának értéke” fogalomnak feleltethető meg. Továbbá illeték-

mentessé vált az eljárás, ha a bíróság a Cstv. 29. § (3) bekezdése alapján hivatalból megszünteti az eljárást.

- Az OBH elnökének javaslatát a jogalkotó beépítette a **Vht**-ba – a törvényszéki végrehajtás megszüntetésével összefüggésben – amelyek az átadandó ügymennyiség optimalizására és a törvényszékek digitalizációs munkaterhének csökkentésére irányultak.
- Az OBH elnöke kezdeményezte az **ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inytv.)** 64. § (4) bekezdésének visszaállítását. A jogszabály-módosítás eredményeként ismételten megnyílt a jogorvoslati lehetőség a perfeljegyzés bírósági elrendelésével szemben.

A büntető ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnökének javaslatára a **Be.** módosításának hatályba lépését követően a bíróságnak az 50.000 forintot meghaladó bűnügyi költség vagy rendbírság esetén sem kell a halasztás iránti, illetve részletfizetési kérelmek elbírálásához foglalási jegyzőkönyvet kérni az adóhatóságtól.
- Az OBH elnökének javaslatára sor került a **szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs.tv.)** 153. § (2) bekezdés k) pontjának módosítására a szabálysértést elkövetettek és a helyszíni bírságoltak nyilvántartása, valamint a Szabs.tv. közötti összhang megteremtése érdekében.
- Az OBH elnökének javaslatára a Veir. **Be-t** érintő rendelkezései módosításra kerültek. A módosító javaslatok tárgya elsősorban a jogértelmezési és jogalkalmazási problémákat felvető Veir. rendelkezések pontosítása, a másodfokú eljárásra vonatkozó szabályok módosítása, valamint a harmadfokú eljárásra és a hirdetményi kézbesítésre vonatkozó szabályok beiktatása volt.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosult a **Bjt.** az alábbi körben: változott a bírák szolgálati idejének számítása, valamint a bírói illetményreform keretében az illetmény számítására vonatkozó szabályok módosultak.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére a **Bszi.** módosult: a Kúria jogegységi panasz eljárásban hozott és a Magyar Közlönyben megjelenő határozatait a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzé kell tenni.
- Az OBH elnökének javaslatára az **lasz-ba** beépítésre került, hogy a tisztviselő és az írnok részére is engedélyezhető a bíróságon kívüli munkavégzés.

5.3.3.2. 2020. évben kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok

A civilisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnöke kezdeményezte a **hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (Hketv.)** módosítását. A javaslat értelmében az „életvitelszerű” szó mellőzésével lehetővé válna, hogy a távoltartás hatálya alatt a bántalmazó – bárhol is tartózkodik a bántalmazott – köteles legyen magát az érintett ingatlantól távoltartani, továbbá megszűnne az az indokolatlan megkülönböztetés, ami a bántalmazotti lakáshasználati jogcím meglététől vagy annak hiányától teszi függővé a jogintézmény által nyújtott védelmet.
- Az OBH elnöke kezdeményezte az **adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.)** módosítását. A javaslat szerint, az adóvégrehajtás során a behajtott összegek elszámolásakor a kielégítési sorrendben a bűnügyi költség jogcímű törvényszéki követelések megelőznék az egyéb jogcímű adók módjára behajtható követeléseket, továbbá az adóvégrehajtás során a törvényszéki követelések esetén az adósi jogutódlás megállapíthatóvá válna.
- Az OBH elnöke kezdeményezte az **igazságügyi szakértők díjazásáról szóló 3/1986. (II. 21.) IM rendelet** módosítását. A javaslat az egységes bírói gyakorlat kialakítását segíti abban a tekintetben, hogy érinti-e a szakértői költségátalány összegét a szakértői munkadíj Pp. 319. §-a alapján történő csökkentése.
- Az OBH elnöke kezdeményezte a **gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása részletes szabályainak megállapításáról szóló 16/2014. (III. 13.) KIM rendelet** módosítását. A módosítás jogszabályi háttérrel biztosítana a Gondnokoltak Nyilvántartásából és az Előzetes Jognyilatkozatok Nyilvántartásából történő adatszolgáltatás díjának Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) útján történő megfizetéséhez. Az adatszolgáltatási díj megfizetése lehetőségeinek bővítése az EFER-en keresztül az ügyfelek igényeihez igazodna.

- Az OBH elnöke kezdeményezte **az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet** módosítását. A módosítási javaslat alapján a kincstártól kapott illetékbevételei számlakivonat feldolgozása a bíróságoknál nem manuálisan, hanem a Bírósági Fizetési Portál (BFP) támogatásával gépi úton történne, mely jelentős adminisztratív teherrel mentesítené a bírósági alkalmazottakat.

A büntető ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnöke kezdeményezte a **Btk**-ban szabályozott összbüntetés jogintézményének újragondolását arra figyelemmel, hogy az összbüntetésbe foglalás esetén irányadó anyagi jogszabályok alkalmazása tárgyában a Kúria és az Alkotmánybíróság álláspontja közötti ellentmondás nem volt feloldható. A javaslatban négyféle szabályozási koncepció szerepelt: az összbüntetés jogintézményének megszüntetése; a jogintézmény áthelyezése a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvénybe (Bv.tv.); a jogintézmény felváltása a Bv.tv.-ben elhelyezett, „feltételes elengedés”, illetve „feltételes mérséklés” elnevezésű speciális szabályrenddel; vagy az elítélttel szemben kiszabott különböző szabadságelvonásoknak a bv. bíró általi „egybefoglalása” egy kidolgozásra váró szempontrendszer alapján.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- Az OBH elnöke kezdeményezte **a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet (Büsz.)** új fejezettel történő kiegészítését. A módosítás célja, hogy szabályozásra kerüljenek a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti új nemperes eljárás ügycsoportjaira vonatkozó, a polgári ügyek iratainak kezelésére vonatkozó általános rendelkezésektől eltérő ügyviteli szabályok, valamint a nemperes eljárás két szakaszához igazodó ügycsoportok.
- Az OBH elnöke kezdeményezte az **lasz.** módosítását. A javaslat célja, hogy egyértelmű helyzetet teremtsen a fogalmazó felvételi eljárásban, jobban hangsúlyozva a fogalmazói munkakör célját.

II. rész – A bírósági szervezet emberi erőforrásai

6.1. A bírósági szervezet vezetői

6.1.1. A bírósági vezetők száma

A bírósági szervezetrendszerben 2020. december 31-én az engedélyezett létszámról rendelkező határozatok alapján 435 határozott és 361 határozatlan időre kinevezett, azaz összesen 796 bírósági vezető volt.

A Kúria elnöke nevez ki **43 vezetőt**:

- a Kúria főtitkárát,
- a Kúria főtitkár-helyettesét,
- a Kúria kollégiumvezetőit,
- a Kúria kollégiumvezető-helyetteseit,
- a Kúria tanácselnökeit.

Az OBH elnöke nevez ki **122 vezetőt**:

- az ítéltáblák elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit,
- a törvényszékek elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit.

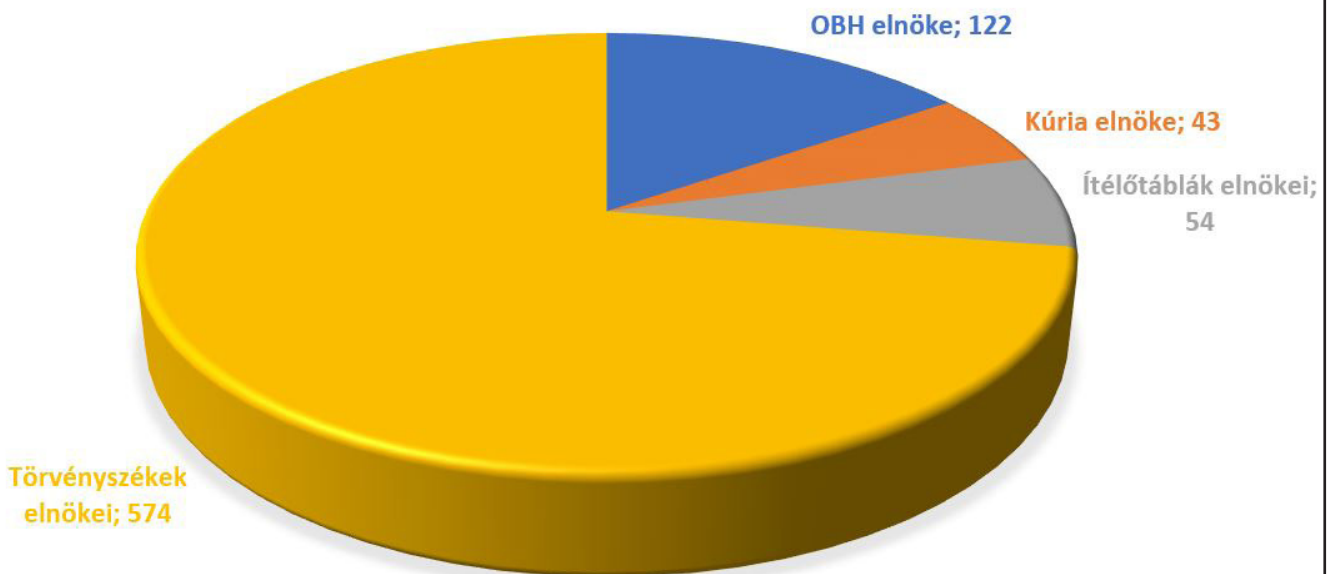
Az ítéltáblai elnökök **54 vezetőt** neveznek ki:

- az ítéltábla kollégiumvezető-helyetteseit,
- az ítéltábla tanácselnökeit.

A törvényszéki elnökök **574 vezetőt** neveznek ki:

- a törvényszék kollégiumvezető-helyetteseit,
- a törvényszék tanácselnökeit,
- a járásbíróságok elnökeit és elnökhelyetteseit,
- a csoportvezetőket és a csoportvezető-helyetteseket.

A bírósági vezetők megoszlása 2020-ban a kinevezési jogkör gyakorlója szerint

6.1.2. Vezetői változások

2020-ban az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetői álláshelyek közül 53 esetben volt folyamatban pályázati eljárás. Ezek közül 9 álláshely még 2019-ben, 44 álláshely 2020-ban üresedett meg a kinevezési (megbízási) idő lejárta miatt. A megüresedett és megüresedő tisztségek betöltése érdekében a pályázatok kiírása és elbírálása folyamatosan zajlott.

2020-ban az elbírált 53 pályázatból 35 esetben történt kinevezés, míg 8 esetben pályázat hiányában, 5 esetben a véleményező testületek többségi támogatásának hiányában, míg 5 esetben egyéb okból került sor a pályázat eredménytelenné nyilvánítására. A kinevezésekre minden esetben a véleményező bírói testületek javaslataival egyezően került sor.

6.1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege

A bírósági vezetők kinevezése – a határozatlan időre szóló tanácselnöki kinevezés kivételével – 6 évre szól. Bírósági vezetői tisztséget csak határozatlan időre kinevezett bíró tölthet be.

A bírósági vezetői állást pályázat útján kell betölteni. A pályázókról titkos szavazás útján véleményt nyilvánít a véleményező szerv (pl. teljes ülés, összbírói értekezlet, kollégium, csoport). A kinevezésre jogosult a pályázatokat a pályamű, a pályázó személyes meghallgatása, valamint a véleményező szerv javaslata alapján bírálja el.

A Bszi. 132. § (4) bekezdése alapján a kinevezésre jogosultat a véleményező szerv javaslata nem köti, ha azonban attól eltérő döntést hoz, írásban köteles azt indokolni. A Bszi. 132. § (6) bekezdésére szerint ha az OBH elnöke – vagy a Kúria elnöke – olyan pályázót kíván kinevezni, aki a véleményező szerv többségi támogatását nem nyerte el, a kinevezés előtt köteles beszerezni az Országos Bírói Tanács (OBT) előzetes véleményét a pályázóról. Az ilyen pályázó kinevezésére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kinevezéssel az OBT egyetért.

Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015 (XI. 30.) OBH utasítás tartalmazza a véleménynyilvánítás rendjét.

A Bszi. 132. § (2) bekezdése alapján a kinevezésre jogosult a pályázatot valamely pályázó kinevezésével vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításával bírálja el. Amennyiben a pályázat eredménytelenné nyilvánítására kerül sor, új pályázatot kell kiírni. Az új pályázat eredménytelensége esetén a kinevezésre jogosult a bírósági vezetői állást – legfeljebb egy évre – megbízás útján töltheti be.

A törvényszéki elnökök által 2020. évben elbírált pályázatok számának alakulását a következő táblázat mutatja be:

vezetői tisztség megnevezése	kinevezéssel zárult pályázat	eredménytelenné nyilvánított pályázat	elbírált pályázatok száma összesen
kollégiumvezető-helyettes	1	0	1
járásbírói elnök	21	10	31
járásbírói elnökhelyettes	11	0	11
csoportvezető	11	4	15
csoportvezető-helyettes	1	2	3
tanácselnök	33	1	34
Összesen	78	17	95

6.2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak

A bírósági szervezetrendszerben jelenleg közel 12.000 fő dolgozik, a létszám megoszlása 2020. december 31-én a következők szerint alakult:

A bíróságok létszámadatai

	2018. 12. 31-én		2019. 12. 31-én		2020. 12. 31-én	
	E*	T**	E	T	E	T
Bíró	3 023	2 862	3 016	2 933	3 027	2 829
Bírósági titkár	937	886	930	900	950	938
Bírósági fogalmazó	253	224	257	238	263	239
Egyéb igazságügyi alkalmazott	7 422	7 526	7 560	7 660	7 594	7 642
Összesen:	11 635	11 498	11 763	11 731	11 834	11 648

*E=engedélyezett **T=tényleges

2020-ban az engedélyezett létszám növekedésének elsődleges indoka – a közigazgatási és munkaügyi bíráskodás szervezeti átalakítása miatt – a Kúrián és az ítélőtáblákon 2020. évben szükséges bírói és igazságügyi alkalmazotti álláshelyek rendszeresítése volt.

Magyarország legkisebb bírósága továbbra is a Zirci Járásbíróság: az 1 fős bírói és a 4 fős igazságügyi alkalmazotti létszám 2019. évhez képest változatlan.

A legnagyobb járásbíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB): a bíróság tényleges létszáma összesen 727 fő: 208 bíró és 519 igazságügyi alkalmazott.

A törvényszékek közül a Fővárosi Törvényszék nemcsak ügyérkezés, hanem létszám tekintetében is kiemelkedik a törvényszékek közül. 2020. év végén a tényleges dolgozói létszám 2.786 fő volt: 737 bíró és 2.049 igazságügyi alkalmazott.

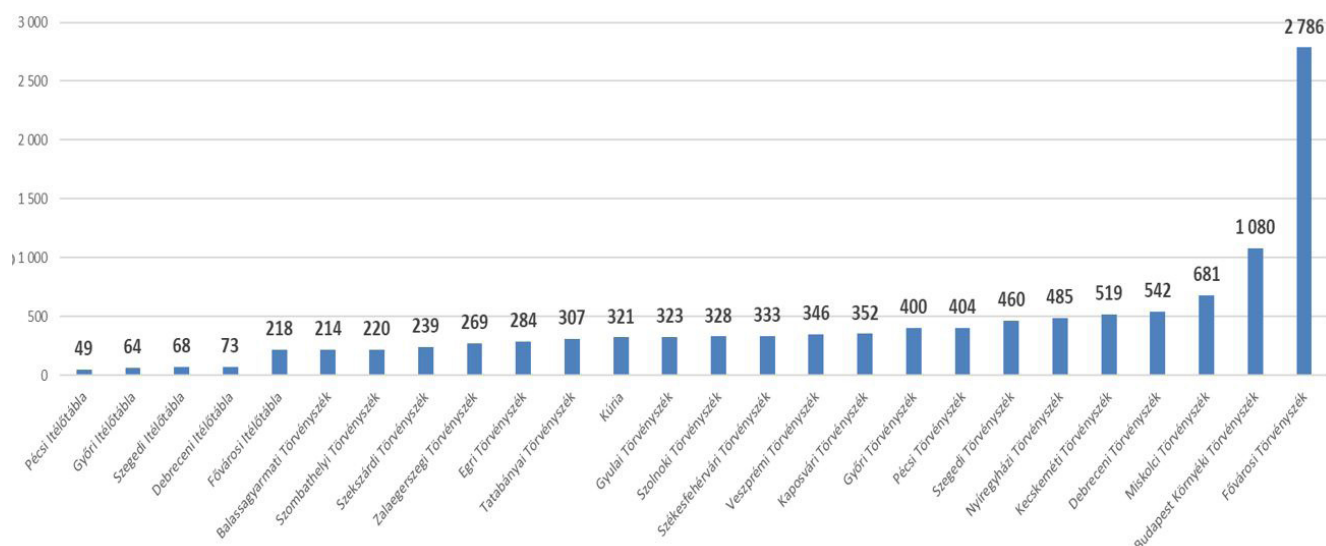
A legkisebb létszámú törvényszéken, a Balassagyarmati Törvényszéken mindösszesen 214 fő dolgozott: 44 bíró és 170 igazságügyi alkalmazott.

Az ország legnagyobb létszámú ítélőtáblája a Fővárosi Ítélőtábla, ahol 2020. december 31-én ténylegesen 218 fő dolgozott: 89 bíró és 129 igazságügyi alkalmazott.

A Pécsi Ítélőtábla továbbra is a legkisebb ítélőtábla az országban, létszáma 49 fő: 16 bíró és 33 igazságügyi alkalmazott.

A következő diagram az egyes bíróságok tényleges létszámát mutatja be:

A bíróságok tényleges létszáma 2020. december 31. napján

6.3. Változások a bírói karban

6.3.1. Pályázatok, kinevezések

A bírói álláshelyet főszabály szerint nyilvános pályázat útján lehet betölteni, kivéve a Bjt. 8.§ -ában meghatározott eseteket.

A pályázat elbírálása több lépcsőben történik. A pályázót meghallgatja a pályázattal érintett bíróság bírói tanácsa, majd felállít egy rangsort a pályázók között. A rangsorolás módját részletesen szabályozza a Bjt., valamint a bírói pályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet. A törvényszék, illetve az ítélőtábla elnöke a bírói tanács rangsorával egyetérthet, illetve írásban indokolva javasolhatja, hogy a második vagy harmadik helyen álló pályázó töltsen be az álláshelyet. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor első helyén álló pályázóval kívánja betölteni, és ez a pályázó nem tölt be bírói tisztséget, a pályázó kinevezésére tesz előterjesztést a köztársasági elnökhöz. Ha a pályázó bíró, akkor az OBH elnöke az áthelyezéséről dönt. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor második vagy harmadik helyén szereplő pályázóval kívánja betölteni, az OBT egyetértését szükséges beszereznie.

2020-ban az OBH elnöke 39 bírói álláspályázatot bíralt el, melyekre összesen 184 pályázat érkezett. Az elbírált pályázatok eredményeként az OBH elnöke 20 bíró kinevezésére tett javaslatot – ezek mind-egyikét elfogadta a köztársasági elnök –, 15 esetben pedig áthelyezésről döntött. A pályázatok közül 4 eredménytelenné nyilvánítására került sor. Az OBH elnöke 34 álláspályázat esetében a bírói tanácsok rangsorának megfelelően hozta meg döntését, mivel egyetértett azzal, hogy az első helyen rangsorolt pályázó töltsen be az álláshelyet. Az OBH elnöke egy esetben kívánt eltérni a bírói tanács által felállított rangsortól, amely döntéssel az OBT a 9/2020. (I. 22.) számú határozatában egyetértett.

6.3.2. Szolgálati viszony megszűnések

2020-ban összesen 117 bíró szolgálati viszonya szűnt meg. Ezen belül

- a felső korhatárt elérte: 53 fő,
- 40 év szolgálati idő elérésére és az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel nyugállományba helyezését kérte: 41 fő,
- lemondott: 15 fő,
- elhunyt: 6 fő,
- nem kérte határozatlan idejű kinevezését: 1 fő,
- jogerős fegyelmi büntetés miatti felmentésre került: 1 fő.

6.3.3. Kijelölések

A bírák kijelölésére egy adott ügyszak speciális jellegére figyelemmel, illetve egy ügyszakon belül olyan ügyek elbírálása érdekében kerül sor, amelyek speciális ismeretek vagy képesítés meglétét feltételezik, vagy törvény rendelkezése értelmében az adott ügyben csak erre kijelölt bíró járhat el.

A Bjt. 30.§-a rendelkezik az OBH elnöke és a Kúria elnöke általi kijelölésekről, míg a Be. 207. § (1) bekezdése alapján a nyomozási bírót és a Bvtv. 47. § alapján a büntetés-végrehajtási ügyekben eljáró bírót a törvényszék elnöke jelöli ki.

Az Alaptörvény 27. cikk (3) bekezdése szerint törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat.

Az Iasz. 41/A. § (1) bekezdése értelmében a törvényszék elnöke jelöli ki a törvény által meghatározott ügyben egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat. A járásbírószágon működő titkárok esetében a törvényszék elnöke a járásbírószágot elnökének javaslatára dönt a kijelölésről.

A bírósági elnökök javaslatára 2020-ban az OBH elnöke

- 11 bírót jelölt ki fiatalok büntető ügyében ítélező bírónak,
- 3 bírót jelölt ki közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírónak,
- 18 bírót közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírói kijelölését megszüntette,
- 193 bírót jelölt ki közigazgatási ügyekben eljáró bírónak,
- 4 bírót közigazgatási ügyekben eljáró bírói kijelölését megszüntette,
- 33 bírót jelölt ki munkaügyi ügyekben eljáró bírónak,
- 8 bírót munkaügyi ügyekben eljáró bírói kijelölését megszüntette,

- 7 bírót és 3 bírósági titkárt jelölt ki bírósági közvetítővé, továbbá
- 5 bíró és 1 bírósági titkár bírósági közvetítői kijelölését megszüntette.

6.4. A bírói kar összetétele

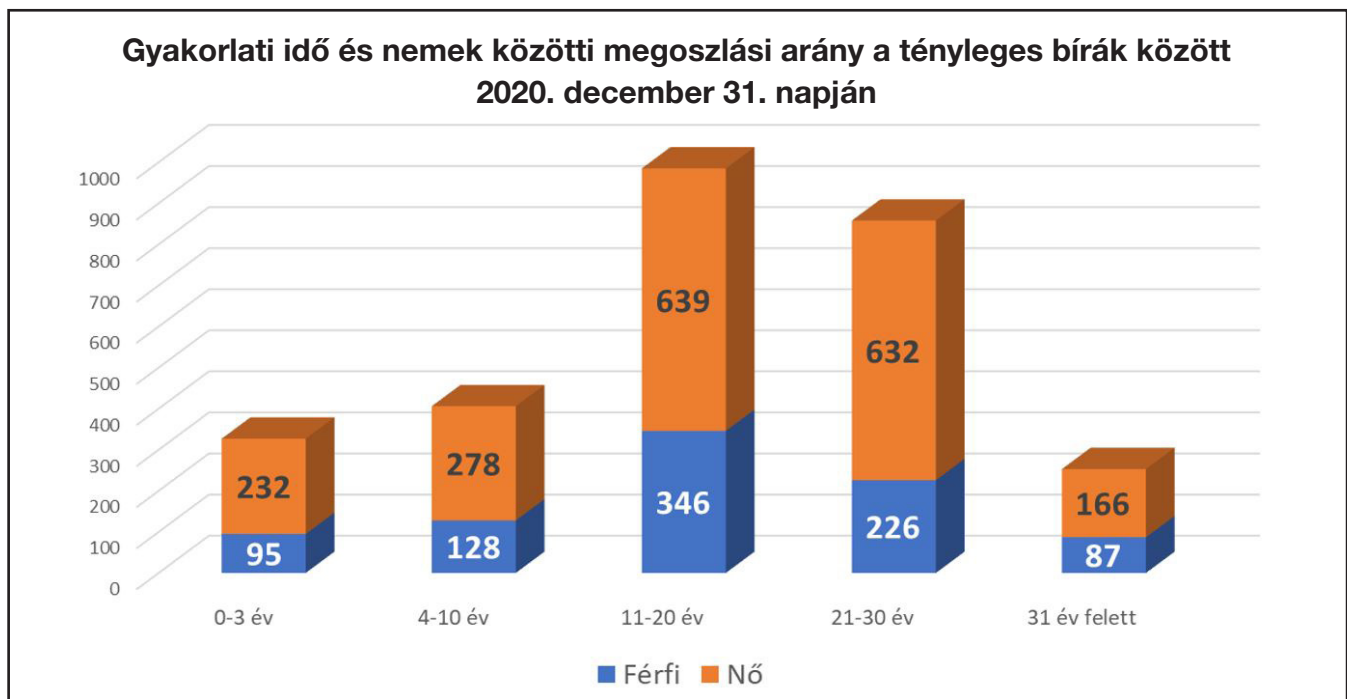
6.4.1. Nemek szerinti megoszlás

2020-ban össz-szervezeti szinten a női bírák száma 1.947 fő (69%), a férfi bírák száma 882 fő (31%) volt. A bírák nemek szerinti megoszlásának aránya az előző év azonos időszakához képest döntően nem változott.

6.4.2. Bírói gyakorlati idő

2020. december 31-én a kinevezett bírák több, mint egyharmada (985 fő) 11 és 20 év közötti gyakorlati idővel rendelkezett, a 0-3 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 327 fő volt. A 31 év feletti gyakorlati idővel rendelkezők száma 253 fő, ez a létszám alacsonyabb a 2019. évi adatokhoz képest (274 fő). A bírák 65%-a (1.843 fő) 11-30 év bírói gyakorlattal rendelkezik. A bírói kar gyakorlati idő szerinti megoszlását a következő diagram szemlélteti.

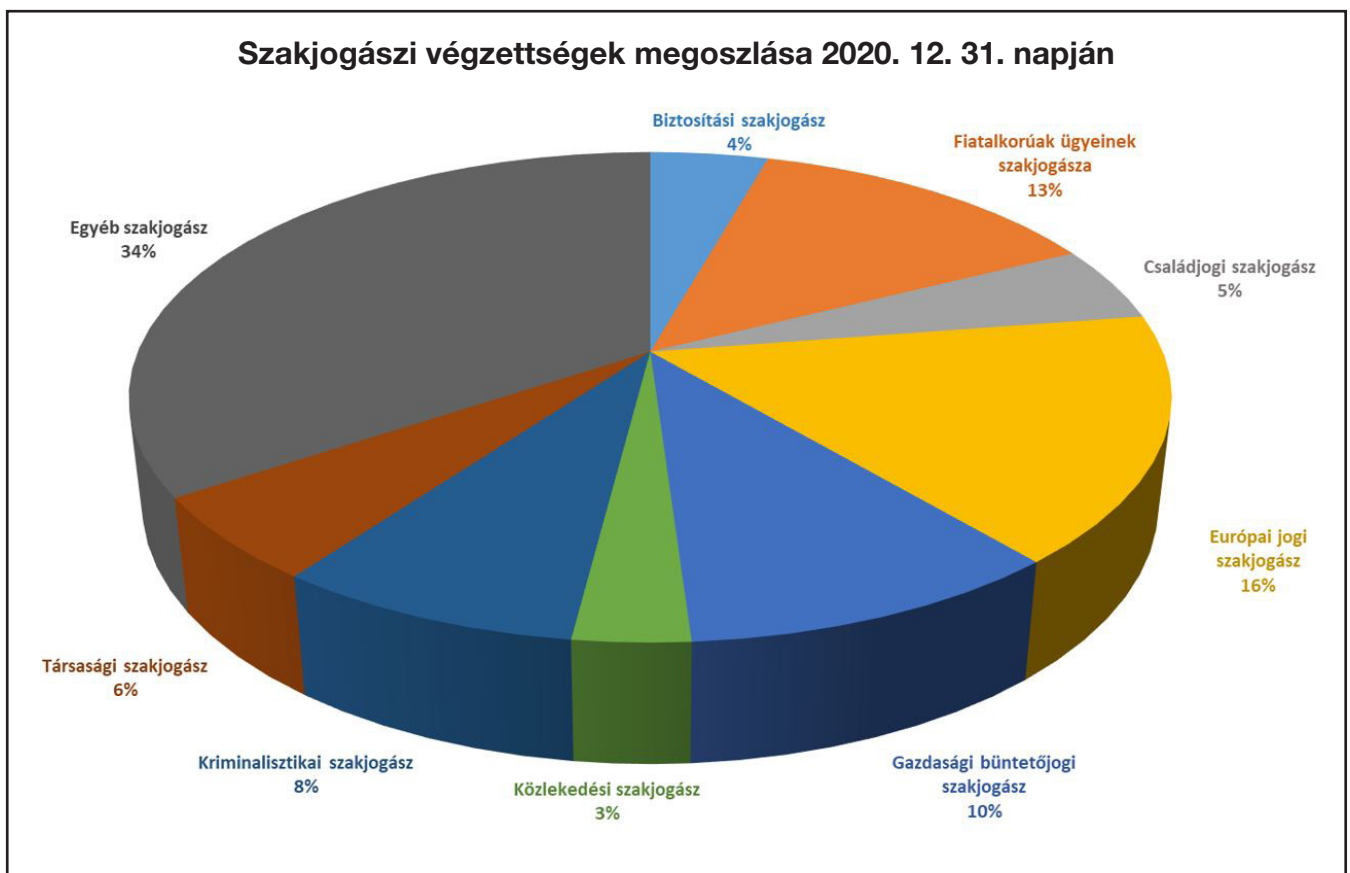
6.4.3. Többletképzettség

2020. év végén a 2.829 kinevezett bíróból összesen 30 bíró rendelkezett PhD fokozattal, 970 bíró pedig összesen 1.144 db szakjogászi végzettséggel.

Közülük

- 116 bírónak gazdasági büntetőjogi,
- 186 bírónak európai jogi,
- 151 bírónak fiatalkorúak ügyeinek,
- 92 bírónak kriminalisztikai,
- 64 bírónak társasági,
- 50 bírónak biztosítási,
- 57 bírónak családjogi, míg
- 35 bírónak közlekedési szakjogászi végzettsége van.

A bírák fentiekén túl további 393 db egyéb szakjogászi végzettséggel is rendelkeznek.

6.4.4. Nyelvvizsga

A bírói karból 2020. év végén 1.661 fő rendelkezett középfokú vagy felsőfokú nyelvvizsgával. A legelterjedtebb nyelvek közül – középfokú vagy felsőfokú – angol nyelvvizsgája 1.121 főnek, német nyelvvizsgája 728 főnek, orosz nyelvvizsgája 165 főnek, míg francia nyelvvizsgája 116 főnek volt.

Összesen 607 olyan bíró volt, aki 2 vagy annál több nyelvből rendelkezett közép-, vagy felsőfokú nyelvvizsga bizonyítvánnyal.

6.5. Emberi erőforrások elosztása

6.5.1. Létszámváltozások, létszámelvek

Évek óta kiemelt cél, hogy az ügyteher arányosítása érdekében a megüresedett bírói álláshelyek pályázati kiírása annál a szervezeti egységnél történjen meg, ahol az a leginkább indokolt. Ennek keretében

sor kerül a pályázatot kiírni kívánó bíróság engedélyezett létszámának, ügyforgalmi helyzetének, valamint az ott dolgozó bírák munkaterhének elemzésére.

2020. I. félévében a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok 2020. április 1. napjával történő megszüntetésével a megszűnő bíróságokon rendszeresített bírói és igazságügyi alkalmazotti álláshelyek – az új tanácsokra és a bíróságok várható ügyforgalmára figyelemmel – a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek között kerültek elosztásra.

Nagyobb létszámú fizikai dolgozói álláshely (35 fő) rendszeresítésére a szerződéses jogviszonyok kiváltása, az őrzés-védelem és a takarítás saját munkaerővel történő ellátásának biztosítása érdekében került sor.

2020. nyarán a megüresedett, illetve pályázati kiírási kérelemmel érintett bírói álláshelyek fenntartása indokoltságának vizsgálatára került sor valamennyi érintett bíróságon. Ennek keretében bírói álláshelyek pályázati kiírására, megszüntetésére, illetve a pályázati kiírást illetően a döntés 6 hónappal történő elhalasztására került sor.

Az ítélkezés időszerűségének biztosítására, illetve az ügyforgalomban bekövetkezett változásokra figyelemmel, a megfelelő bírói-igazságügyi alkalmazotti arány biztosítása érdekében igazságügyi alkalmazotti álláshelyek megszüntetésére is sor került.

2020-ben az alább felsorolt álláshely rendszeresítésekre és átalakításokra került sor.

43 bírói álláshely került rendszeresítésre:

• Budapest Környéki Törvényszék	4 bírói álláshely
• Debreceni Törvényszék	2 bírói álláshely
• Fővárosi Törvényszék	4 bírói álláshely
• Győri Törvényszék	1 bírói álláshely
• Szegedi Törvényszék	1 bírói álláshely
• Veszprémi Törvényszék	3 bírói álláshely
• Debreceni Ítélőtábla	1 bírói álláshely
• Fővárosi Ítélőtábla	5 bírói álláshely
• Győri Ítélőtábla	1 bírói álláshely
• Szegedi Ítélőtábla	1 bírói álláshely
• Pécsi Ítélőtábla	1 bírói álláshely
• Kúria	19 bírói álláshely

24 bírói álláshely került megszüntetésre:

• Balassagyarmati Törvényszék	1 bírói álláshely
• Egri Törvényszék	1 bírói álláshely
• Fővárosi Törvényszék	3 bírói álláshely
• Kecskeméti Törvényszék	1 bírói álláshely
• Miskolci Törvényszék	2 bírói álláshely
• Nyíregyházi Törvényszék	2 bírói álláshely
• Szegedi Törvényszék	3 bírói álláshely
• Pécsi Törvényszék	1 bírói álláshely
• Szekszárdi Törvényszék	2 bírói álláshely
• Székesfehérvári Törvényszék	2 bírói álláshely
• Szolnoki Törvényszék	2 bírói álláshely
• Szombathelyi Törvényszék	1 bírói álláshely
• Tatabányai Törvényszék	1 bírói álláshely
• Zalaegerszegi Törvényszék	2 bírói álláshely

A bírói munkateher kiegyenlítése céljából – többnyire a törvényszéki elnökök kezdeményezése alapján – bírói álláshelyek átalakítására is sor került az egyes törvényszékeken belül. Jellemzően járásbíró-sági bírói álláshelyek törvényszéki bírói álláshelyekké, illetve bírósági vezetői (tanácselnöki) álláshelyekké történő átalakításokra került sor.

Ily módon 2020-ban 8 bírói álláshely átalakítása történt meg:

• Debreceni Törvényszék	1 bírói álláshely
• Fővárosi Törvényszék	3 bírói álláshely

• Győri Törvényszék	1 bírói álláshely
• Gyulai Törvényszék	1 bírói álláshely
• Veszprémi Törvényszék	2 bírói álláshely

Az OBH elnöke a bírót – hozzájárulásával, az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben – a jogszabályok előkészítésében történő részvétel, kegyelmi ügyek intézése vagy egyéb igazságügyi munkatapasztalatot igénylő feladat ellátása céljából az igazságügyért felelős minisztériumba is beoszthatja. 2020-ban 6 bíró és 1 bírósági titkár dolgozott a minisztériumban, akik közül az év folyamán 1 bíró és 1 bírósági titkár beosztása megszüntetésre került.

6.6. Címviselés és címadományozás

A bírák munkájának elismeréseként a bíró részére az OBT a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján „kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas”, illetve „kiválóan alkalmas” minősítés, és az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább 6 év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is – címzetes bíró címet adományozhat.

Az OBT a döntését a törvényszék, az ítélőtábla, illetve a Kúria elnökének indítványára, az OBH elnökének kezdeményezésére hozza meg.

Amíg a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján az OBT által adományozott cím opcionális, addig a Bjt. 174. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bírói szolgálati idő elismeréseként, az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább húsz év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is – az OBH elnöke címzetes bíró címet adományoz.

2020-ban 89 fő kapott címzetes bíró címet, közülük 55 fő a tényleges bírói gyakorlattal eltöltött 20 év után, 34 fő pedig elismerésként.

Figyelemmel az időközbeni jogviszony megszűnésekre is, 2020. december 31-én összesen 673 bíró viselt címzetes bíró címet a szervezetben, közülük 12 bíró kúriai tanácsos, 5 bíró címzetes kúriai bíró, 168 bíró címzetes táblabíró, 488 bíró címzetes törvényszéki bíró címmel rendelkezik.

6.7. Bírósági életpálya

A bírósági életpálya alapját képező bírósági illetményrendszer 2020-2022. években megvalósuló, több lépcsős emelése 2019. novemberében került bejelentésre.

Az első ütem bevezetésére 2020. január 1. napjától került sor. Ennek keretében emelkedtek a bírói fizetési fokozatokhoz tartozó szorzószámok, valamennyi ítélkezési szinten a beosztási és a címpótlék összege, valamint – a vezetői szintek szerinti differenciálás mellett – a vezetői pótlékok mértéke. Ezen változások eredményeként a bírói illetmények átlagosan 32%-kal emelkedtek.

A Bjt. módosítására figyelemmel 2020. I. félévében megtörtént valamennyi bíró első besorolásának felülvizsgálata is. A vizsgálat során a bírák 22%-a (655 fő) esetében további szolgálati idő beszámítására és a szolgálati idő újbóli megállapítására került sor.

2020. évben is kitűzött cél volt a korábbi években kialakított illetményen felüli juttatások megtartása, melyet a 2020. évi járványügyi események okozta nehézségek ellenére is sikerült megvalósítani.

Ennek keretében került biztosításra a bíróságok számára a bírák soron kívüli előresorolásának, valamint az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékeléshez kapcsolódó illetményemelésének pénzügyi fedezete, továbbá elismerésre került a szolgálati jogviszonyban töltött idő mellett az egész évben nyújtott kiváló teljesítmény is. 2020-ban a jogosultsági feltételeknek megfelelő bírák és igazságügyi alkalmazottak ruházati költségtérítésben is részesültek.

A családbarát szervezeti kultúra erősítése érdekében 2020. évben is biztosításra került a jogosultsági feltételeknek megfelelő dolgozók számára a bölcsődei- és óvodai támogatás, valamint az iskolakezdési támogatás.

A dolgozók önképzését támogatták a 2020. évben is meghirdetett Werbőczy ösztöndíj programok (Universitas, Lingua, Mundus), valamint a bírák részére megállapított önképzési támogatás.

Az Országgyűlés 2020. július 3. napján elfogadta a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvényt. Ebben a bírói illetményalap mértéke 2021. január 1-jétől – a korábbi bírói illetményalap 12%-os emelésével – 507.730 forintban került megállapításra. Ezáltal megvalósult a bírósági illetményrendezés második üteme is.

III. rész – Tárgyi feltételek

7.1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek

7.1.1. Bírósági ingatlanok

7.1.1.1. Épületállomány

A bírósági szervezet kezelésében 2020. év végén 113 városban 185 db, összesen 462.220 m² nettó alapterületű ingatlan volt.

Az ingatlanok műszaki állapotának figyelemmel kísérése, fenntartása, fejlesztése az OBH kiemelt feladata. A rendelkezésre álló forrásokat az OBH a rövid és középtávú tervekkel összhangban a tárgyi évre vonatkozóan készített beruházási terv szerint használja fel.

Az előzetesen jóváhagyott beruházási terv szerint az igényfelmérések alapján tervezett fejlesztések közül az egyszerűbb munkákat a törvényszékek, az összetett, több évre áthúzódó fejlesztéseket pedig az OBH saját beruházásként valósítja meg.

7.1.1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása

A bíróságok vagyonkezelésébe – ideértve a bérelt ingatlanokat is – 2020-ban országosan 185 ingatlan tartozott. A bíróságok kezelésében lévő ingatlanok megoszlása:

- 154 ítélkezési célt szolgáló épület,
- irattárak összesen 3.112 m² alapterületen,
- egyéb épületek (pl. üdülő, garázs) összesen 4.658 m² alapterületen.

A Gödöllői Járásbíróság és a Szarvasi Járásbíróság a két ingatlan teljes körű felújításának idejére ideiglenes elhelyezést biztosító épületbe költözött.

7.2. Kiemelt projektek, fejlesztések

7.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota

A Kormány által 2016-ban meghirdetett Steindl Imre Program eredményeként teljeskörűen megvalósulhat a Budapest V. kerület, Kossuth Lajos tér és környezete történetileg hiteles helyreállítása és a teret övező valamennyi épület és a térhez kapcsolódó közterületek felújítása.

A projekt célja, hogy – együttműködve a Steindl Imre Program Nonprofit Zrt-vel – megtörténjen a Kúria átköltözésének előkészítése a Kossuth téri Igazságügyi Palotába.

Az Igazságügyi Palota épületének tervezési feladatai összevonásra kerültek az Agrárminisztérium épületének átalakításához kapcsolódó tervezési feladatokkal. A tervezési program véglegesítését követően a tervezési szerződés megkötésére 2019. októberében került sor. A Projekt Irányító Bizottság 2020. januárjában megtartott ülésén a tervezésre vonatkozó döntéselőkészítő tanulmányterv véleményezésére került sor. Az építési engedélyezési tervdokumentációk 2021. I. negyedévében készültek el.

7.2.2. A Budapest Környéki Törvényszék (BKT) székháza

A 1541/2019. (IX. 25.) Korm. határozat értelmében a Kormány biztosította a korábbi „M3 Business Center” irodaház bírósági épületté való átalakításához szükséges 10,3 milliárd forintos összeget.

Az „A” és „B” épületrészek megújulásával rendeződik a BKT több mint 500 munkatársának elhelyezése, biztosíthatóvá válik a nyugodt, színvonalas ítélkezési munkához szükséges tárgyi környezet. A tízszintes „A” épületben összesen 54, akár kép- és hangrögzítésre, valamint távmeghallgatásra is alkalmas eszközökkel felszerelhető tárgyalótermet, valamint céginformációs irodát alakítanak ki.

Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény értelmében a beruházással összefüggő tervezési, közbeszerzési, kivitelezői feladatok ellátására – beruházási ügynökségként – a BMSK Zrt. került kijelölésre. A kivitelezési feladatok koordinálása érdekében együttműködési megállapodás kerül megkötésre az OBH, a BKT és a BMSK Zrt. között.

Az építési beruházás a „B” épületszárny átalakítási munkálataival 2019 októberében kezdődött meg. Az épület felújítása két ütemben történik, a „B” épületszárny 2021 januárjában átadása megtörtént, az „A” épületszárny pedig 2022 júniusában kerül átadásra.

7.2.3. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” európai uniós pályázat

Az Európai Unió által finanszírozott Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretében több bírósági épület korszerűsítésére kerül sor összesen 1,7 milliárd forint értékben. A megvalósításra az OBH Konzorciumi Együttműködési Megállapodást írt alá a konzorciumvezetőként kijelölt Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft-vel.

Első ütemben a Pécsi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla közös épületének energetikai fejlesztése valósult meg 300 millió forint értékben, mely 2019. decemberében került átadásra.

A második ütemben a további 1,4 milliárd forint terhére a Komlói és a Bajai Járásbíróság épületeinek teljes körű energetikai fejlesztésének előkészítése kezdődött. A kivitelezési szerződések 2020 októberében kerültek megkötésre. A folyamatban lévő kivitelezési munkálatok befejezésére 2021. IV. negyedévében kerül sor.

A harmadik ütem részeként az alábbi épületek fejlesztésének tervezése, kivitelezési tervdokumentációjának készítése van folyamatban:

- Nyíregyházi Törvényszék,
- Egri Járásbíróság,
- Gyulai Törvényszék és Járásbíróság,
- Ózdi Járásbíróság.

A kivitelezési munkálatok beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárás kiírására az Egri Járásbíróságra vonatkozóan 2021. II. negyedévében került sor, a további helyszínek tekintetében a kiírás anyagainak összeállítása folyamatban van.

7.3. Felújítások, építkezések, beruházások

7.3.1. A Magyar Igazságügyi Akadémia „C” épületszárnyának átalakítása

Az egyre növekvő számú oktatások helyigényének biztosítása érdekében a MIA „C” épületszárnyának átalakítása vált indokolttá, melynek eredményeként egy 70 fő befogadására alkalmas oktatóterem, valamint könyvtár és oktatásszervezési irodák kerültek kialakításra. A 2019 októberében megindult beruházással párhuzamosan átalakításra kerültek a telek dél-keleti végében lévő, használaton kívüli teniszpályák, melyekből multifunkcionális sportpálya, valamint szabadtéri közösségi tér került kialakításra. A felújított épületszárny kivitelezési munkálatai 2020 augusztusában fejeződtek be. A beruházás teljes költsége: 1,3 milliárd forint volt.

7.3.2. A Balatonszemesei Képzési Központ

A fejlesztés célja egy olyan épületegyüttes (oktatási- és szállásépület) létrehozása, amely egyaránt alkalmas a legkorszerűbb eszközök által támogatott képzések lebonyolítására és az igazságszolgáltatásban dolgozók rekreációs igényeinek kielégítésére. A beruházás keretében két új épület kerül megépítésre, valamint a szállásépülethez tartozó strandterület is felújításra kerül.

A kivitelezés 2019 augusztusában indult meg. A beruházás teljes költsége 4,765 milliárd forint, az épületek kivitelezési munkálatainak átadására 2021 márciusában került sor.

7.3.3. Az Érdi Járásbíróság és Járási Ügyészség új épülete

Az Országgyűlés a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt (a továbbiakban: Illetékességi tv.) módosítva 2015-ben rendelkezett az Érdi Járásbíróság létesítéséről. Az új bíróság és az ezzel párhuzamosan felállítandó ügyészség létesítéséhez megfelelő méretű ingatlan nem állt rendelkezésre, emiatt csak új épület létrehozása jöhetett szóba.

2016-ban az állam javára történt térítésmentes felajánlással az Érdi Önkormányzat biztosította az építkezéshez szükséges területet. 2016-ban az OBH a Legfőbb Ügyészséggel közösen megvalósíthatósági tanulmányt készítettett, a tanulmányterv alapján a tervezési folyamat 2017 májusában kezdődött meg, a kivitelezési tervdokumentáció 2018 végére készült el. A kivitelezési munkálatok 2019 szeptemberében kezdődtek meg, a kivitelezés jelenleg is folyamatban van.

A beruházás teljes költsége 4,5 milliárd forint (az ügyészséggel megosztva), az épület kivitelezési munkálatainak átadására várhatóan 2021 novemberében kerül sor.

7.3.4. A Ráckevei Járásbíróság

Az OBH elnöke és Ráckeve város polgármestere 2016 szeptemberében megállapodott, hogy a csökkentett létszámú járásbíróság elhelyezését új épületben oldják meg. Az új épület építése céljára az önkormányzat térítésmentesen megfelelő méretű telket ajánlott fel. A Kormány által biztosított 443 millió forintos keret terhére az önkormányzat az OBH együttműködésével lebonyolította a tervezést és lefolytatta a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárást.

A kivitelezési munkálatok 2019 augusztusában kezdődtek meg. Az épület bútorozásához, biztonságtechnikai rendszerének kialakításához szükséges forrást az OBH biztosította.

Az önkormányzat által lebonyolított kivitelezési munkálatok 2020. szeptemberében befejeződtek. Az OBH által vállalt biztonságtechnikai- és bútorozási munkálatok 2021. II. negyedévében fejeződtek be.

7.3.5. A Gödöllői Járásbíróság

A Gödöllői Járásbíróság közösen használja épületét a Gödöllői Járási Ügyészséggel. Az épület teljes rekonstrukciójának és bővítésének kivitelezési munkálataira vonatkozó korábbi vállalkozói szerződés felbontásra került. Új közbeszerzési eljárás eredményeként a munkálatok 2020 októberében indultak újra. Az épület átadására 2022 áprilisában kerül sor. A felújítási munkálatok idejére a bíróság ideiglenesen a Szent István Egyetem épületében működik.

7.3.6. A Balatonfüredi Törvénykezési Hely

Az Illetékességi tv. 2019. december 17-ei módosítása, illetve az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény 99. §-a értelmében a Veszprémi Törvényszék illetékességi területén 2022. január 1. napjától új törvénykezési hely létesül Balatonfüreden.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. nem rendelkezett a törvénykezési hely elhelyezésére alkalmas, bírósági igényeknek megfelelő, állami tulajdonú ingatlannal, ezért a Balatonfüredi Önkormányzat által felajánlott, önkormányzati tulajdonú ingatlanon történő megvalósíthatóság vizsgálata kezdődött meg.

Az önkormányzat a beruházás megvalósítására a Balatonfüred, Kossuth u. 28. szám alatti ingatlant ajánlotta fel, valamint vállalta az OBH és a Veszprémi Törvényszék által összeállított tervezési program szerint a bírósági épületre vonatkozó építési engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció elkészítetetését. Az engedélyezési és kiviteli tervek 2020 decemberében átadásra kerültek az OBH részére. Az épület megvalósítását az átadott tervek alapján az OBH bonyolítja le. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás lefolytatását követően az építési munkálatok 2021. szeptemberében kezdődtek.

7.3.7. A Csornai Járásbíróság

Az Illetékességi tv. módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 48. § (1) bekezdése, valamint az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény 99. §-a értelmében, 2022. január 1. napjától új járásbíróság létesül a Győri Törvényszék illetékességi területén, Csornán.

2020. évben megkezdődött a Csornai Járásbíróság elhelyezésére szolgáló, Csorna, Soproni út 64. szám alatt található, korábban bíróságként funkcionáló épület teljes rekonstrukciójára és bővítésére irányuló beruházás előkészítése. A meglévő épület átalakítására vonatkozó tervezési szerződés 2020. szeptemberében aláírásra került. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás műszaki tartalmát képező kivitelezési tervdokumentációk 2021. év végére készülnek el.

7.4. Informatikai infrastruktúra

A bírósági informatika feladata a hatékony és gyors ügymenet, valamint az eljárások egyszerűsítéséhez szükséges informatikai feltételek biztosítása.

Az ügyfelek megnövekedett digitalizációs igényeihez a bírósági szervezetnek is alkalmazkodnia kell, ezért továbbra is célkitűzés a releváns információk elektronikus elérhetőségének biztosítása, illetve a bírósági ügyekkel kapcsolatos dokumentumok és adatok elektronikus rendelkezésre bocsátása. Ezen túl a bírósági dolgozók részére is biztosítani kell, hogy munkájukat korszerű, hatékony és felhasználóbarát megoldások támogassák.

2012 és 2015 között az OBH az Európai Unió által finanszírozott projekt keretében közel 4.500 db munkaállomást tudott biztosítani a bíróságok részére, amelyek cseréje az elavulás miatt időszerűvé vált. Az eszközök cseréje több ütemben történik, az első ütemben – 2020. évben – országosan 962 db munkaállomás cseréje valósult meg.

Bevezetésre került egy új, csoportmunkát támogató rendszer, melynek segítségével web felületen keresztül lehetőség nyílik a közös dokumentumok kezelésére és szerkesztésére.

A tárgyidőszakban országos kiterjesztésű központi címtár és DNS szolgáltatás került bevezetésre, amely a helyi szolgáltatások elérését biztosítja egy esetleges hálózati hiba esetén is.

7.4.1. Központi és helyi szerverek

A közelmúltban elvégzett és a folyamatban levő fejlesztések, illetve a bíróságok napi működését kiszolgáló szerverpark előregedése együttesen megkövetelték a kiszolgáló infrastruktúra korszerűsítését és kapacitásnövelését. Az OBH a bíróságok részére a tárgyidőszakban 34 db szervert biztosított.

Az IT stratégia mentén zajlik a hálózati- és a szerverinfrastruktúra további fejlesztése. A korábbi infrastruktúra kiváltása érdekében egy nagy rendelkezésre állású központi szerver üzembe helyezésére került sor, amelynek segítségével az átállás gördülékenyen megvalósult.

7.4.2. Informatikai hálózat

A hálózat zavartalan és biztonságos üzemeltetését határvédelmi, behatolásjelző, vírus- és spamszűrő licenc beszerzésével biztosította a bírósági szervezet. Az érintett időszakban 16.500 db végponti vírusvédelmi licenc megújítására került sor.

A bírósági szervezetben több új, kiterjedésében és komplexitásában egyedi, országosan használt alkalmazás bevezetése valósult meg. Többek között egy olyan videókonferencia szolgáltatás kialakítására került sor, amely a teljes határvédelem és a tűzfal rendszer átalakítását is maga után vonta.

A tárgyidőszakban megvalósult az Ügyfél Irathozzáférési Rendszer (ÜIR) és a Lajstromirodai Iratbetekintő Rendszer (LIR) védett működési környezetének megtervezése és az ítéletablakon, valamint a törvényszékeken történő kialakítása.

A komplex két, illetve három szintű határvédelmi tűzfalrendszer felhasználói igények szerinti strukturális és funkcionális átalakítása folyamatos. 2020. év végén elkezdődött az e-mail gateway-ek beszerzése és üzembehelyezése, valamint a korábban használt rendszer funkcionális migrálása.

7.4.3. Távoli munkavégzés

2020. márciusától az otthoni munkavégzés támogatása érdekében biztonságosabb, gyorsabb, stabilabb és egyidejűleg több kapcsolatot biztosító rendszer került bevezetésre. A beszerzett eszközök és licencek felhasználásával megtörtént a korábbi, kliens VPN hálózat átalakítása, kiváltása, továbbá ezzel együtt bevezetésre kerültek újabb biztonsági funkciók is, mint például a felhasználók központi címtárból történő azonosítása. A rendszer átalakítása biztosította a koronavírus okozta járványhelyzetben a teljesértékű, biztonságos otthoni munkavégzés lehetőségét a bírósági szervezetben dolgozók számára.

A járványhelyzet miatt szükségessé vált otthoni munkavégzés támogatására központilag 1.041 db notebook beszerzése történt meg, amelyek a bíróságok között, a helyi igényeket figyelembe véve kerültek kiosztásra.

Frissítésre került továbbá az online kommunikációs rendszer, amely biztosította a bírósági munkatársak közötti közvetlen kapcsolattartást, ezzel is támogatva a járványhelyzetben a távoli munkavégzés lehetőségét.

7.4.4. Alkalmazásfejlesztések a 2020. évben

1. Az Ítélezést Támogató Rendszerből (ÍTR) elérhetővé vált a személyi és lakcímnnyilvántartás is a Központi Kormányzati Szolgáltatás Buszon (KKSZB) keresztül.

2. Iratdigitalizáló Rendszer (IR)

A rendszer feladata a papíralapú iratok digitalizálási folyamatainak támogatása, felhasználói a lajstromirodai dolgozók. Legfontosabb funkciói a digitalizálás és ennek eredményeképp a digitalizált iratok tárolásának biztosítása a bírósági dokumentumtárban. Ennek keretében kialakításra került továbbá egy optikai karakterfelismerő rendszer, melynek segítségével az ÍTR-be feltöltésre kerülő anyagok kereshetővé, másolhatóvá válnak, ezzel is segítve a bírói munkát.

3. Anonimizált határozatok gyűjteménye

Az anonimizált határozatok téma jogszabálynak megfelelő továbbfejlesztése megvalósult. A megújult kereső segítségével minden egyes anonimizált határozat tartalma indexálásra kerül, így a határozatok tartalmában is megvalósul a felhasználó által beállított keresés.

4. A Központi Bűnjelkezelő Rendszerhez (KBR) kapcsolódó jogosultságkezelő komponens fejlesztésével a bírósági felhasználók számára a rendszer használata lehetővé vált. A bírósági bűnjelkezelő rendszerből a 2020. I. félévében előkészített adatmigráció a második félév során sikeresen megtörtént.

5. Bírósági Integrált Információs Rendszer (BIR-O) fejlesztései:

- A tárgyidőszakban a távmeghallgatási rendszerből érkező videók kezelésével kapcsolatos fejlesztés megvalósult, ezzel a BIR-O lajstromrendszerből elérhetőek a bírósági videófelvetelek.
- A jogszabálmódosítás következtében megváltozott eljárási szabályok miatti értéklista bővítések és módosítások, valamint nyomtatványváltozások átvezetése megtörtént az Üzenetkezelő Modulban (ÜKM) büntető és polgári ügyekben egyaránt.
- Megvalósult továbbá az Üzenetkezelő Modul, valamint a Dokumentumtár terheléelosztott működése, az egyes műveletcsoportok és szálak futásidőben történő szabályozásával.

6. Az Elnöki Iratkezelő Rendszer (EIR) országosan egységes iratkezelést tesz lehetővé, valamint az elektronikus ügyintézés modulja biztosítja az elektronikus kapcsolattartást az ügyfelekkel. A közfeladatot ellátó szervezetek kötelesek tanúsított iratkezelő alkalmazás használatára. A vonatkozó rendelet szerinti tanúsítás időszakonként esedékes, ennek megfelelően az OBH 2020. évben sikeresen akkreditálta az iratkezelő rendszerét.

7. Az Eposta szolgáltatáshoz sikeresen csatlakozott a bírósági szervezet. A szakrendszer a teljes postai feladási folyamat támogatásán felül rendelkezik egy központi interface szolgáltatással, amelyen keresztül az egyes bírósági szakrendszerek közvetlenül kapcsolódva elérik az e-tértivevény és feladójegyzék szolgáltatásokat. A szolgáltatásnak köszönhetően egységesen kezelhetőek a Magyar Posta részére átadott feladójegyzékek és a visszaérkezett elektronikus tertivevények.

8. Az Általános Meghatalmazások és az Előzetes Jognyilatkozatok közhiteles nyilvántartásának továbbfejlesztett felülete kapcsolódik többek között a bírósági címtárral, valamint a Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (KKSZB) csatornán keresztül a Belügyminisztérium által üzemeltetett személyi adat- és lakcímnnyilvántartó rendszerrel.

9. Bírósági weboldalak akadálymentesítése

Megkezdődött a bíróságok központi honlapjának (www.birosag.hu) akadálymentesítése, így az irányelvek követésével a tartalom széles körben elérhetővé válik a fogyatékkal élők számára. Az átalakítás kiterjed a honlap látható és nem látható részeire, valamint a normál és a szerkesztői megjelenésre is.

IV. rész – A bírósági szervezet gazdálkodása

8.1. A Bíróságok fejezet 2020. évi költségvetése

A Bíróságok fejezet 2020. évi működésére biztosított keretet – a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény alapján – az alábbi táblázat tartalmazza:

INTÉZMÉNY	2020. ÉVI KIADÁSI ELŐIRÁNYZATOK*	2020. ÉVI BEVÉTELI ELŐIRÁNYZATOK*	2020. ÉVI KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS*
I. CÍM BÍRÓSÁGOK	114 054,4	2 066,1	111 988,3
II. CÍM KÚRIA	3 715,1	192,0	3 523,1
III. CÍM	7 144,9	-	7 144,9
Igazságszolgáltatás beruházásai	5 583,0	-	5 583,0
Igazságszolgáltatás működtetése	1 561,9	-	1 561,9
BÍRÓSÁGOK FEJEZET ÖSSZESEN	124 914,4	2 258,1	122 656,3

*adatok millió forintban

A Bíróságok fejezet költségvetési törvényben biztosított költségvetési kerete a 2020. évben kapott többletelőirányzatok eredményeként, az alábbi táblázatban foglaltak szerint változott:

A 2020. évi költségvetési keret alakulása*

MEGNEVEZÉS	KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS
2020. évi eredeti támogatási előirányzat	122 656,3
2020. évi többletek	6 407,4
Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott előirányzati többlet (PM/1497-2/2020 és PM/1497-5/2020)	65,6
2020. évi bérkompenzációra kapott előirányzati többlet (PM/5630-2/2020 és PM/5630-5/2020)	30,9
2020. évi bírói illetményemelésre kapott előirányzati többlet (PM/4297-2/2020 és PM/4297-3/2020)	6 307,9
A 2020. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési többlet (PM/18013/2020)	3,0
2020. évi módosított költségvetési támogatás	129 063,7

*adatok millió forintban

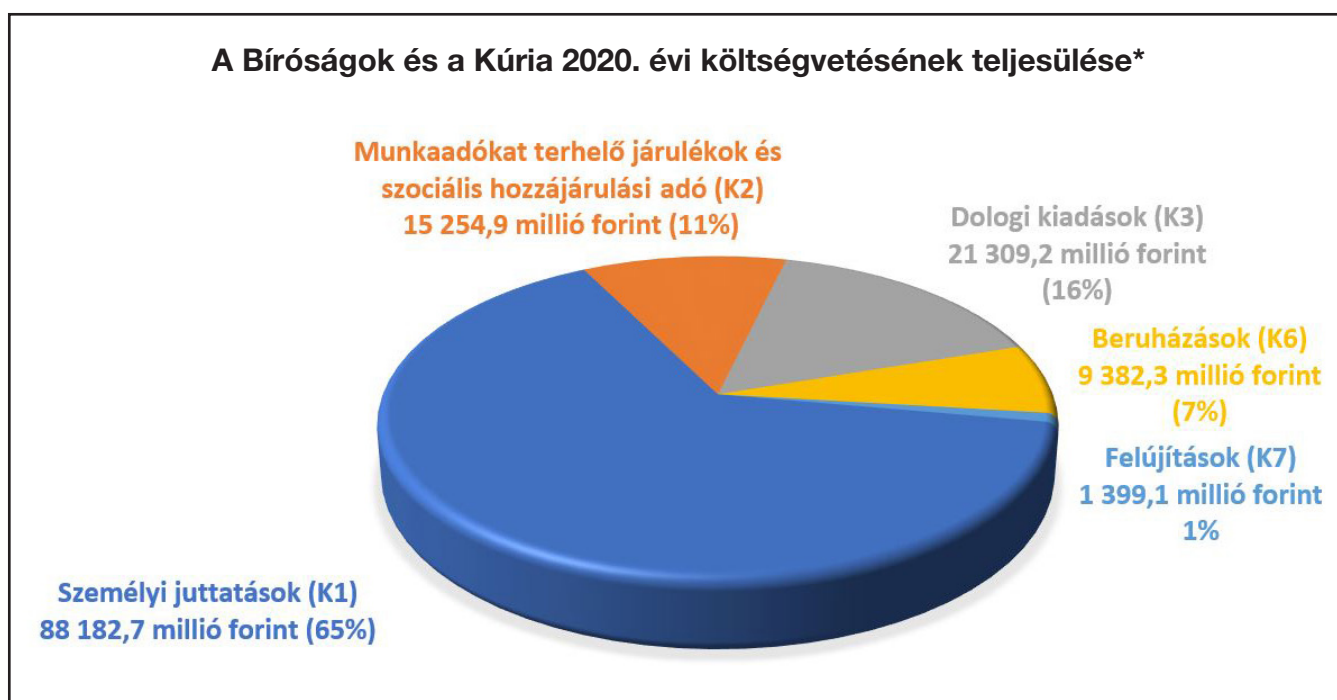
A 2020. évben a központi költségvetésből kapott támogatások a Pénzügyminisztérium felé történő elszámolási kötelezettséggel kerültek átcsoportosításra a fejezet költségvetésébe. A többlettámogatások elszámolását az Országos Bírósági Hivatal teljesítette.

8.2. Kiadási előirányzatok

A kiadási előirányzatok az alábbiakban kerülnek bemutatásra kiemelt előirányzatonként.*

KIEMELT ELŐIRÁNYZAT MEGNEVEZÉSE	EREDETI ELŐIRÁNYZAT	MÓDOSÍTOTT ELŐIRÁNYZAT	PÉNZÜGYI TELJESÍTÉS
Személyi juttatások (K1)	76 631,9	88 257,7	88 182,7
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	15 476,5	15 274,3	15 254,9
Dologi kiadások (K3)	18 814,3	21 735,8	21 309,2
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	15,0	14,4	14,1
Egyéb működési célú kiadások (K5)	-	10,6	9,9
Beruházások (K6)	6 565,8	10 083,5	9 382,3
Felújítások (K7)	266,0	1 406,2	1 399,1
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	-	3,7	3,7
MINDÖSSZESEN	117 769,5	136 786,2	135 555,9

*a táblázat a Bíróságok és a Kúria összesített adatait tartalmazza millió forintban.

*Az alábbi költségek alacsony arányuk miatt nem kerültek feltüntetésre a diagramon:

- K4 – Ellátottak pénzbeli juttatásai teljesülése 14,1 millió forint volt, az összes pénzügyi teljesítés mindössze 0,01% -a,
- K5 – Egyéb működési célú kiadások 9,9 millió forint, amely 0,007%, illetve
- K8 – Egyéb felhalmozási célú kiadások teljesülése 3,7 millió forint, 0,003%-ot jelentett az összes teljesítéshez viszonyítva.

A kiadási előirányzatokon belül a legnagyobb volumenű a **Személyi juttatások (K1)** kiemelt előirányzata, az összes kiadás 65%-a.

A **Munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó (K2)** mértéke 2020. I. félévében 17,5%, II. félévében pedig 15,5 % volt.

A **Dologi kiadások (K3)** között jelentős kiadásként jelentkeztek a Szakmai tevékenységet segítő

szolgáltatások soron kifizetett szakértői díjak, az Informatikai szolgáltatások igénybevétele, (pl.: informatikai rendszerek fejlesztése, üzemeltetése, informatikai eszközök karbantartása) és az Egyéb szolgáltatások (pl.: őrzési, őrszolgálati díj; takarítás; postaköltség) kiadásai.

A **Beruházások (K6)** és a **Felújítások (K7)** kiemelt előirányzaton rendelkezésre álló előirányzat biztosított fedezetet az informatikai beruházásokra, beszerzésekre, illetve a bírósági épületeket érintő beruházásokra, felújításokra.

8.3. Saját bevételek

A 2020. évi bevételek eredeti előirányzata a 2019. évvel megegyező összegben került meghatározásra.

A 2020. évi bevételek alakulása*

KIEMELT ELŐIRÁNYZAT	EREDETI ELŐIRÁNYZAT	PÉNZÜGYI TELJESÍTÉS
Működési bevétel	476,4	1 502,1
Közhatalmi bevétel	1 781,7	2 967,2
Felhalmozási bevétel	-	3 120,2
Előző év előirányzati maradványának igénybevétele	-	6 182,8
ÖSSZESEN	2 258,1	13 772,3

*a táblázat a Bíróságok és a Kúria összesített adatait tartalmazza millió forintban

A **Felhalmozási bevételek** között jelenik meg a 3. Cím Fejezeti kezelésű előirányzatok előző évi maradványából a Bíróságok és a Kúria költségvetésébe történő beruházások fedezetének átadása.

Az előző évi maradvány összegéből 1 002,3 millió forint kötelezettségvállalással terhelt. Az államháztartásról szóló törvény végrehajtását szabályozó 368/2011. (XII.31.) Kormányrendelet 150. § (4) bekezdése alapján 5 180,5 millió forint kötelezettségvállalással nem terhelt szabad maradvány a Központi Maradványszámolási Alapba került befizetésre.

A szabad maradvány összegéből

- 3 069,2 millió forint a Be. törvény módosításából adódó többletkiadásokra a 1244/2019. (IV.30.) Kormányhatározattal biztosított előirányzat maradványa,
- 2 029,4 millió forint a közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállítására és működtetésére biztosított fedezet maradványa.

8.4. Fejezeti kezelésű előirányzatok

8.4.1 Igazságszolgáltatás beruházásai

Az **Igazságszolgáltatás beruházásai** fejezeti kezelésű törvényi sor kerete biztosítja a fedezetet a bírósági szervezetek vagyonkezelésében és bérletében lévő épületek kisebb felújításaira, teljes körű rekonstrukcióira, melyek jelentős része több éven áthúzódó beruházás eredményeként valósítható meg.

A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvényben az Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sorra biztosított **5 583 millió forint** – 2020. december 31. napjáig – **teljes mértékben felhasználásra került.**

A Legfőbb Ügyészség és a Magyar Államkincstár költségvetésének terhére történő fejezetek közötti előirányzat rendezésnek köszönhetően a Fejezeti kezelésű előirányzatok költségvetési kerete év közben 131,8 millió forinttal emelkedett.

Az Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sor költségvetési kerete fedezetet nyújtott többek között:

- a Balatonszemesi Képzési Központ épületének teljes körű tervezési, ellenőri és kivitelezési munkáira 326,8 millió forint összegben,
- a MIA „C” épületszárnyának átalakítására 972,3 millió forint összegben,
- az Érdi Járásbíróság épületének teljes körű tervezési, ellenőri és kivitelezési munkáira 1 343,2 millió forint összegben,
- a Kaposvári Törvényszék felújítási munkálatainak I. és II. ütemére 297,8 millió forint összegben.

8.4.2. Igazságszolgáltatás működtetése

Az **Igazságszolgáltatás működtetése** törvényi soron biztosított **1 561,9 millió forint** fedezetet nyújt minden olyan évközből felmerülő kiadásra, amely a bírósági szervezetrendszer zavartalan működését biztosítja és a szakmai feladatok magas színvonalú ellátásához járul hozzá.

A 2020. évben a rendelkezésre álló keret teljes mértékben átadásra került a Bíróságok és a Kúria költségvetésébe, többek között álláshely rendszeresítésére, helyi és regionális képzésekre, valamint központi igazgatási feladatokra.

8.5. Kiemelt beszerzések

A pandémiás időszakban az OBH kiemelt célja volt a szervezetrendszerben dolgozó bírák és igazságügyi alkalmazottak, valamint az ügyfelek egészségének védelme. Járvány elleni védekezésre 2020-ban összesen 1 025,4 millió forintot fordított a bírósági szervezetrendszer.

A koronavírus járvány terjedésének megelőzése érdekében kiemelten fontos volt a szükséges óvintézkedések betartása, melynek érdekében az intézmények költségvetése biztosította a védekezéshez szükséges eszközök, tisztító- és fertőtlenítőszeres beszerzését.

Ezen felül az OBH további védőfelszerelések, otthoni munkavégzést támogató eszközök finanszírozására biztosított előirányzatot az alábbiak szerint:

- A bíróságok fejezeti költségvetésének terhére került biztosításra a **plexifalak fedezete 107,3 millió forint összegben;**
- Az otthoni munkavégzés lehetőségének megteremtése érdekében az intézmények összesen **561 db laptopot szereztek be, további 1.041 db laptopot** pedig az OBH biztosított az intézmények részére.

A személyes részvétellel zajló egyeztetések mellőzése érdekében **minden bírói munkaállomáshoz** beszerzésre kerültek a szükséges kommunikációs kiegészítő eszközök, úgymint **kamera és mikrofon 36,1 millió forint** összegben.

Szintén a bírósági dolgozók és az ügyfelek biztonsága érdekében a bírósági szervezet azon épületeiben, ahol igazságszolgáltatási tevékenység folyik **defibrillátor készülék** került elhelyezésre. Az életmentő készülékek beszerzésére **102,9 millió forintot** biztosított az OBH az intézmények részére.

8.6. A 2021. évi költségvetés előkészítése

A Pénzügyminisztérium 2020. év áprilisában küldte meg a 2021. évi költségvetési törvényjavaslat előkészítésére vonatkozó ütemtervet az OBH részére. A törvényjavaslat benyújtására az Országgyűlés tavaszi ülészakájában kerülhetett sor.

2021. évre vonatkozóan az alábbi feladatokra áll rendelkezésre költségvetési többlet a 2020. évi eredeti előirányzathoz viszonyítva:

- a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 2020. január 1-jei módosításának (szorzószám és pótlék emelés) személyi juttatás és kapcsolódó járulékok többlete: **7 409,0 millió forint;**
- bírósági illetményrendezés következő ütemének többlete: **10 535,4 millió forint;**
- dologi kiadások többlete: **600,0 millió forint;**
- a Kúria épületén található nyílászárók korszerűsítésének VI. üteme: **42,0 millió forint;**
- a Csornai Járásbíróság létesítése: **800,0 millió forint.**

A jogszabálmódosításból eredő, illetve a 2020. évben egyszeri feladatokra biztosított bázist csökkentő tételek az alábbiak:

- szociális hozzájárulási adó 2020. évi mértékének csökkentése **1 389,9 millió forint;**
- a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) végrehajtásához kapcsolódó feladatok a 1752/2017. (X. 27.) Korm.rendelet szerint **904,4 millió forint;**
- a Kúria épületében teljes körű lefedettséget biztosító tűzjelző rendszer kiépítésének IV. üteme **42 millió forint.**

Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény a VI. Bíróságok fejezet működési bevételi előirányzatát **1 000 millió forinttal** megemelte.

V. rész – A bírósági szervezet integritása

9.1. A bírósági igazgatás eszközei

A Bszi. 76. § (1) bekezdésének b) pontja alapján az OBH elnöke általános központi igazgatási feladatkörében, igazgatási feladatainak ellátása érdekében jogszabályi keretek között – normatív utasításként – a bíróságokra kötelező szabályzatokat alkot, továbbá ajánlásokat és határozatokat hoz.

9.1.1. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai

Az OBH elnöke 2020. évben 3 új szabályzatot tett közzé, valamint 31 szabályzatban módosította a korábbi rendelkezéseket, illetve döntött szabályzat hatályon kívül helyezéséről vagy a járványügyi készültségre figyelemmel egyes rendelkezések eltérő alkalmazásáról, továbbá 2 új ajánlást tett közzé, és 3 ajánlásban módosította a korábbi rendelkezéseket, illetve döntött ajánlás hatályon kívül helyezéséről.

Az OBH elnöke 2020. évben 152 szervezeti és 471 személyi kérdésben hozott határozatot.

9.2. Külső szervek által folytatott vizsgálatok

2020-ban a bíróságokon összesen 91 külső ellenőrzés történt. Az ellenőrzések egy részében intézkedést igénylő megállapítás nem volt, vagy az észlelt hiányosságokat az ellenőrzések lezárásáig az intézmények pótolták. A külső ellenőrzések során 63 olyan megállapítás, figyelemfelhívás, illetve javaslat fogalmazódott meg, amely intézkedési terv készítését vonta maga után.

9.3. A bíróságok ellen indított peres eljárások

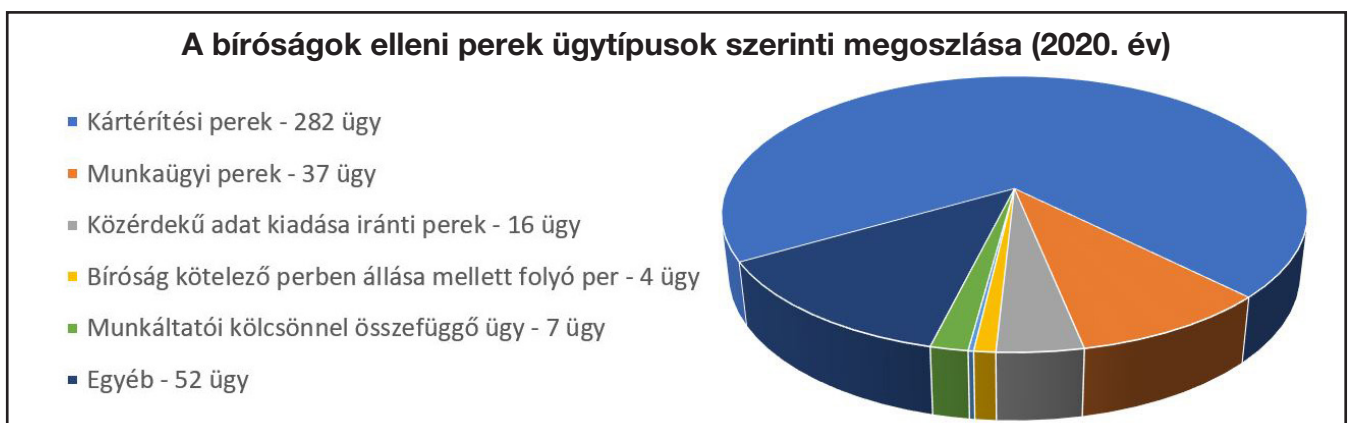
A Bszi. 86. § (3) bekezdésének b) pontja alapján, a bíróságok perbeli képviseléről szóló szabályzatról szóló 6/2014. (IV. 30.) OBH utasítás 4. § (1)-(3) bekezdései szerinti meghatalmazás esetén az OBH képviseli a bíróságokat a bírósági eljárásokban. A képviselést az OBH SZMSZ-e alapján a Jogi Képviselési Osztály látja el.

A bíróságok ellen 2020. évben összesen 386 peres eljárás indult, ezek közül 312 perben (81%) a bíróságok a képviselüket saját hatáskörben látták el.

A 2020. évben indult peres eljárások közül 74 ügyben (19%) kapott az OBH meghatalmazást a képvisel ellátására. Ezek az ügyek túlnyomó részben a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) alapján az alperesi bíróság jogszabálysértésére hivatkozással érvényesített követelések megfizetése iránt indított peres eljárások voltak. Kisebbszámban indítottak peres eljárást bírák, igazságügyi alkalmazottak a szolgálati jogviszonyukkal összefüggésben. 16 per tárgya a bíróságok által kezelt közérdekű adat kiadása iránti felperesi igény volt.

A beszámolási időszak végén 398 ügy volt folyamatban a bíróságok ellen. Ez a számadat a saját hatáskörben és az OBH-nak adott meghatalmazás útján ellátott ügyek számát összesítve tartalmazza – utóbbi kategóriába 249 ügy tartozik.

A folyamatban maradt perek ügýtípusok szerinti megoszlását a következő diagram tartalmazza:

Az OBH képviseleti tevékenysége mellett folyamatban volt, jogerősen befejezett 114 ügy közül 8 per zárult a bíróságok marasztalásával, azaz a keresetek csaknem 93%-ban megalapozatlanok voltak.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben összesen 12.312.119.- forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat, amely a 2020. évben indult és az OBH képviseleti tevékenysége mellett zajló eljárásokban peresített követeléshez (összesen 2.457.803.864,- forint) viszonyítva rendkívül alacsony összeg, annak 0,5 %-a.

9.4. Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés működésének jogszabályi keretét a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet határozza meg. A feladat végzéséhez szükséges szervezeti és funkcionális függetlenséget biztosítva, a belső ellenőrzést végző személy tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi.

A bíróságokon kiépített belső ellenőrzési rendszer követte a hatályos előírásokat, a hazai és a nemzetközi standardokat, útmutatókat. Az OBH-ban az Ellenőrzési Főosztály, valamint a Kúria, az ítéltáblák és a törvényszékek belső ellenőrei a bíróságok elnökei által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzik a munkájukat.

2020-ban az Ellenőrzési Főosztály összesen 8 ellenőrzést végzett.

A fejezet egészét érintően 3 ellenőrzés volt, amelyet az intézmények belső ellenőrei – az OBH által kidolgozott egységes ellenőrzési módszertan alkalmazásával – hajtottak végre, ezt követően az Ellenőrzési Főosztály elvégezte a fejezet egészére vonatkozó ellenőrzést és összegzést.

A fejezet egészét érintő ellenőrzések (az intézményi belső ellenőrök közreműködésével):

- A beszámoló valóságosága, ezen belül a mérleg leltárral való alátámasztása, könyvvezetési rendszer működése (főkönyvi és analitikus nyilvántartások egyezősége, a maradványok lekötése) – pénzügyi ellenőrzés.
- A gépjárművek üzemeltetése az ítéltáblákon és a törvényszékeken – rendszerellenőrzés.
- Az intézmény ajánlatkérőként lefolytatott beszerzési és közbeszerzési eljárásai és azok eredményeként kötött szerződések, analitikus nyilvántartások, gazdálkodási jogkörök gyakorlásának szabályszerűsége – szabályszerűségi ellenőrzés.

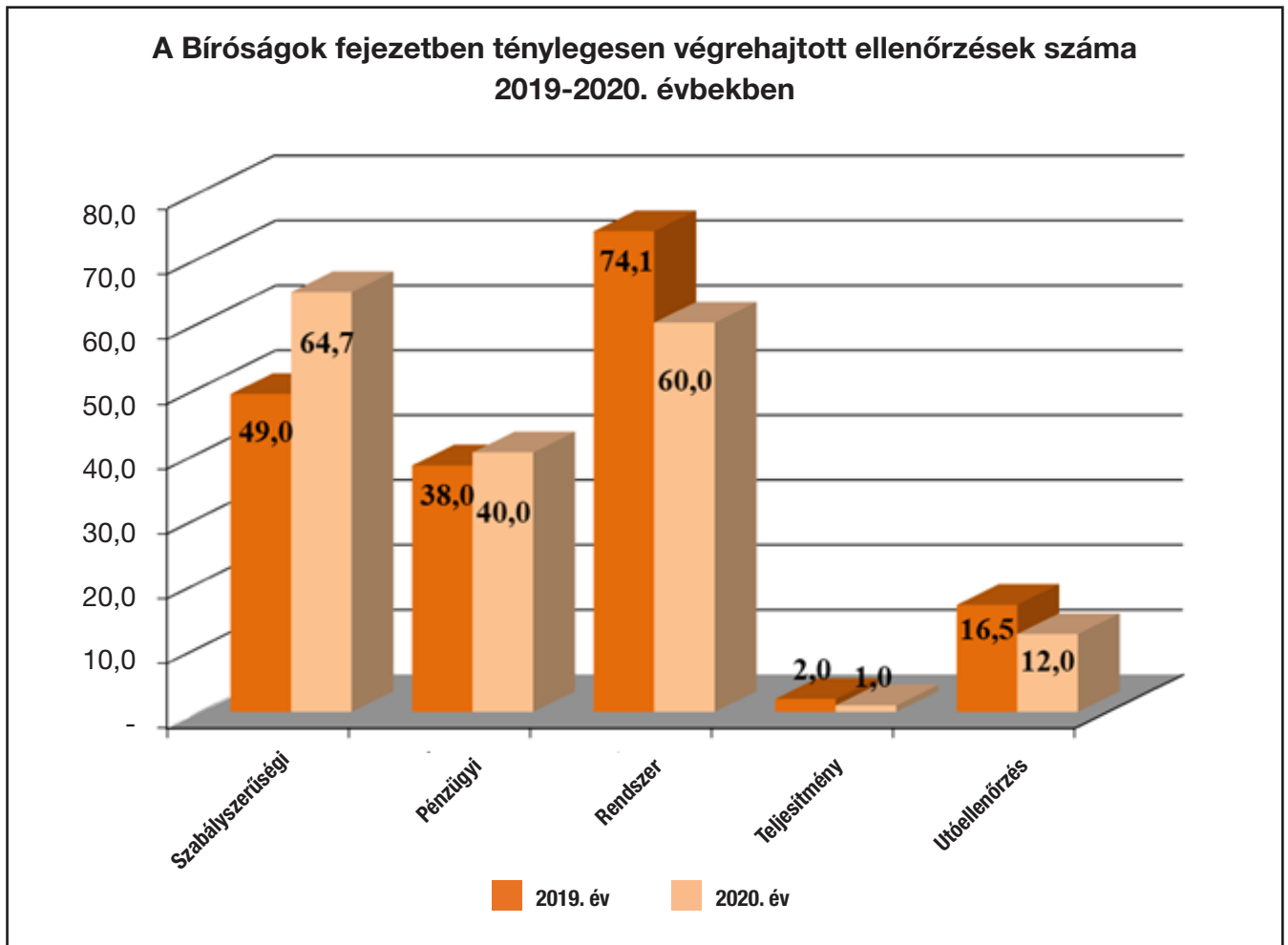
Az OBH belső ellenőrzése által végzett vizsgálatok:

- Az OBH gépjárműveinek üzemeltetése – rendszerellenőrzés.
- A Tatabányai Törvényszék elnöke által kiadott 2019.EI.IV.B.15/3. számú intézkedési terv megvalósítása – utóellenőrzés.
- A Budapest Környéki Törvényszék elnöke által kiadott 2019.EI.II.B.20/3. számú intézkedési terv megvalósítása – utóellenőrzés.
- A Szegedi Törvényszék költségvetési gazdálkodásának fejezet szintű rendszerellenőrzése.
- A Győri Törvényszék költségvetési gazdálkodásának fejezeti szintű rendszerellenőrzése.

Az Ellenőrzési Főosztály a járványügyi készültség időszakában a bíróságok pandémia elleni védekezésre fordított forrásfelhasználására vonatkozó jelentést készített.

Az Ellenőrzési Főosztály által elvégzett ellenőrzések során 2020-ban büntető-, illetve szabálysértési felelősség megállapítására okot adó tény nem került feltárára.

A bíróságok fejezetben 2020-ban az ellenőrzések száma 177,7 darab volt. Ez az előző évi ellenőrzések számától 1%-kal ugyan elmaradt, de a tervezett 12,5%-kal haladta meg.

Az ellenőri napok száma 2020-ban az előző évhez viszonyítva 1,3%-kal nőtt.

9.5. Fizikai biztonság

2020. évben – a járványügyi helyzetre tekintettel – kiugróan magas volt a rendkívüli eseményekről küldött bírósági jelentések száma. Míg 2019-ben összesen 42 rendkívüli eseményről tájékoztatták a bíróságok az OBH-t, addig 2020-ban ez a szám 629-re emelkedett.

A bejelentések több, mint 93%-a (589 bejelentés) a bírósági dolgozók COVID-19 megbetegedéséről tájékoztatót.

Az előző években jellemző volt a bírósági épületek előtti demonstrációk szervezése, a bírósági dolgozók fenyegetése. 2020. évben a bírósági épületek, illetve a bírók és igazságügyi alkalmazottak ellen irányuló erőszakos fellépések az összes bejelentés 3%-át sem tették ki.

A bírósági épületekben kialakított komplex biztonsági rendszereknek köszönhető, hogy az egyik törvényszék bűnjelraktárában keletkezett elektromos tüzet nagyobb kár bekövetkezése nélkül sikerült megfékezni. Egy másik törvényszéken bojler felrobbanása okozott csőtörést, de a helyszínen a vízkár enyhítése érdekében a szükséges intézkedések megtétele megtörtént.

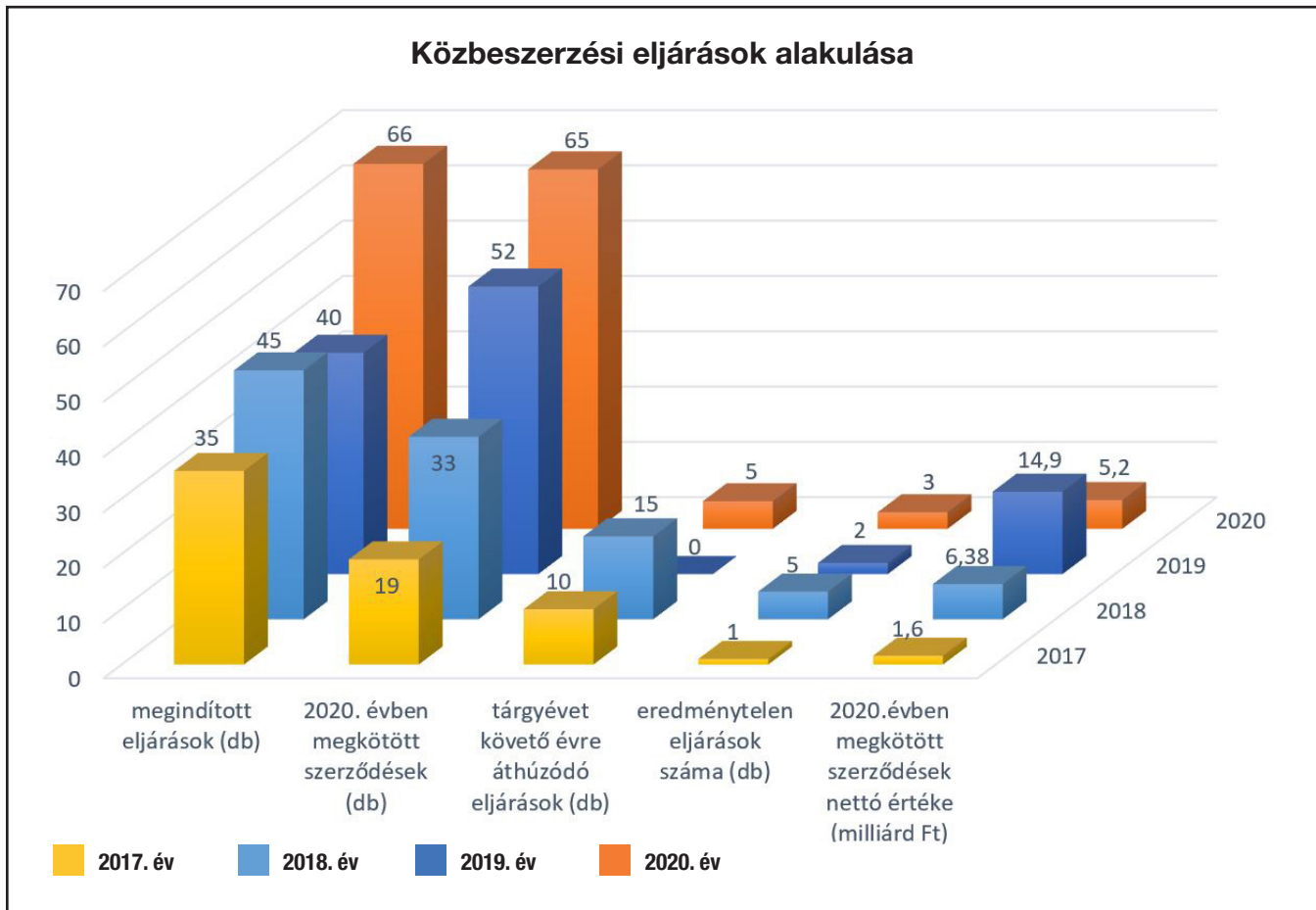
Össességében megállapítható, hogy sem a bíróságokon, sem az OBH-ban kiemelkedő biztonsági kockázatot jelentő esemény 2020. évben a bíróságok hibájából nem történt.

9.6. Közbeszerzések

Az OBH, mint a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) 5. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti klasszikus ajánlatkérő szervezet a 2020. évben összesen 66 db közbeszerzési eljárást indított, melyből 4 alkalommal az eljárás két vagy több részajánlattételt tartalmazott.

Az OBH 2020-ban – a 2019-es évről áthúzódó 1 db közbeszerzési eljárással együtt – összesen nettó 5,2 milliárd forint értékben, 65 db közbeszerzési szerződést kötött. 2021-re 5 db közbeszerzési eljárás húzódott át.

A közbeszerzési eljárások alakulását a következő diagram mutatja be:

A megindított eljárások 92%-a eredményesen zárult, mindösszesen 3 db eljárás volt eredménytelen és kettő eljárás került visszavonásra. A megindított eljárások közül 20 db központosított közbeszerzési rendszeren keresztül került megvalósításra, míg 46 db eljárás (fele részben uniós, fele részben nemzeti eljárás) az Elektronikus Közbeszerzési Rendszeren keresztül került lefolytatásra.

A 2020. évben megindított 66 db közbeszerzési eljárásból három eljárásban két-két részfeladat és így eljárásonként 2 db szerződés, míg egy eljárásban hat részfeladat, így 6 db szerződés megkötésére került sor.

Az OBH Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya a közbeszerzési eljárásokat a hatályos jogszabályok és szabályzatok maradéktalan betartásával végezte el, melyet alátámaszt, hogy 2020. évben az OBH által megindított eljárásokkal kapcsolatban ajánlattevői jogorvoslati kérelem nem érkezett.

A 2020. évben megindított 1 db jogorvoslati eljárás az OBH kérelmére indult, tekintettel arra, hogy az érintett közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevője elállt a szerződés megkötésétől. A Közbeszerzési Döntőbizottság az OBH jogorvoslati kérelmének helyt adott.

9.7. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése

Az OBH-ba érkező közérdekű bejelentéseket és panaszokat az OBH SZMSZ 26. § (2) bekezdés n) pontja alapján az Igazgatásszervezési Főosztály Igazgatási Osztálya intézi.

A panaszügyintézés bíróságokra vonatkozó részletszabályait a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről szóló 7/2018. (VII. 11.) OBH utasítás tartalmazza, melynek rendel-

kezései alapján az OBH kizárólag a Szabályzat 11. § (2) bekezdés e) pontja és a 11. § (3) bekezdés b), d-e) pontjai szerinti esetekben jár el érdemben.

Míg 2019-ben 428 panasz érkezett, addig 2020-ban 399 új panaszügy indult az OBH előtt. 2020. évben összesen 1.392 beadvány érkezett az OBH-hoz, amelyeken belül 1.382 panasznak, 10 közérdekű bejelentésnek minősült.

Az érdemi beadványok többségében az ügyfelek eljárásjogi és anyagi jogi kérdéseket sérelmeztek, ugyanakkor hangsúlyos volt azon beadványok száma is, amelyek a megjelölt kategóriákon kívül estek és érdemi intézkedést nem igényeltek.

A 2020. évben érkező beadványok 10,7% -a érintette az OBH-t. Ez számszerűsítve összesen 149 db beadványt jelentett. Ezen beadványokon belül 48,3% minősült panasznak, 1,3% közérdekű bejelentésnek, míg 49% panasz-felülvizsgálat kezdeményezésére irányult. A beadványok további 1,3%-a az előbbi kategóriák egyikébe sem tartozott.

Az ügyfelektől érkező visszajelzések akár rendszerszintű problémákra is rámutathatnak, ezért az OBH több esetben visszajelzést kér a hozzá benyújtott, de valamely bíróság elbírálását igénylő beadványok elintézése kapcsán, indokolt esetben vizsgálatot vagy célvizsgálatot rendel el.

2020-ban az OBH a beérkezett panaszbeadványok 2%-ában kért tájékoztatást a panasz elintézéséről, míg 3,1%-os arányban a panaszosnak írt válaszlevél bekérésével tudakozódott az elintézés menetéről. Ezen alacsony arányok azt is mutatják, hogy a beadványok a 2019. évhez hasonlóan, továbbra is kevés olyan bejelentést tartalmaznak, amelyek alaposak, illetve központi igazgatási intézkedés szükségességét vetnék fel. Észrevétel bekérésével a beadványok 5,3%-a volt érintett.

Az OBH által lefolytatott érdemi panaszvizsgálással, valamint a tájékoztatás és válaszlevél bekéréssel érintett beadványok körén belül a panaszok 7,9%-a alaposnak, szintén 7,9%-a részben megalapozottnak és 84,1%-a alaptalannak minősült.

Az OBH 2020. évben 12 panaszügy kapcsán élt felhívással a bíróságok felé többnyire az időszerűség, a megfelelő eljárásrend és panaszok teljeskörű megválaszolásának biztosítása miatt.

2020-ban panasz vagy közérdekű bejelentés alapján célvizsgálat nem indult.

9.8. Közérdekű adatigénylésekkel és adatvédelemmel kapcsolatos ügyek

A bíróságok központi honlapján az országos statisztikai és ügyforgalmi adatok közzétételre kerülnek. Ezen túlmenően az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 26. § (1) bekezdése értelmében közfeladatot ellátó szervként az OBH-nak is lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

2020-ban összesen 47 közérdekű adatigénylést terjesztettek elő az OBH-nál, ugyanakkor az egyes adatigénylések jellemzően több kérdést tartalmaztak, illetve gyakran maguk a kérdések egyenként is adatok halmazára vagy összetett információkra irányultak.

Az adatigények leggyakoribb tárgykörei a bíróságok ítélkezési tevékenységével kapcsolatos statisztikai adatok (például országosan egy adott ügytípusban indult ügyek száma, a döntések típusa és aránya), az egyes törvényeket, illetve ezeken belül egy-egy jogintézményt érintő ügyforgalmi adatok voltak.

A közérdekű adatigénylések mellett az OBH 107 db „egyéb adatvédelmi tárgyú” ügyben járt el. Az adatvédelem területén érzékelhető változás, hogy míg korábban nem volt jellemző, addig 2020-ban már több személy is gyakorolta az általános adatvédelmi rendelet szerinti valamely érintetti jogát.

Az érintetti jogok lényegüket tekintve a személyes adatok kezelésére vonatkozó alapelveknek az egyén általi érvényre juttatását (pl. az átláthatóság és tisztességes adatkezelés alapelveivel összefüggésben a hozzáféréshez való jog, vagy a pontosság elvével összefüggésben a helyesbítéshez való jog gyakorlását), összességükben pedig az információs önrendelkezési jog gyakorlati megvalósulását szolgálják.

Az OBH kiemelt figyelmet fordít az adatvédelmi szabályok betartására, ezen szabályok szervezeten belüli megismertetésére. Az OBH-ban és a bíróságokon az ezzel kapcsolatos teendőket ellátásért felelős adatvédelmi tisztviselők, adatvédelmi felelősök kerültek kijelölésre, a kötelező képzéseknek pedig rendszeres témája az adatvédelem.

9.9. Bírák fegyelmi helyzete

2020. évben 15 esetben került sor bíró írásbeli figyelmeztetésére, egy esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás, 14 esetben a szolgálati viszonyral kapcsolatos kötelezettségszegés miatt.

2020-ban 20 bíróval szemben 21 esetben került sor fegyelmi eljárás kezdeményezésére

- 10 esetben a szolgálati viszonyral kapcsolatos kötelezettségszegés,
- 5 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás,
- 6 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő és a szolgálati viszonyral kapcsolatos kötelezettséget is megszegő magatartás miatt.

Az elsőfokú szolgálati bíróság egy esetben megtagadta a fegyelmi eljárást, 20 esetben megindította azt.

2020. évben 13 fegyelmi eljárás fejeződött be jogerősen, tíz az első-, három a másodfokú szolgálati bíróságon.

A jogerősen befejezett fegyelmi eljárások eredményeként a szolgálati bíróság

- 2 esetben felmentette a bírót,
- 2 esetben megszüntette a fegyelmi eljárást,
- 1 esetben a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett a bíróval szemben figyelmeztetést alkalmazott,
- 4 esetben megrovás,
- 2 esetben egy fizetési fokozattal visszavetés,
- 1 esetben két fizetési fokozattal visszavetés,
- 1 esetben bírói tisztségből való felmentés indítványozása fegyelmi büntetést szabott ki.

2020. évben 3 ítélőtáblai, 1 törvényszéki és 1 járásbírósági bíró mentelmi joga került felfüggesztésre: a köztársasági elnök 4 esetben a bíróval szemben indult büntetőeljárás, 1 esetben a bíróval szemben indult szabálysértési eljárás lefolytatásához járult hozzá.

A büntetőeljárások tárgya

- közfeladatot ellátó személy elleni erőszak bűntette,
- ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége,
- vesztegetést állítva elkövetett befolyással üzérkedés bűntette és más bűncselekmények,
- rágalmozás vétsége.

Ezen eljárások mindegyike folyamatban van.

A 2020. évet megelőzően indult büntetőeljárások közül 5 fejeződött be 2020-ban:

- az ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt a bíróság pénzbüntetést szabott ki és a közúti járművezetéstől eltiltotta a bírót,
- a maradandó fogyatékkosságot eredményező közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt pénzbüntetés került kiszabásra,
- a magántitok megsértése vétsége miatt indult büntetőeljárást a bűncselekmény hiányára tekintettel megszüntette a bíróság,
- a rágalmozás vétsége miatt indult büntetőeljárások közül 1 esetben a bűncselekmény hiányára tekintettel, 1 esetben egyéb okból megszüntetésre került az eljárás.

2020-ban 1 ítélőtáblai, 3 törvényszéki és 7 járásbírósági bíróval szemben indult szabálysértési eljárás, 7 esetben a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése, 3 esetben a közúti közlekedés rendjének megzavarása, 1 esetben az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése miatt.

Ezen eljárások közül 8 fejeződött be 2020-ban: 2 esetben pénzbírság, 1 esetben helyszíni bírság került kiszabásra, 3 esetben figyelmeztetésben részesült a bíró, 2 esetben az eljárás megszüntetésre került.

9.10. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

2020-ban 20 igazságügyi alkalmazott (7 bírósági titkár, 7 tisztviselő, 3 írnok, 3 fizikai dolgozó) részesült írásbeli figyelmeztetésben szolgálati kötelezettségeinek (pl. ügyviteli mulasztások) megszegése, illetve a munkakörhöz nem méltó magatartás tanúsítása miatt.

A munkáltatói jogkör gyakorlója 5 igazságügyi alkalmazottal (1 bírósági titkár, 2 tisztviselő, 1 írnok, 1 fizikai dolgozó) szemben rendelt el fegyelmi eljárást.

9.11. Vagyonynyilatkozatok

A bírácoknak és a kijelölt bírósági titkároknak a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) XIII. Fejezete alapján és a bírák vagyonynyilatkozatának átadásáról, kezeléséről és ellenőrzéséről, valamint az abban foglalt adatok védelméről szóló 22/2012. (XI. 23.) OBH utasítás alapján 3 évente vagyonynyilatkozatot kell tenniük.

2020. évben 544 bíró és 286 kijelölt bírósági titkár tett vagyonynyilatkozatot.

Ellenőrzési eljárás kezdeményezésére egy – soron kívül vagyonynyilatkozat tételére kötelezett – bíró esetében került sor, azonban az Országos Bírói Tanács a 34/2020. (III. 4.) számú határozatában megállapította, hogy az ellenőrzési eljárás lefolytatásának törvényi feltételei nem állnak fenn.

9.12. Bírakat, igazságügyi alkalmazottakat ért támadások

A rendkívüli és egyéb eseményekkel kapcsolatos tájékoztatás rendjéről szóló 17/2012. (X.8.) OBH utasítás 4/A. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozással megküldött jelentések szerint bíró sértett sérelmére szolgálatteljesítésével összefüggésben elkövetett bűncselekmény kapcsán 2020. évben 6 ügy indult, 2 ügy az előző évről áthúzódott, 2 ügy pedig jogerősen befejeződött.

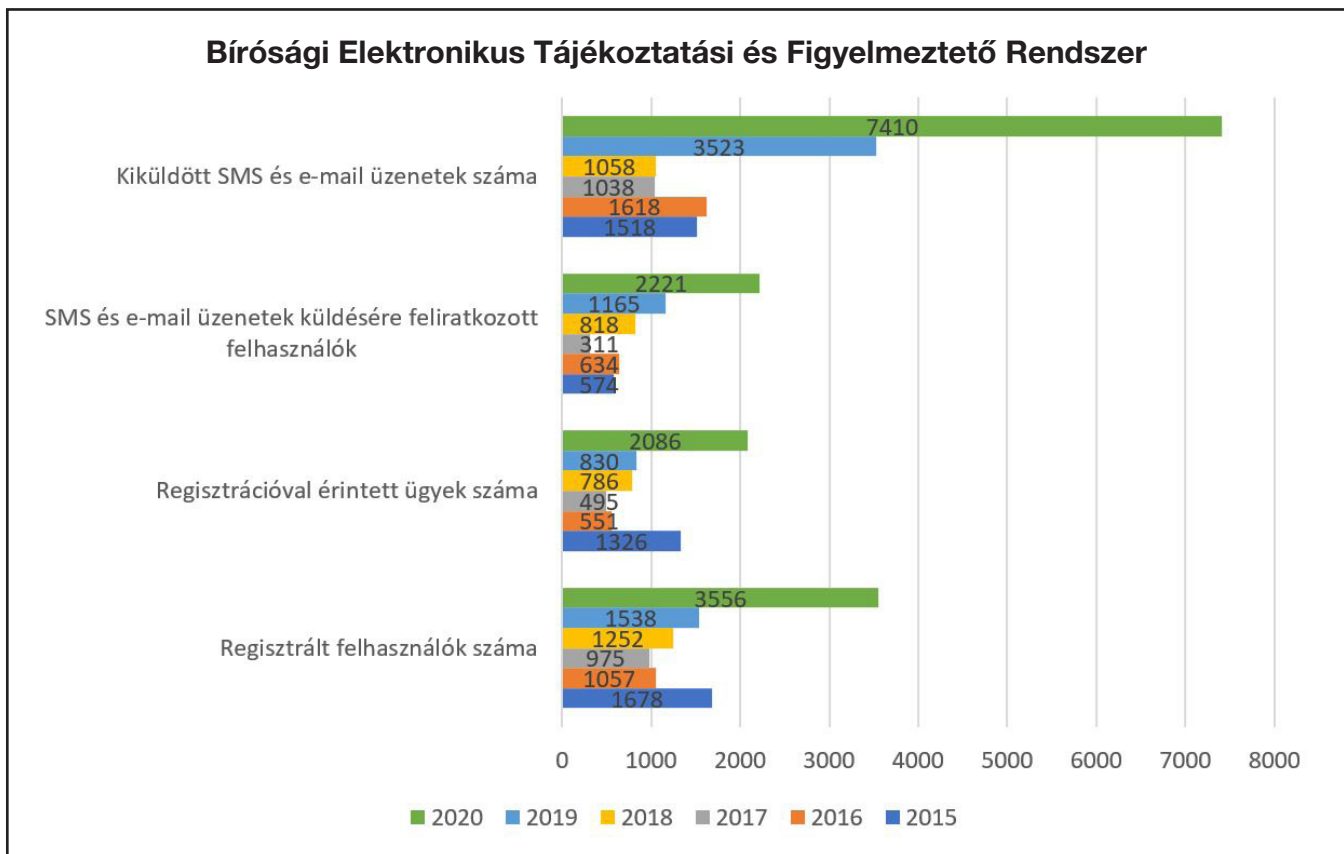
A bíró szolgálatteljesítésével összefüggésben bekövetkezett személyiségi jogsérelme vagy kártérítési igénye kapcsán 1 per indult és maradt folyamatban, míg az előző évről 1 ügy húzódott át, ami befejeződött és jogerőre emelkedett.

Bírósági titkár sérelmére szolgálatteljesítésével összefüggésben elkövetett bűncselekmény kapcsán 1 ügyről érkezett bejelentés, ami a tárgyévben indult és folyamatban is maradt.

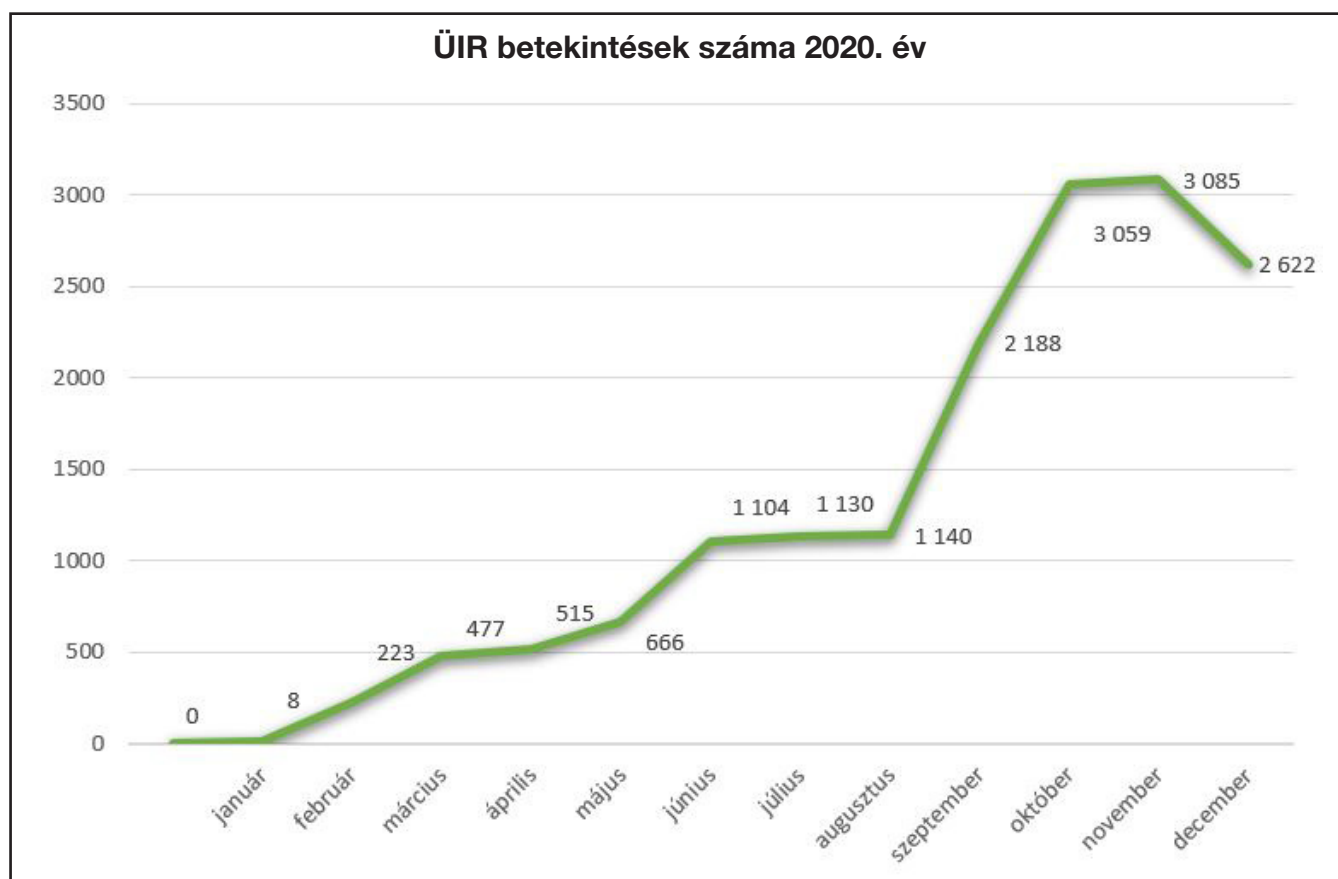
VI. rész – A bíróságokhoz való hozzáférés

10.1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások

- Az e-panaszügyintézés** keretében az ügyfelek igazgatási panaszait elektronikus úton is benyújthatják. A tárgyidőszakban **613 alkalommal** éltek e lehetőséggel az ügyfelek.
- A pertartam-kalkulátor** segítségével az ügyfelek megtekinthetik, hogy a perek az adott ügýtípusban átlagosan mennyi idő alatt fejeződnek be a bíróságokon. 2020. évben **4.336 alkalommal** kalkuláltak az alkalmazás segítségével.
- A Bírósági Elektronikus Tájékoztatási és Figyelmeztető Rendszeren (BETFR)** keresztül a regisztrált ügyfelek, jogi képviselők betekinhetnek az ügy alapadataiba, SMS és e-mail üzenetben tájékoztatást kaphatnak a fontosabb eljárási cselekményekről. 2020. évben
 - a regisztráló új felhasználók száma: **3.556 db**
 - a regisztrációval érintett új ügyek száma: **2.086 db**,
 - az SMS és e-mail üzenetek küldésére feliratkozott új felhasználók száma: **2.221 db**,
 - felhasználók részére kiküldött SMS és e-mail üzenetek száma: **7.410 db**

- A csődbetekintő portál** lehetővé teszi az állampolgárok számára, hogy ügyfélkapus azonosítást és regisztrációt követően a portálon keresztül nyújtsák be a folyamatban lévő csőd- és felszámolási eljárásokhoz kapcsolódó igazolás kiállítása iránti kérelmeiket. A portál használata egyre népszerűbb, míg az előző évben 113 db kérelem érkezett, addig 2020. évben már 283 db kérelem került benyújtásra.
- Az Ügyfél Irathozzáférési Rendszer (ÜIR)** lehetővé teszi az ügyfelek számára, hogy megfelelő jogosultság esetén, a digitális ügyiratokhoz online, ingyenesen hozzáférhessenek. A tárgyidőszakban országosan **1.922 db betekintési kérelem érkezett**, és **16.217 alkalommal** került sor digitális betekintésre.

6. A **Lajstromirodai Iratbetekintő Rendszer (LIR)** segítségével az ügyfelek a bírósági kezelőirodákön bármely bíróság e-aktáját az ott kihelyezett informatikai eszköz segítségével megtekinthetik. A rendszert éves szinten **206 alkalommal** vették igénybe az ügyfelek.

10.2. E-per

10.2.1. Elektronikus kapcsolattartás az egyes eljárásokban

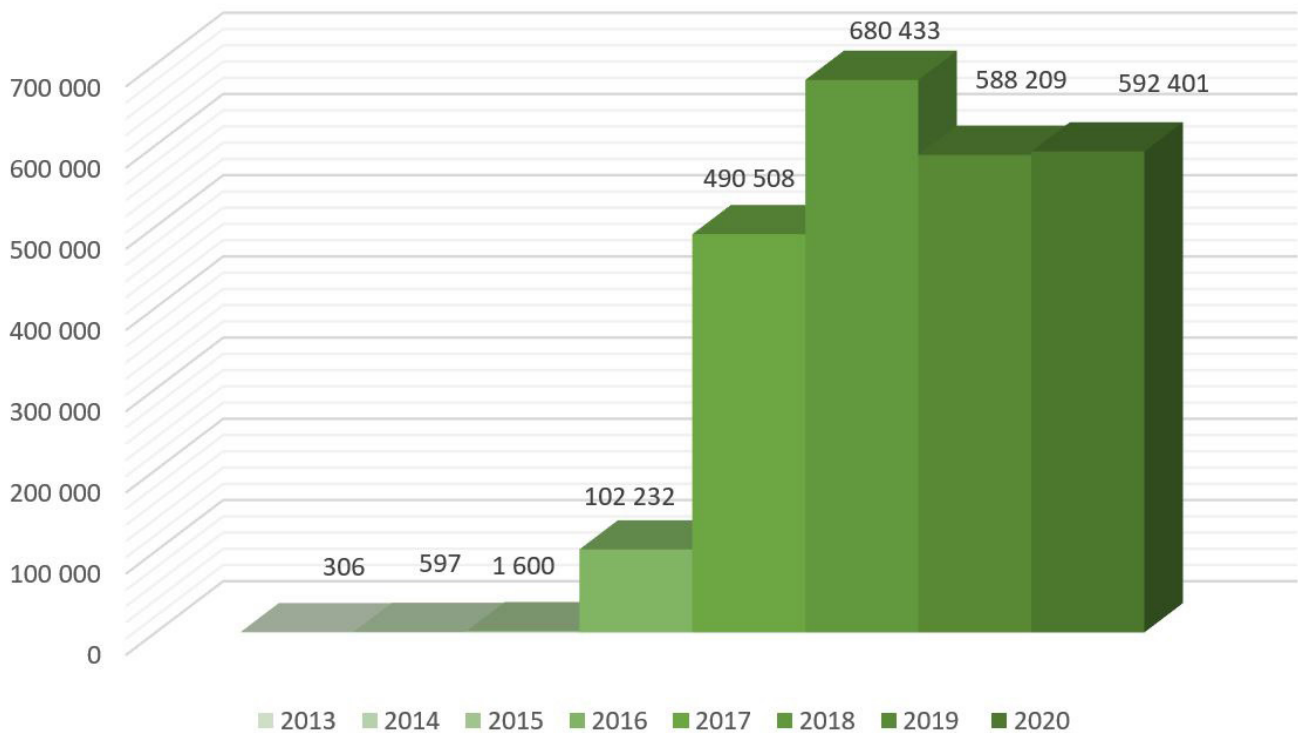
Az elektronikus kapcsolattartást az OBH és a bíróságok, mint elektronikus ügyintézés biztosító szervek, a feladat- és hatáskörükbe tartozó valamennyi eljárásban kötelesek biztosítani.

A veszélyhelyzet alatt az elektronikus kapcsolattartás zavartalanul működött az új eljárások megindításától kezdve a már folyamatban lévő eljárásokban történő elektronikus iratbenyújtásig.

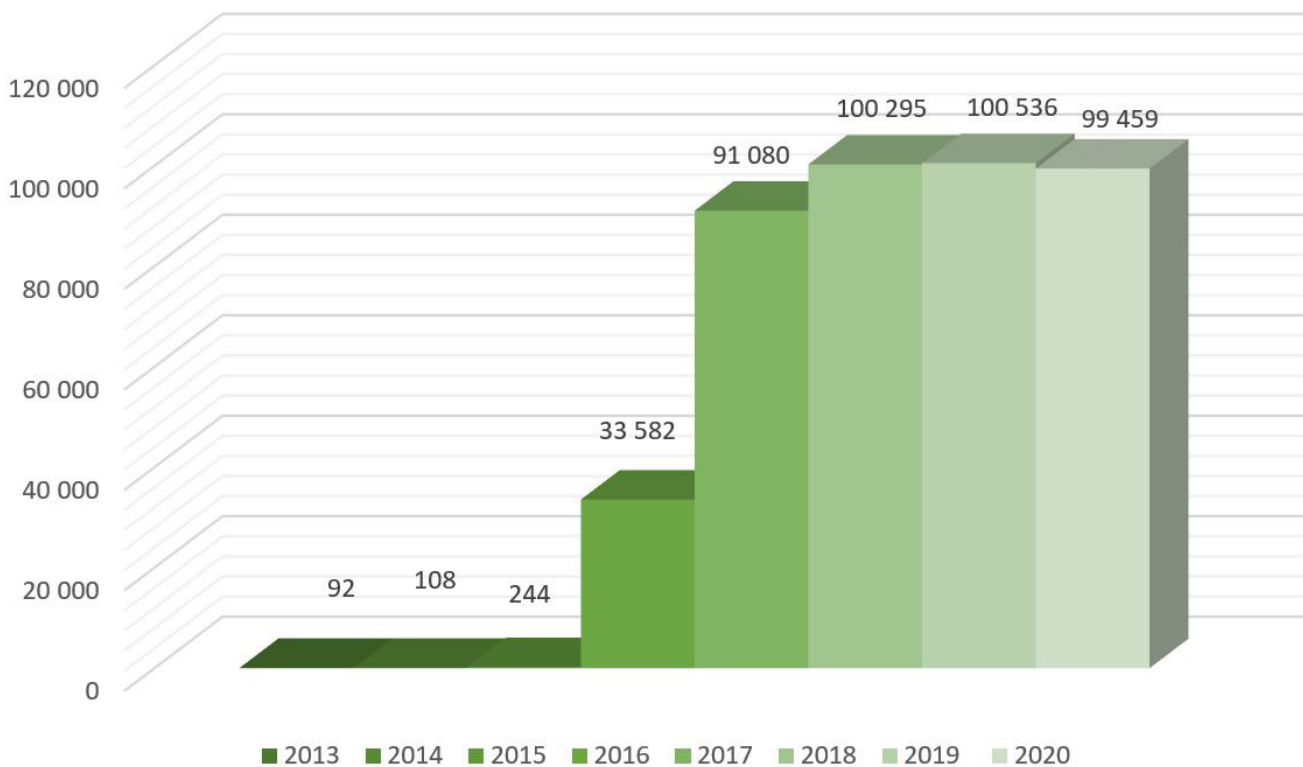
10.2.1.1. Civilisztikai eljárások

A civilisztikai peres és nemperes eljárásokban (ide nem értve a csőd- és felszámolási, civil nyilvántartási és cégeljárásokat) előterjesztett e-beadványok száma arra utal, hogy az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett felek is egyre szívesebben választják ezt a kapcsolattartási formát a papír alapon történő benyújtás helyett.

A civilisztikai perekben előterjesztett e-beadványok száma

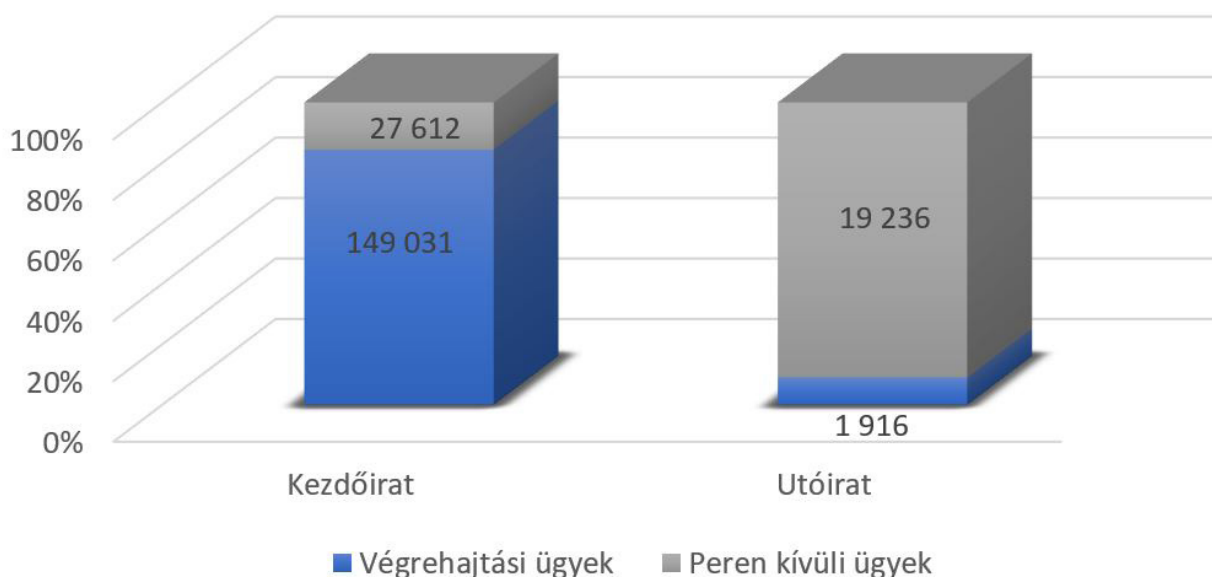

A civilisztikai perekben előterjesztett elektronikus kezdőiratok száma

A civilisztikai nempertes eljárásokban **197.795 elektronikus beadvány** érkezett a bíróságokra.

A civilisztikai nemperes eljárásokban érkezett elektronikus beadványok megoszlása 2020. évben

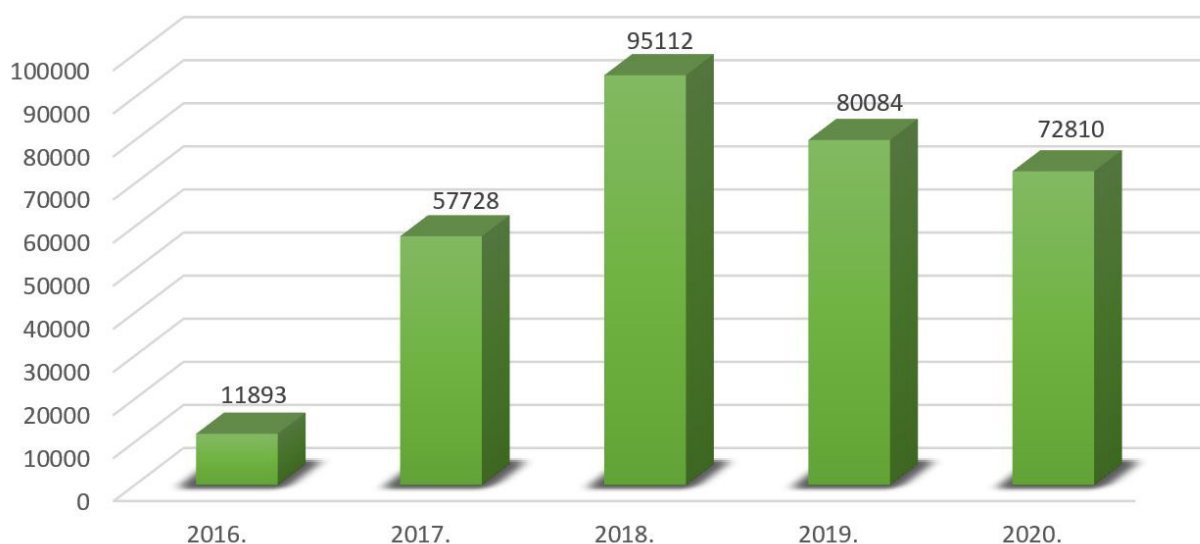
A Bszi. új eljárásként vezette be a Kúrián a jogegységi panasz eljárást, amely 2020. július 1. napján vagy azt követően meghozott kúriai határozattal szemben kezdeményezhető. A kérelem benyújtására két új űrlap került rendszeresítésre.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) módosítása szerint 2021. január 1. napjától kezdődően az értékpapírból származó jogviszonnyal kapcsolatos perek, illetve a nemzetközi áru fuvarozási és nemzetközi szállítmányozási perek elsőfokon kizárólag a törvényszéken indíthatók meg, ennek megfelelően több ÁNYK űrlap aktualizálására került sor.

10.2.1.2. Csőd- és felszámolási eljárások

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett elektronikus beadványok számának alakulását évenkénti bontásban az alábbi diagram szemlélteti:

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett e-beadványok számának alakulása

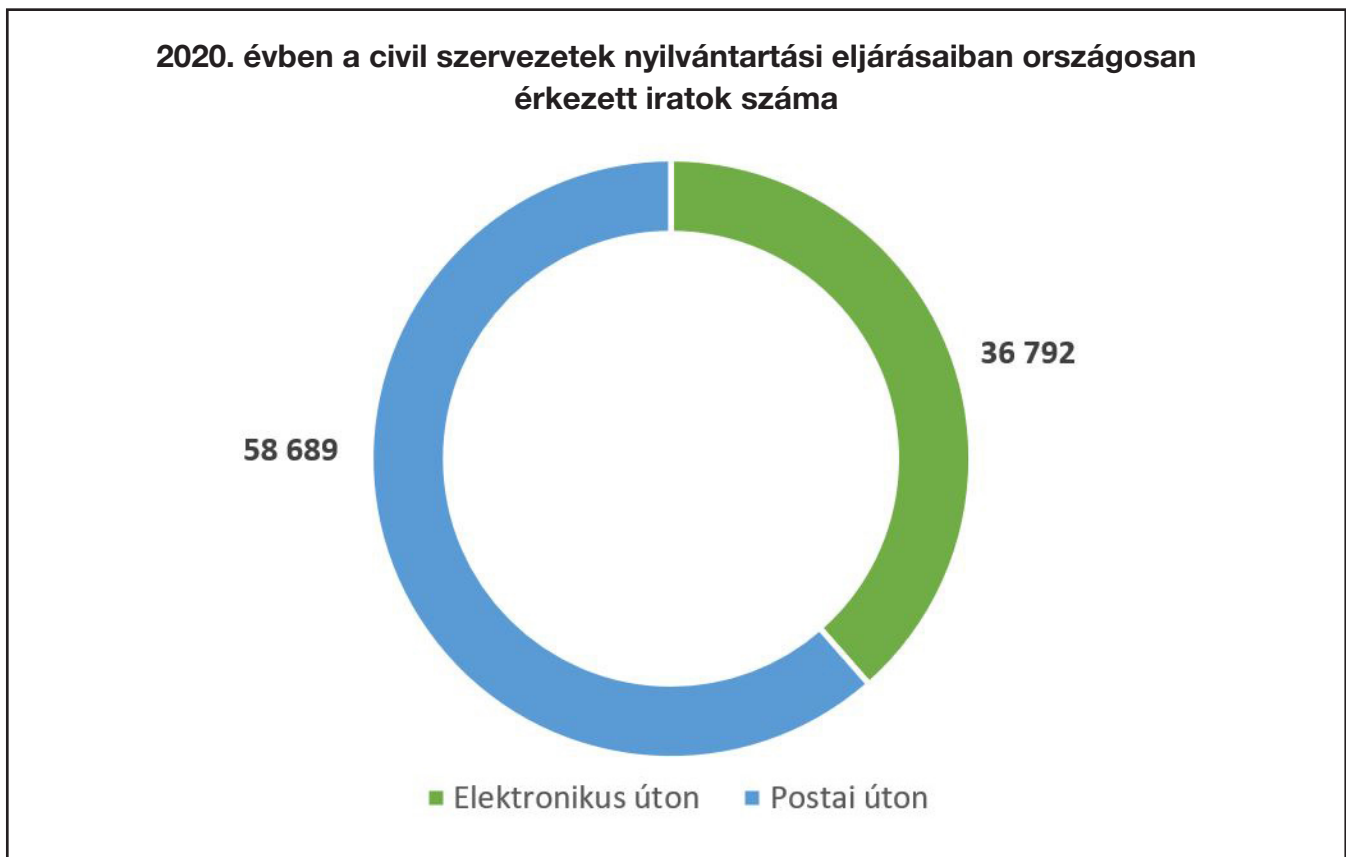

A veszélyhelyzet során a vállalkozások reorganizációjáról szóló 179/2021. (IV. 16.) Korm. rendelet szabályai alapján új fizetésképtelenségi nemperes eljárás jött létre. A reorganizációs eljárásban a jogi képviselő kötelező, ezért az E-ügyintézési törvény rendelkezései szerint az ügyben kötelező az elektronikus kapcsolattartás. Az elektronikus ügyintézés támogatására új ÁNYK űrlapok kerültek publikálásra, illetve egyes űrlapok módosultak.

10.2.1.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása

A Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR) folyamatos fejlesztés alatt áll, a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 46. § (3)-(4) bekezdése, és a civil szervezetek nyilvántartásával összefüggésben a bírósági eljárásokban érvényesülő ügyviteli és iratkezelési szabályokról szóló 58/2012. (XII.28.) KIM rendelet 20. § előírásának megfelelően.

Az országos adatokat figyelembe véve 2020. évben **95.481 db iratot** (kezdő- és utóiratot) nyújtottak be a civil nyilvántartási eljárások során, melyből **36.792 db elektronikus** úton érkezett. A teljes iratérkezésre vetítve az iratok 39 %-a érkezett elektronikusan.

10.2.1.4. Új adatkörök, fejlesztések

A 2020. I. félévében megvalósított e-tértivevény kezelés, azaz az ún. e-posta funkció felülete is módosításra került a gyakorlati visszajelzések alapján.

A CIIR rendszer korábban már az ítéletablakon és a Kúrián is bevezetésre került, 2020-ban pedig szignálást segítő funkcióval bővült e bírósági szinteken is.

Az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016 (XII. 19.) Korm.rendelet 150. § 17. pontja alapján – a rendelet 155. § (3) bekezdésére tekintettel – a civil és egyéb cégek nem minősülő szervezetek adatainak átadása kizárólag a Központi Kormányzati Szolgáltatási Busz (KKSZB) igénybevételével történhet. A megvalósult fejlesztéssel a civil és egyéb cégek nem minősülő szervezetek valamennyi nyilvántartott adatköre és a számviteli törvény szerinti beszámoló adatai teljeskörűen elérhetővé váltak a társszervek számára a KKSZB-n keresztül.

10.2.1.5. Cégügyszak

Az országos adatokat tekintve 2020-ban **232.130 db** cégbejegyzési és változásbejegyzési kérelem, míg cégtörvényességi eljárás megindítására **41.020 db** kérelem érkezett.

A járványügyi helyzetre tekintettel 2020. márciusában az **E-cég betekintő felületen** (cégjegyzékszám alapján kereshető és megtekinthető nyilvános cégiratok) közvetlenül elvégezhető keresések száma napi 5 db helyett 100 db-ra emelkedett. A vizsgált tárgyidőszakban a felületen összesen **107.019 db** cégirat letöltését indították el az ügyfelek.

10.2.1.6. Büntetőeljárások, szabálysértési eljárások

A büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus úton tartják a kapcsolatot. Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárási szereplő jogi képviselőjében eljáró ügyvédeknek az elektronikus kapcsolattartás.

A bíróságokra 2020. évben

- büntetőügyekben **391.750 elektronikus irat** érkezett, melyből 106.650 kezdőirat, 285.100 utóirat,
- szabálysértési ügyekben **278.122 elektronikus irat** érkezett, melyből 232.051 kezdőirat, 46.071 utóirat volt.

Az OBH az elektronikus kapcsolattartást választó és az arra kötelezett szervek, személyek által használandó ÁNYK nyomtatványokat a tárgyidőszakban is folyamatosan aktualizálta.

A veszélyhelyzettel összefüggésben kihirdetett új bűncselekmények és szabálysértések bevezetése a BIR-O programba megtörtént.

Az OBH érintett főosztályai a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, az Igazságügyi Minisztérium, valamint a Legfőbb Ügyészség munkatársaival kialakították a Központi Bűnjelnyilvántartó Rendszer (KBR) struktúráját, specifikációját.

10.3. Elektronikus befizetések

Az elektronikus bírósági eljárásokban az ügyfelek az illetékfizetési kötelezettségüket elsődlegesen a bíróságok Magyar Államkincstárnál (MÁK) vezetett illeték-bevételi számlájára történő átutalással, illetőleg az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) használatával teljesítették.

A tárgyidőszakban

- EFER-en keresztül **1.160.444.689 forint** összegben, míg
- MÁK-os átutalással **4.521.191.364 forint** összegben teljesült illetékbebefizetés.

Az OBH önálló Bírósági Fizetési Portálján (BFP) keresztül – amely a felhasználói fiók létrehozása és az egyes befizetések visszakereshetősége révén biztosítja a bírósági eljárásokhoz kapcsolódó elektronikus fizetési kötelezettségek kényelmes teljesítését – a vizsgált időszakban összesen **22.789 db** sikeres fizetés történt **1.422.768.489 forint** összegben.

10.4. Távmeghallgatás

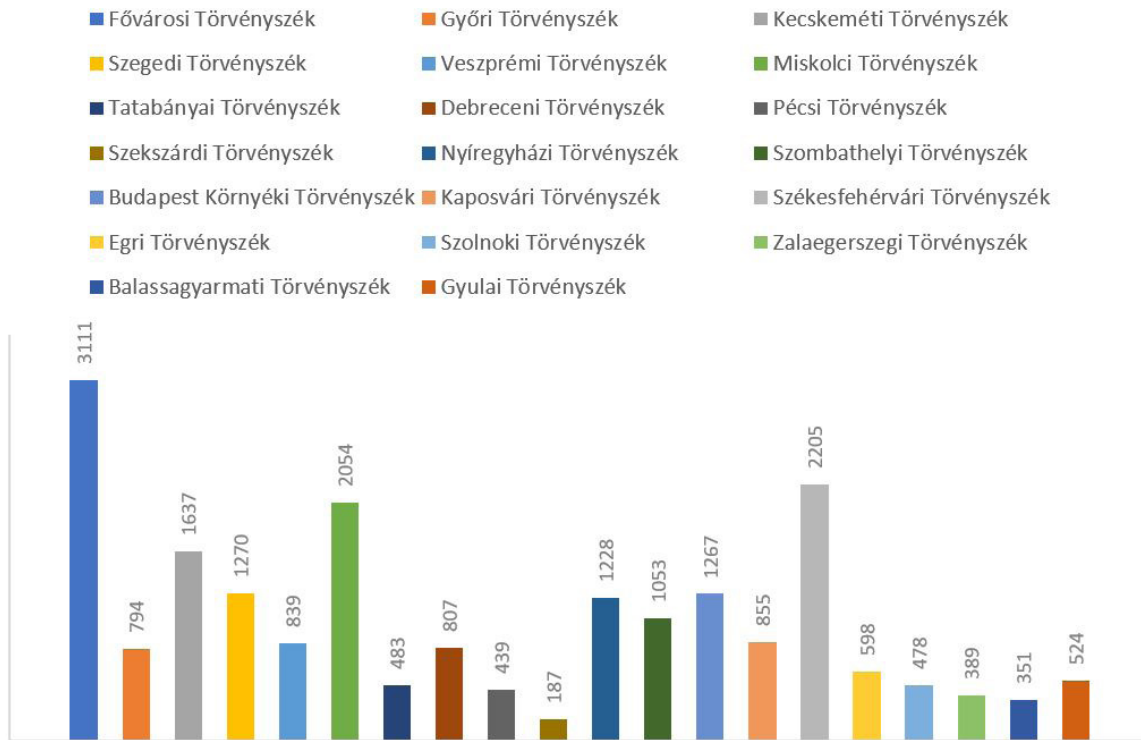
Az online ügyintézés biztosításához kapcsolódik az országos szintű távmeghallgatási rendszer kiépítése, a bíróságok videokonferencia útján történő elérése.

2020-ban **20.569** távmeghallgatást bonyolítottak le a bíróságok, ezzel összesen 16.197 vádlottat, 1.851 szabálysértési eljárás alá vont személyt, 1.138 tanút hallgattak meg, számos szakértő, alperes és felperes mellett.

A legnagyobb számban a Fővárosi, a Miskolci és a Székesfehérvári Törvényszéken tartottak távmeghallgatásokat a tárgyidőszakban.

Az országos szintű rendszer kiépítésével valamennyi ügyszakban biztosított a távmeghallgatás alkalmazása.

**Távmeghallgatások száma törvényszékenkénti bontásban
2020. január 1. – december 31.**

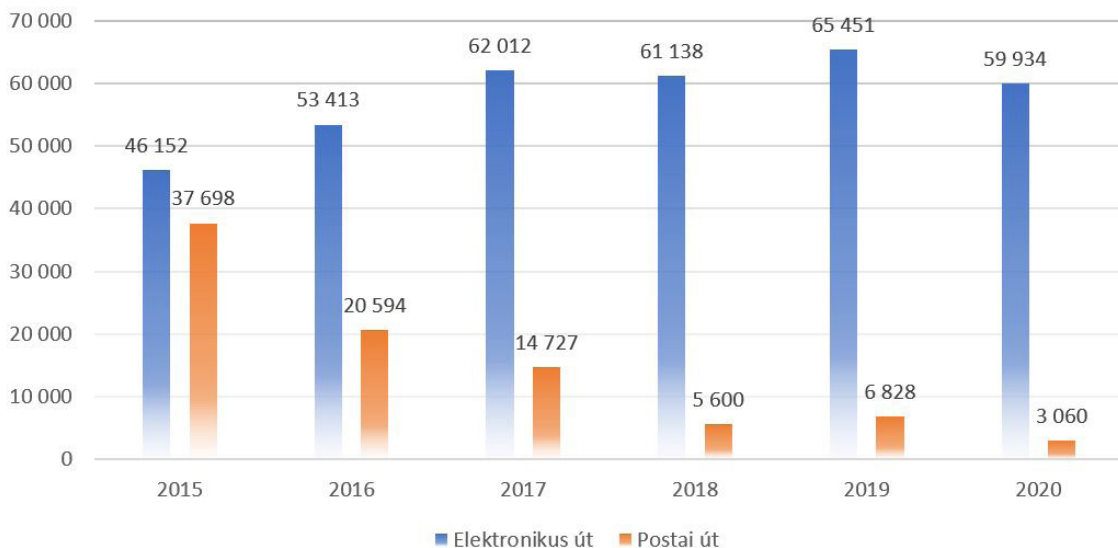
10.5. Közhiteles nyilvántartások

10.5.1. Civil szervezetek beszámolóí

2015. január 1. napjától az elektronikus eljárásra kötelezett civil szervezet a beszámolóját kizárólag elektronikus úton küldheti meg közzétételre az OBH-nak, az erre nem kötelezett szervezetek választhatnak a papíralapú vagy az elektronikus úton történő beküldés között.

A 2020. évben elektronikus úton **59.934 db**, míg postai úton **3.060 db** civil szervezeti beszámoló érkezett.

Civil szervezeti beszámolóí

10.5.2. Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása

A gondnokoltak közhiteles nyilvántartásában kezelt adatok tekintetében a 2020. évben összesen **51.018 db** adatszolgáltatás történt, ezek részben postai vagy elektronikus úton benyújtott adatszolgáltatási kérelmek, részben pedig az erre a célra kialakított betekintő portálon keresztül történő lekérdezések. Előzetes jognyilatkozatot 2020. évben összesen **23 személy** tett.

10.5.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása

Az OBH saját fejlesztéssel újította meg a jogszabályi követelményeknek megfelelően az általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartására szolgáló programot.

A nyilvántartásba a törvényszékek által a 2020. évben összesen **406 db** általános meghatalmazás került bejegyzésre.

VII. rész – A képzés

11.1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése

A képzési rendszer az OBH elnökének a Magyar Igazságügyi Akadémián (MIA) keresztül gyakorolt koordinációja és minőségbiztosítása mellett, az oktatásfelelősök munkájára támaszkodva működik. A képzési rendszer a korábbi évekhez hasonlóan a MIA által szervezett, illetve a helyi/regionális szinten megtartott központi képzésekből, valamint a helyi képzésekből és az önképzésből áll. A helyi képzéseket a Kúria elnöke, az ítélőtáblák és törvényszékek elnökei a jogszabályi kötelezettségeik (pl.: ügyviteli képzések, fogalmazóképzés), valamint a helyben felmerült igények alapján alakítják.

11.1.1. Az E-learning keretrendszer fejlesztése

2020-ban a járványhelyzet miatt a digitális oktatásra helyeződött a hangsúly. A képzésinformatikai rendszer fejlesztésével lehetővé vált az elektronikus képzések teljes körű megszervezése az iCorso modulban. A képzések elsődleges lebonyolításának színtere a Coospace e-learning keretrendszer lett. 2020-ban a képzések 63%-át, mintegy 140 képzést szerveztünk meg elektronikus formában a központi és a központi helyi/regionális képzések közül. 72 képzés klasszikus e-learning tananyag volt, főként videóprezentációk formájában, 68 képzés online, elsősorban webináriumként valósult meg.

Az elektronikus képzések új e-learning tananyagaival 542 órányi terjedelemben 314 előadás vált elérhetővé a résztvevők számára. Jelenleg 848 aktív színtérben érhetőek el az oktatási és állandó tananyagok, köztük a hatályosított új eljárásjogi kódexek.

11.2. A központi képzési terv és programok

2020-ban az egyik legjelentősebb feladat – a jogszabályi változások követése mellett – a bírói és az igazságügyi alkalmazotti kar folyamatos képzésének biztosítása volt.

11.2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai

A központi képzések fókuszcsoportját elsősorban a határozatlan időre kinevezett, valamint a speciális ügytípusokban eljáró bírák képezték.

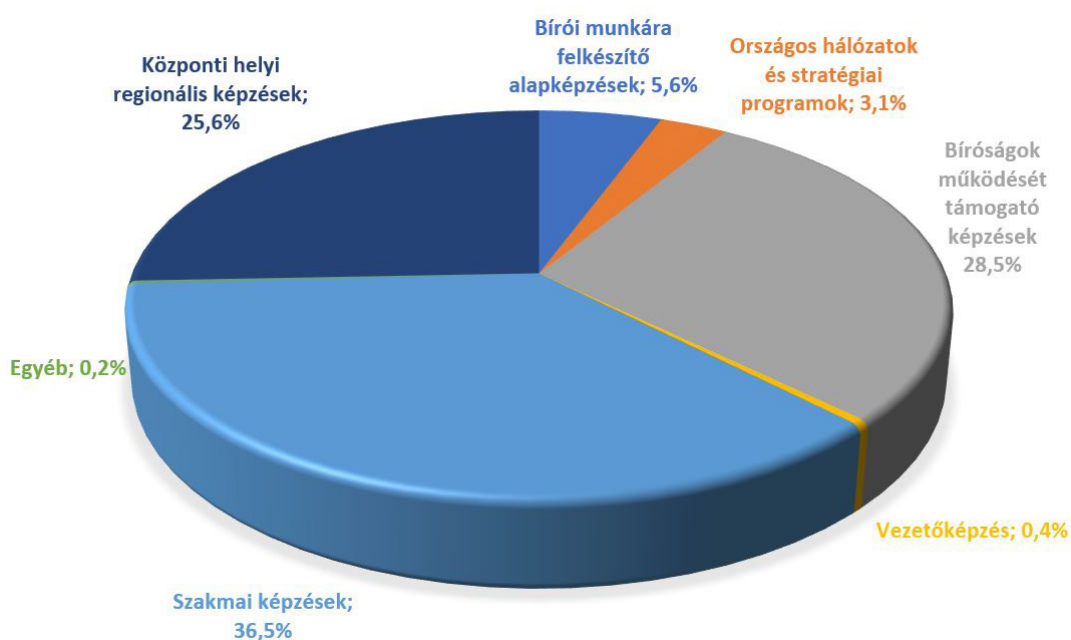
11.2.2. A központi képzések kiemelt fókusztémái

A szakmai képzések során kiemelt hangsúlyt kaptak az új jogszabályok bevezetése, valamint a joggyakorlat alkalmazása tárgyában megrendezett képzések a büntető, polgári, munkaügyi és a közigazgatási jog területén. Kiemelkedő volt a bírák részvételi aránya a minőségi ítélezést elősegítő családjogi, és a nemzetközi elemek a büntetőeljárásokban című online képzéseken. Nagy sikerű volt továbbá a Kúriai Szakmai Napok képzéssorozat is, melyet minden ügyszakban megrendeztünk.

A kijelöléshez kötött és a speciális ügytípusok terén 2020-ban a kiemelt fókusztémák a kapcsolat-tartás végrehajtására vonatkozó szabályok és azok gyakorlata, a devizahiteles perek aktuális kérdései és a gazdasági bűncselekmények voltak. Ezen felül az egészséget veszélyeztető bűncselekmények, valamint a kiberbűnözés elleni küzdelem témájában konferenciát is rendeztünk. A közigazgatási ügyszakos bírák számára szervezett szakmai napok mellett az új jogszabályi előírások alapján tartottuk meg az ítélőtáblai bírák munkaügyi képzését.

A bírói hivatásra felkészítő képzések a bírói pályához nélkülözhetetlen szakmai ismeretek átadását magába foglaló képzéseink, amelyeket a bírósági titkároknak és a bírósági fogalmazóknak tartottunk.

A 2020. évi központi képzéseken résztvevők megoszlása képzési területenként

11.3. Központi helyi és regionális képzések

A központi helyi/regionális képzések eljárásrendje alapján a korábban már kialakított, az ítélőtáblák koordinációja és szakmai támogatása mellett működő képzési hetek rendszere a világjárvány miatt módosult.

11.3.1. Ajánlott képzések

A kihirdetett veszélyhelyzet hatására az első félévre ütemezett polgári, közigazgatási és munkaügyi ajánlott, jelenléti képzéseket a második félévre, elektronikus képzésként ütemeztük át. Az eredetileg jelenléti képzés formájában tervezett 160 központi helyi/regionális képzés közül 5 jelenléti képzést tartottunk az I. negyedévben az igazságügyi alkalmazottak részére, az elektronikus eljárások alkalmazásának témakörében.

Az első félévben tervezett polgári ügyszakos képzések jelentős részét a Coospace e-learning rendszerben, elektronikus tananyagként valósítottuk meg 2020. II. félévében. A Fővárosi Törvényszék négy képzés tananyagát készítette el, melyet a többi törvényszék is átvett. Egy e-learning tananyagot a Budapest Környéki Törvényszék, egyet pedig a Szegedi Ítélőtábla és a Tatabányai Törvényszék közösen készített el. Az e-learning képzések mellett képzéseket webinárium formában is tartottunk.

Összességében a helyi-regionális képzések során a MIA koordinációja mellett **76** ajánlott **képzést** rendeztünk, melyen **2.192 fő** bíró és igazságügyi alkalmazott vett részt. A képzések közül 5 jelenléti, 18 webinárium, és 53 e-learning képzés volt.

11.3.2. A MIA által szervezett központi képzések

2020-ban a koronavírus járvány miatt elrendelt veszélyhelyzetre és a korlátozó intézkedésekre is figyelemmel a MIA jelenléti képzéseket csak az év első negyedévében tartott, ezt követően digitális oktatásra tért át.

2020. I. negyedévében jelenléti képzésként több kiemelt képzési program is megvalósult az alábbi témakörökben:

- A kapcsolattartás végrehajtására vonatkozó szabályok és azok gyakorlata;
- A devizahiteles perek aktuális kérdései;
- A gazdasági bűncselekmények;

- Szakmai nap közigazgatási bírák számára;
- Konferencia az egészséget veszélyeztető bűncselekmények témájában: kábítószer és új pszichoaktív anyag.

2020. évben a főbb online szakmai képzések az alábbiak voltak:

- Minőségi ítélezést elősegítő családjogi képzés;
- A devizahiteles perek aktuális kérdései;
- Nemzetközi elemek a büntetőeljárásokban;
- Kúriai Szakmai Napok – Büntető ügyszak;
- Kúriai Szakmai Napok – Polgári ügyszak;
- Kúriai Szakmai Napok – Közigazgatási ügyszak;
- Kúriai Szakmai Napok – Munkaügyi ügyszak;
- Ítéltáblai bírák munkaügyi képzése.

Összegezve: 2020-ban központi képzés keretében **223 rendezvényt** tartottunk **8.557 fő** részvételével, melyből a MIA szervezésében **147 központi képzés**, összesen **6.365 fő** jelenlétével valósult meg.

11.4. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár

11.4.1. Mailáth György Tudományos Pályázat

2020. augusztusában hetedik alkalommal került kiírásra a Mailáth György Tudományos Pályázat. A joghallgatók és a bírósági szervezet dolgozói négy szekcióban – polgári jogi, büntetőjogi, közigazgatási és munkajogi, valamint bírósági általános igazgatás – nyújthatták be dolgozataikat.

A koronavírus járvány okozta rendkívüli események ellenére – a korábbi évekhez hasonlóan – nagyszámú tudományos igényű pályázat érkezett. A joghallgatói tagozatban 27, a bírósági tagozatban 29, összesen 56 pályaművet nyújtottak be. A szakmai zsűri 18 díjat ítelt oda.

11.4.2. A bíróság szervezetet érintő tudományos kutatások

2020-ban az OBH-hoz 55 kutatási kérelem érkezett. A kutatások során az egyéni megkeresések mellett több hazai és nemzetközi kutatóintézettel működünk együtt. Jelentősebb kutatás ezek közül az Országos Kriminológiai Intézet és a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika által folytatott kutatások.

2020. évben az OBH közreműködött abban, hogy a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ szakmai napján, valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának „Európai öröklési jog és házassági vagyonjog – kapcsolódási pontok” c. konferenciáján a bírósági szervezetrendszer megfelelő módon képviseltesse magát.

Meghirdetésre került továbbá a Magyar Tudományos Akadémia és a Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet által szervezett Szász István emlékkonferencia, valamint az OBH támogatta az EMLA Egyesület által rendezett „Jogorvoslathoz való jog környezetvédelmi ügyekben” c. online konferencián való részvételt.

11.4.3. Könyvtár

Az OBH a 2016-ban létrehozott Országos Bírósági Könyvtári Szakértői Koordinátori Hálózat kialakításával a bírósági könyvtárak szakmai együttműködését támogatja.

2020. év elején az OBH által működtetett Corvina integrált könyvtári rendszer üzemeltetési és támogatási szerződése alapján elkészült a „Kérdezze a könyvtárost” – online tájékoztató funkció a közös bírósági katalógus felületén. Ezen új szolgáltatás kiemelkedő jelentőséggel működött a járványügyi helyzetben a teljes bírósági rendszerben, valamint külsős megkeresések esetében is.

2020-ban jelentősen bővültek a könyvtári hálózat központi szolgáltatásai az Elektronikus Információszolgáltatás (EISZ) Nemzeti Programja által. A számos hazai szakirodalmi forrás mellett immár a külföldi adatbázisok használata is egyre emelkedik a bírósági felhasználók körében.

A bírósági könyvtárosok részére szervezett éves központi szakmai továbbképzés a vírushelyzet miatt e-learning formájában került megtartásra.

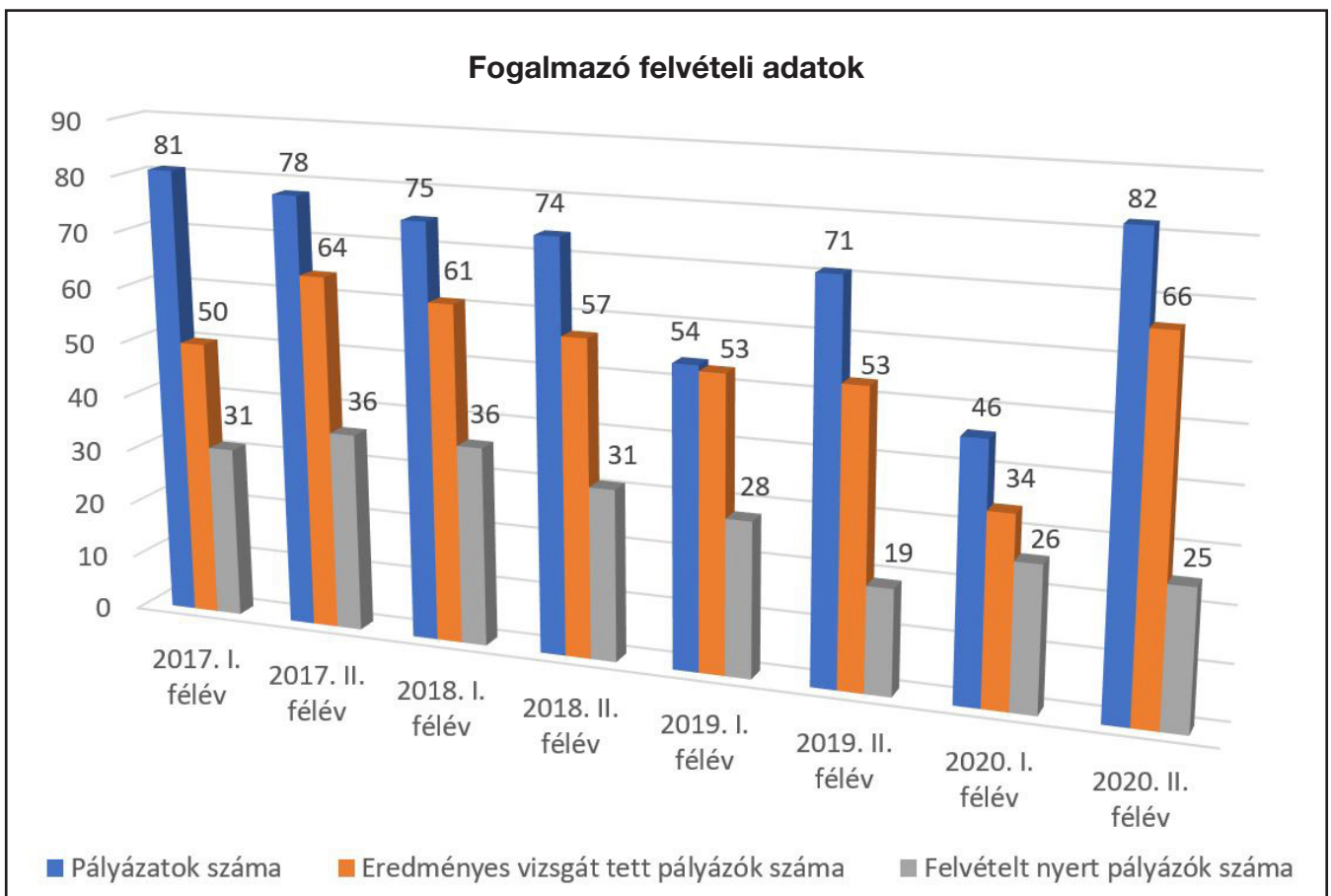
Az OBH, a Kúria Tóry Gusztáv Jogi Szakkönyvtára, a Fővárosi Törvényszék Könyvtára és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Jogi Szekciója közös szervezésében került megtartásra egy online szakmai konferencia a Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtára technikai támogatásával 2020. szeptember 30. napján „A mesterséges intelligencia és jogi hivatás” címmel.

11.5. Fogalmazói felvételi versenyvizsga

A bírósági fogalmazói álláshelyek kiírására 2020-ban is két alkalommal került sor. Az álláshelyekre pályázók a 2016. évben bevezetett, kompetenciamérésre épülő felvételi eljárás keretében adhattak tanúbizonyságot tudásukról.

Az OBH elnöke 2020. I. félévében 10 törvényszék összesen 28 fogalmazói álláshelyére hirdetett pályázatot, amelyekre 46 pályázat érkezett. Az írásbeli és – a járványhelyzetre tekintettel elhalasztott – szóbeli felvételit követően 34 fő eredményes versenyvizsgával rendelkező pályázó jutott a 28 kiírt álláshelyre. Az álláshelyek – kettő kivételével – 2020. szeptember 1. napjával kerültek betöltésre.

A 2020. II. félévében kiírt 25 álláshelyre összesen 82 pályázat érkezett. Ebből 69 pályázó jelentkezett versenyvizsgára. Összesen 61 fő teljesítette eredményesen a vizsgát, 5 fő pedig várólistán szerepelt, így az összesen 66 felvehető pályázó közül országosan 25 fő bírósági fogalmazói kinevezésére került sor.

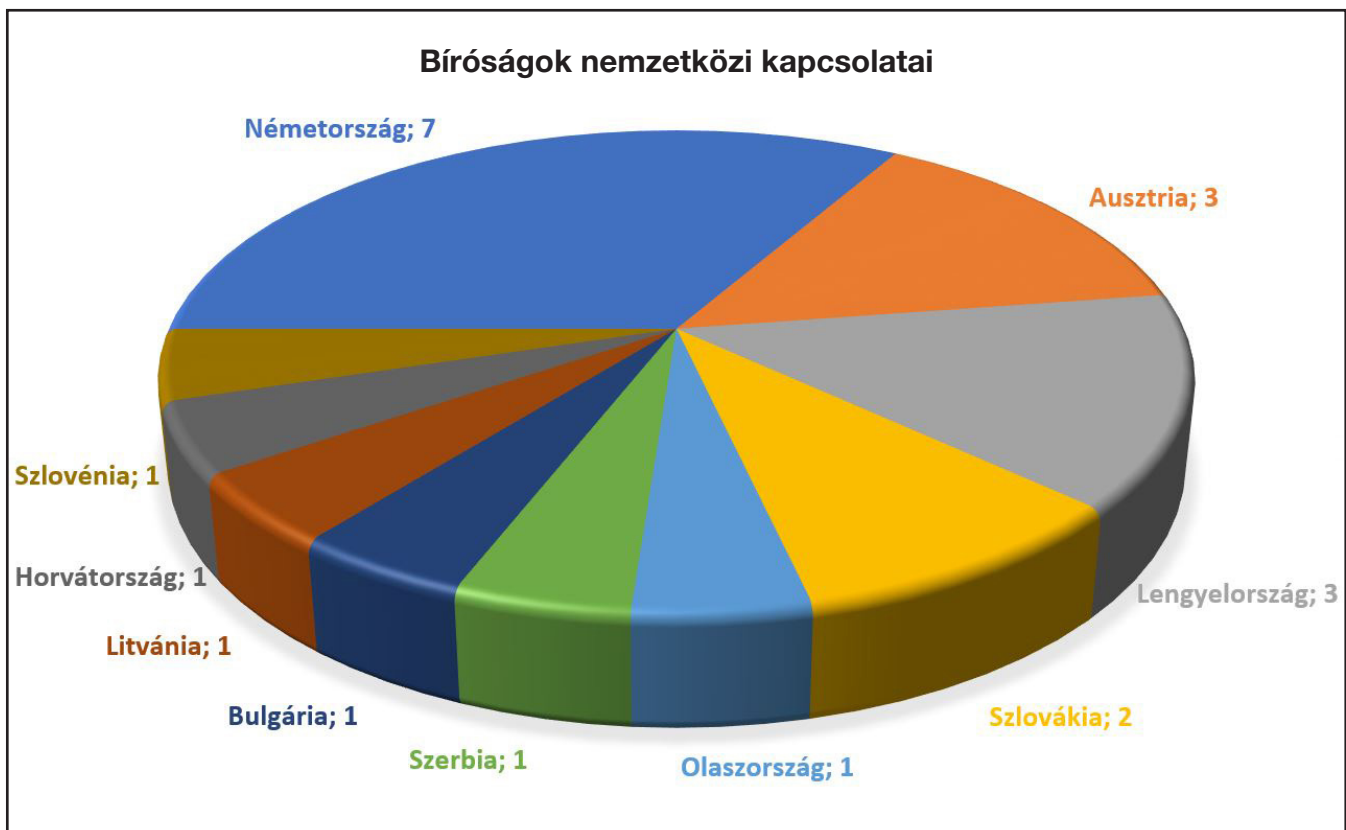
11.6. Nemzetközi kapcsolatok

11.6.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer

Az OBH és a bíróságok szerteágazó kapcsolatrendszerrel tartanak fenn nemzetközi szervezetekkel és külföldi bíróságokkal. Az együttműködések lehetőséget biztosítanak a bírácoknak és a bírósági titkárok-nak a nemzetközi tendenciák megismerésére és a széles körű tudásmegosztásra.

11.6.2. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai

A 25 ítéletábrta és törvényték közül 13 bíróság tart fenn 10 különböző országgal önálló, kétoldalú szak-mai kapcsolatot.

2020. I. félévében a világjárványra való tekintettel személyes látogatásra csak két esetben kerülhetett sor. A Pécsi Ítéletábrta két fős delegációja tett látogatást a Bambergi Táblabíróságon 2020. január 30. és 2020. március 2. napján. A bíróságok kétoldalú kapcsolataikat alapvetően elektronikus úton tartották fenn.

11.6.3. Az OBH nemzetközi kapcsolatai

Az OBH az alábbi nemzetközi szervezetekben rendelkezik tagsággal:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN)
- Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsai Hálózat (BEMNCJ).

Az OBH rendszeres kapcsolatot tart fenn az alábbi szervezetekkel:

- Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet,
- Európai Igazságügyi Hálózat (EJN),
- Európai Unió Bírósága (EUB),
- Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB),

- Európa Tanács,
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal „bírósi tagok hálózata” (EASO network of court and tribunal members),
- Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ)
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyságának értékelésével foglalkozó bizottsága (CEPEJ).

Az igazságügyi képzések terén a Magyar Igazságügyi Akadémia nemzetközi partnerei:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN),
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Nemzetközi Jogi Együttműködés Alapítvány (IRZ),
- Európa Tanács Jogi Hivatások Emberi Jogi Képzési Programja (HELP),
- Európai Közigazgatási Intézet (EIPA),
- Visegrádi Négyek igazságügyi akadémiái (V4),
- Nemzetközi Képzési Intézet (IGO),
- Közép- és Kelet-Európai Jogi Intézet (CEELI).

Az OBH az alábbi szervezetekben támogatja a bírák vagy bírói egyesületek tagságát:

- az Európai Munkaügyi Bírák Egyesületében (EALCJ),
- a Közigazgatási Bírák Európai Egyesületében (AEAJ),
- a Menekültügyi Bírák Nemzetközi Egyesületében (IARLJ),
- a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetben (ILO),
- az Európai Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságok és Államtanácsok Szervezetében (ACA Europe),
- az Európai Versenyjogi Bírák Szövetségében (AECLJ),
- a Környezetvédelmi Bírák Európai Unió Fórumában (European Union Forum of Judges for the environment)
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyabbá tétele céljából létrehozott bizottsága pilot bíróságok programjában (CEPEJ Network of Pilot Courts),
- Aarhusi Egyezmény Jogkövetési Bizottságában.

11.6.4. Részvétel az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat munkájában

2020. február 17-18. és szeptember 21-22. napjain az OBH részt vett az EJTN (European Judicial Training Network) bíróképzés módszertanával (Judicial Training Methods) foglalkozó munkacsoport ülésén.

2020. június 19. napján rendhagyó módon online rendezték meg az EJTN éves Közgyűlését. A közgyűlésen értékelték az EJTN 2020. első felében végzett képzési tevékenységet.

Az amerikai National Judicial College és az EJTN közös szervezésében videókonferenciát tartottak „A bírósági igazgatás tanulságai világjárvány idején” címmel, amelyen az OBH képviselői is részt vettek.

A közgyűlés egyhangúlag megszavazta a nyelvi al munkacsoport (Working Group Linguistics) teljes értékű munkacsoporttá történő alakítását, az OBH az újonnan megalakult munkacsoport teljes jogú tagja lett. A 2020. szeptember 9. napján megtartott online munkacsoporti ülésen már az OBH is részt vett.

Az OBH partner az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat és az Európai Közigazgatási Intézet (EIPA) közös projektjében. A projekt keretében kérdőívek kitöltésével mérik fel az igazságügyi alkalmazottak képzési igényeit. A projekt koordinátori ülésre 2020. január 21. napján, Brüsszelben került sor, ahol a résztvevők megvitatták a projekt lebonyolításának menetét, valamint az I. és II. kérdőív tartalmát.

11.6.5. Kiküldetések, delegációk fogadása

A koronavírus okozta járványhelyzet miatt 2020-ban a szokásosnál kevesebb delegáció érkezett az OBH-ba. Az OBH elnöke 2020. január 30. napján a cseh igazságügyi minisztert, 2020. március 10. napján pedig az osztrák legfőbb ügyészség delegációját fogadta.

11.7. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok

11.7.1. Külföldi képzések, kiutazások

2020. évben 88 bíró, 24 bírósági titkár és 17 igazságügyi alkalmazott összesen 187 alkalommal vett részt külföldi képzésen, konferencián, tanulmányúton online vagy személyesen.

A járványhelyzetre való tekintettel 2020. I. félévében tényleges kiutazásra 39 alkalommal került sor 27 bíró, 5 bírósági titkár és 3 bírósági fogalmazó részvételével, míg 2020. II. félévében tényleges kiutazásra csak a hosszútávú ösztöndíjprogramok (Werbőczy Mundus és EJTN Long term) esetében került sor.

Az EJTN hosszútávú programja keretében 1 bíró vett részt egy éves szakmai gyakorlaton az Emberi Jogok Európai Bíróságán és 1 bíró vett részt 10 hónapos szakmai gyakorlaton az Európai Unió Bíróságán.

Rendhagyó módon – a vilá járványra tekintettel – az EJTN először 2020-ban szervezte meg valamennyi csereprogramját és tanulmányútját online formában. Az EJTN rövidtávú online csereprogramban 2 bíró vett részt. Az AIAKOS online csereprogramban 4 bírósági titkár és 9 bírósági fogalmazó vett részt. A tanulmányutakon online formában 7 bíró és 6 bírósági titkár vett részt.

11.7.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat THEMIS fogalmazói verseny

Az évente megrendezett szakmai versenyt az EJTN hirdeti meg két évnél kevesebb gyakorlattal rendelkező bírósági, illetve ügyészségi fogalmazók és titkárok nemzeti csapatai részére. A verseny célja, hogy lehetőséget teremtsen a jövő bírái és ügyészei számára a szakmai ismereteik és tapasztalataik megosztására, valamint tudásuk és kapcsolataik bővítésére a kommunikációs, logikai és vitakészségek felhasználásával. A négy elődöntőből és egy döntőből álló versenyen három fős fogalmazói csapatok az adott elődöntő témájában való jártasságukról tesznek tanúbizonyságot.

A 15. alkalommal megrendezett verseny idén első alkalommal kizárólag online módon zajlott.

Magyarország a „B”, *EU és európai családjog* elődöntőn képviseltette magát. Az elődöntőt az eredeti tervek szerint a Magyar Igazságügyi Akadémián tartották volna meg. A nemzetközi zsűri értékelése alapján a magyar csapat a versenyen harmadik helyezést ért el.

11.7.3. Werbőczy ösztöndíjprogramok

11.7.3.1. Werbőczy Mundus

A Werbőczy Mundus ösztöndíjprogram keretében az OBH elnöke gyakornoki lehetőséget biztosít bírák és bírósági titkárok részére az Európai Unió Bíróságán (Luxemburg), bírák, bírósági titkárok és bírósági fogalmazók részére az Európai Jogakadémián (Trier), valamint bírák részére az Emberi Jogok Európai Bíróságán (Strasbourg).

Az ösztöndíjprogram keretében 2020. március és július között az Európai Jogakadémián, az Európai Unió Bíróságán és az Európai Jogok Európai Bíróságán, 2020. szeptember és 2021. február között az Európai Jogakadémián és az Európai Jogok Európai Bíróságán a bírósági szervezet egy-egy tagja kapott lehetőséget ismereteinek további bővítésére.

11.7.3.2. Werbőczy Lingua

A program célja a magas szintű idegennyelv-tudás fejlesztése és hasznosítása a bírósági szervezetben. A programban 13 fő (2 bíró, 2 bírósági titkár és 9 bírósági fogalmazó) vett részt. A program 2020. április 30. napján zárult. Az OBH elnöke 2020. márciusában ismét meghirdette a pályázatot. Az új program 2020. júniusában indult 5 résztvevővel, decembertől pedig 7 fővel folytatódott.

11.7.3.3. Werbőczy Universitas

Az OBH az egyetemek jogi karaival kötött együttműködési megállapodás alapján a Werbőczy Universitas ösztöndíj program keretében 100 bíró számára biztosított lehetőséget arra, hogy az ítélkezési tevékenységéhez kapcsolódó területen egyetemi szakirányú továbbképzés keretében bővítse ismereteit és szerezzen szakjogász végzettséget. 2020-ban a pályázat első éve után 53 pályázó szerzett szakjogász diplomát. A további nyertes pályázók 3, illetve 4 féléves képzésekre iratkoztak be, így az ő tanulmányaik folytatódtak.

11.8. Nemzetközi képzési projektek

Az OBH partnerként vett részt az Európai Jogakadémia uniós támogatással megvalósult projektjében, melynek keretében 2020. február 24-25. között a Magyar Igazságügyi Akadémián került megrendezésre a „Határon átnyúló jogviták: határokon átnyúló ügyek kezelésének elősegítése” című szeminárium 30 magyar bíró, bírósági titkár és fogalmazó számára.

11.9. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat

Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH) 2013 óta segíti az európai jog megfelelő alkalmazását, az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának figyelemmel kísérését. A Hálózat kiemelt célja, hogy biztosítsa a gördülékeny információáramlást az EU intézményei és a magyar igazságszolgáltatás között, valamint gyors és hatékony szakmai segítséget nyújtson európai jogi kérdésekben a bírák számára.

A szaktanácsadók fontos feladata az európai joggal kapcsolatos szakmai tanácsadás, amelyre 2020-ban összesen 934 alkalommal került sor. 2020. december 31-én a Hálózatnak 53 szaktanácsadó bíró és 19 szaktanácsadó titkár tagja volt.

VIII. rész – Az Országos Bírósági Hivatal működése

12.1. Jogszabályban nevesített feladatkörök

A bírósági folyamatokat támogató, irányító, igazgató és ellenőrző funkciók betöltésével az OBH a bírósági igazgatás központi szervezete. Az OBH működésén keresztül valósul meg az OBH elnöke jogköreinek gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése. Az OBH feladatait a Bszi. 86. §-a általánosságban fogalmazza meg. E szerint az OBH előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról, képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban, vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását, kezeli a bírói vagyonynyilatkozatok vagyoni részét, továbbá ellátja a jogszabály alapján hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

Bizonyos ügyekben a jogszabályok a bíróságok ítélkezési tevékenységéhez kapcsolódó nyilvántartásvezetési kötelezettségeket is előírnak. Az egyéb jogszabály által ide utalt, önálló, központi feladatok közül kiemelendő:

- a Gondnokoltak Országos Nyilvántartása,
- az Előzetes Jognyilatkozatok Nyilvántartása, valamint
- a civil szervezetek országos nyilvántartásának vezetése, továbbá
- a hirdetményi kézbesítések rendszerének működtetése, valamint
- a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott Általános Meghatalmazások Nyilvántartásának vezetése.

12.2. Szervezeti felépítés

Az OBH egyedi feladatokkal és szervezeti struktúrával létrejött központi igazgatási szervezet.

Az OBH irányítja, szervezi, ellenőrzi és koordinálja a beszámolóban ismertetett feladatokat, úgy, mint

- a központi bírósági igazgatás,
- a bírósági fejezeti költségvetési gazdálkodás,
- a bírósági szervezet központi létszámgazdálkodása,
- a bírósági épületgazdálkodás,
- az informatikai eszközök és a hálózatok működőképességének és működtetésének biztosítása,
- az európai uniós pályázatok lebonyolítása, fenntartása.

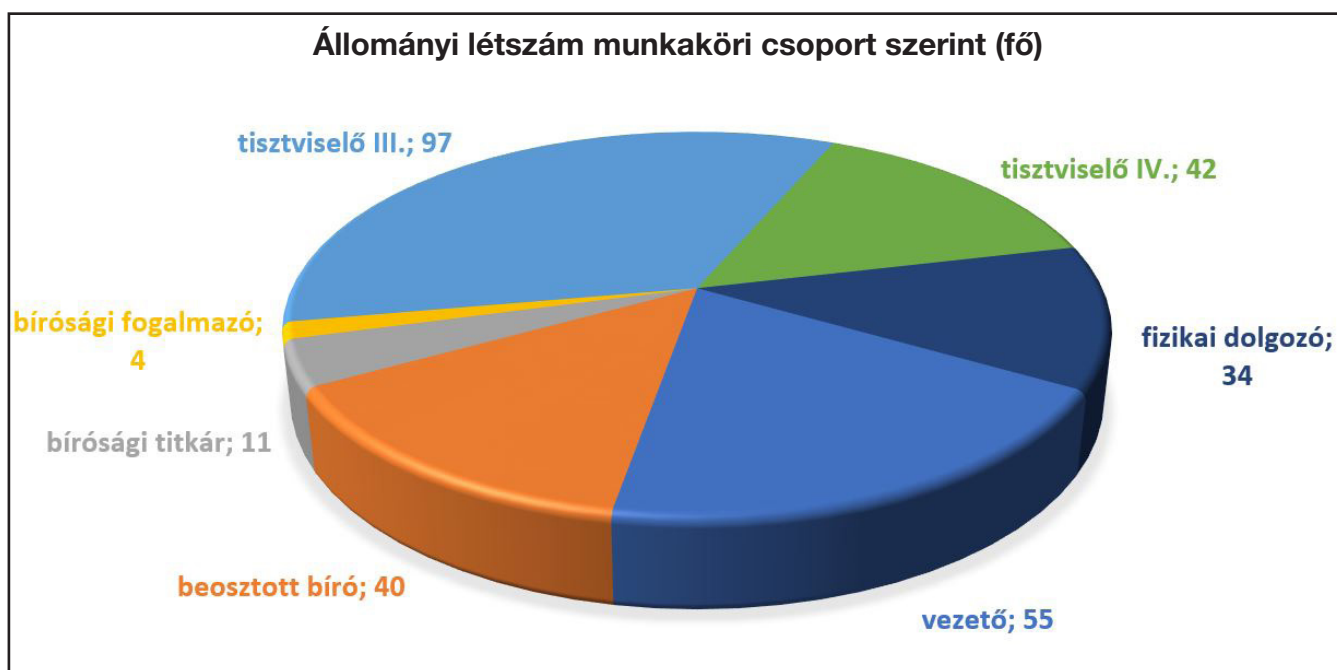
Az OBH szervezeti struktúrája 2020. évben változáson esett át. Az OBH SZMSZ 2020. évben kilenc alkalommal módosult. Megszűnt a Projektiroda, összeolvadt az Informatikai Főosztály és az Elektronikus Eljárások Főosztálya, a Kommunikációs és Kapcsolattartási Főosztály pedig osztályszintű szervezeti egységként beolvadt az Elnöki Kabinetbe.

A 2020. évi szervezeti struktúrában 10 db főosztály vagy főosztályként működő szervezeti egység került kialakításra, amelyek összesen 31 osztályból épülnek fel.

12.3. Létszámhelyzet

12.3.1. Engedélyezett létszám

2020. december 31. napján az OBH engedélyezett létszáma: 323 fő, a munkajogi állományi létszáma: 283 fő, melyből 90 fő (31,8%) férfi, 193 fő (68,2%) nő.

12.3.3. Létszámváltozás 2020. évben

2019. december 31. napján 329 fő dolgozott a hivatalban, ez a szám 2020. június 30. napján már csak 301 fő volt, 2020. év végére pedig a létszám tovább csökkent 283 főre, amelyből a beosztott bírói létszám a 2019. év végi 48 főről 2020. év végére 40 főre csökkent.

Az OBH a beszámolóban eddig ismertetett feladatait a tárgyév végén 283 fő munkajogi állományi létszám mellett – a gyermek gondozása miatt tartósan távol lévők (13 fő) létszámát levonva – 270 fő tényleges dolgozói létszámmal látta el. Az időszak záró munkajogi állományi létszáma – az előző évi záró állományi létszámhoz képest – 46 fővel, 14 %-kal csökkent.

12.4. Együttműködés az Országos Bírói Tanáccsal (OBT)

Az Alaptörvény 25. cikkének (5) bekezdése szerint a bíróságok igazgatásának központi feladatait az OBH elnöke végzi. Az OBT felügyeli a bíróságok központi igazgatását és közreműködik a bíróságok igazgatásában más bírói önkormányzati szervezetekkel együtt.

A bíróságok igazgatásának jelenlegi, háromszereplős modellje 2012. január 1. napjával állt fel: a Kúria felel az ítélkezés egységességéért, az OBH elnökének feladata a bíróságok központi igazgatása, míg ez utóbbi tevékenységét az OBT felügyeli, azzal, hogy bizonyos kérdésekben vétőjog és együttdöntési jog is megilleti, továbbá egyes területeken a Bszi. saját döntési jogkörrel is felruházta. A jelenlegi modell tehát ezen szervezetek együttműködésén alapul, részben az Alaptörvény, részben a sarkalatos bírósági törvények által lefektetettek szerint.

Az OBT egy tisztán bírókból álló testület, amelynek tagjai a Kúria elnöke és bírók által – „elektori” rendszerben, közvetetten – választott 14 bíró. Az OBT ülésein tanácskozási joggal részt vesz az igazságügyért felelős miniszter, a legfőbb ügyész, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnöke, valamint az OBH elnöke.

2020. évben – amint az a pandémiás helyzet lehetővé tette – megtörtént az OBT póttagok megválasztása, így a lemondások miatt hiányos létszámmal működő OBT 2020. július 13. napján kiegészült.

A Bszi. 104. § (1) bekezdése értelmében az OBT működésének technikai feltételeit az OBH biztosítja. A sarkalatos törvényben írt rendelkezéseknek megfelelően az OBT az OBH székhelyén méltó elhelyezést kapott és a tanács munkáját adminisztratív munkatárs segíti. Az OBT tagok részére a feladataik ellátásához szükséges informatikai és technikai eszközök – igényeik szerint – biztosítottak. Az OBT választott tagjai a Bjt. 112. § (3) bekezdése, valamint a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabály-

zatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 103. § (1) bekezdése alapján – a felettük munkáltatói jogkört gyakorló bírósági elnök intézkedése folytán – tárgyalási kedvezményben részesülnek.

2020. évtől kezdődően az OBH ülések helyszínét az OBH a tanács igényei szerint biztosítja. A tárgydőszakban az OBH 11 ülést tartott, melyből 9 ülésen az OBH elnöke személyesen, 1 ülésen képviselője útján vett részt. Az OBH határozatait a minél szélesebb körű nyilvánosság biztosítása érdekében az OBH elnöke – külön jogszabályi előírás nélkül – a Bírósági Közlönyben is közzéteszi.

2020. évben az alábbi tárgykörökben került sor az OBH részére előterjesztések megküldésére:

- szabályozókkal kapcsolatos előterjesztések 23 db;
- személyügyi előterjesztések 29 db;
- gazdálkodási tárgyú előterjesztések 5 db;
- képzéssel kapcsolatos előterjesztések 1 db.

A megküldött 58 db OBH előterjesztés OBH támogatottságának aránya 65%-os.

2020. évben két alkalommal ülésezett a Bírői Életpálya Szakértő Testület (BÉSzt), melyre az OBH delegáltjai is meghívást kapnak és az OBH elnökével, a Kúria elnökével, valamint az érdek-képviselői szervezetek képviselőivel az illetményen felüli juttatások egyes kérdéseit tárgyalták meg.

13. A bíróságok működése a járványhelyzet alatt

13.1. A bírósági szervezetben elrendelt járványügyi intézkedések

A 2020. év legnagyobb kihívása a bírósági szervezet működésének – járványügyi események ellenére történő – zavartalan biztosítása volt.

Általánosságban rögzítendő, hogy a bíróságok a veszélyhelyzet és a járványügyi készültség ideje alatt a bírósági munkatársak és a bírósági eljárásokban résztvevők egészségének megóvását célzó intézkedéseket vezettek be, valamint szakmai és igazgatási iránymutatásokkal segítették a munkaszervezést és a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő speciális eljárási szabályok egységes értelmezését.

2020. év jelentősebb járványügyi intézkedései az alábbiak voltak:

- A járványügyi helyzettel összefüggő bírósági igazgatási feladatok támogatására létrehozott, az OBH elnöke által vezetett Veszélyhelyzeti Kabinet 2020-ban 20 ajánlást adott ki.
- A személyes munkavégzésben akadályozott, illetve kontaktszemélynek minősülő bírósági munkatársak esetében kidolgozásra kerültek a speciális foglalkoztatás egyes kérdéskörei.
- Az OBH központilag biztosította az influenza elleni védőoltást a bírósági dolgozók részére. Az oltóanyag felhasználási módjáról a bírósági vezetők a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatók közreműködésével gondoskodtak.
- Az OBH-ban Válsághelyzeti Kabinet jött létre, amely a járványügyi készültséggel összefüggő központi igazgatási feladatok ellátását támogatta.
- OBH elnöki határozat kiadásával és a szükséges informatikai eszközök biztosításával lehetővé vált a központi, regionális és helyi képzések online formában történő megtartása.
- Az egészség megóvását szolgáló intézkedések közül kiemelendő a tárgyalótermek és az ügyfélfogadó helyiségek kötelező szellőztetésének, illetve a plexifal használatának elrendelése.
- A tárgydőszakban a bírósági épületekben tartózkodás járványügyi szabályairól ajánlás, míg a véleményező összbírói értekezleteket érintő járványügyi intézkedésekről utasítás kibocsátására került sor.

Impresszum:

Kiadó: Országos Bírósági Hivatal

1055 Budapest, Szalay u. 16.

Internet: www.birosag.hu

telefon: (06-1) 354-6000

fax: (06-1) 312-4453

Felelős kiadó: dr. Senyei György

Felelős szerkesztő: dr. Péter-Sztankó Ágnes, dr. Tóth Áron

Grafika: Kovács Gábor

ISSN: 2416-1373

Beszámoló éve: 2020.

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL